

ต้นทุนและผลตอบแทนจากผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมืองลายภูเขาของกลุ่มเย็บผ้า
บ้านสันหลวง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

วีรพันธ์ พาวดี

บัญชีมหาบัณฑิต

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
พฤษภาคม 2558

ต้นทุนและผลตอบแทนจากผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมืองลายภูเขาของกลุ่มเย็บผ้า
บ้านสันหลวง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

การค้นคว้าแบบอิสระนี้เสนอต่อมหาวิทยาลัยเชียงใหม่เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ตามหลักสูตรปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต

Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

พฤษภาคม 2558

ต้นทุนและผลตอบแทนจากผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมืองลายภูเขาของกลุ่มเย็บผ้า
บ้านสันหลวง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

วีรพันธ์ พาวดี

การค้นคว้าแบบอิสระนี้ได้รับการพิจารณาอนุมัติให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต

คณะกรรมการสอบ

อาจารย์ที่ปรึกษา

Obiam
..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์สุวรรณ เลาหะวิสุทธิ)

มนตรี
.....
(อาจารย์ ดร. มนทิพย์ ตั้งเอกจิต)

มนตรี
..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. มนทิพย์ ตั้งเอกจิต)

จิรชบด
..... กรรมการ
(ดร. จุรี วิชิตธนบดี)

Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

29 พฤษภาคม 2558

© ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าแบบอิสระครั้งนี้สำเร็จลงได้ด้วยความอนุเคราะห์จากอาจารย์ ดร. มนทิพย์ ตั้งเอกจิต อาจารย์ที่ปรึกษาและกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ ที่กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่าในการให้ความช่วยเหลือแนะนำ จนการค้นคว้าแบบอิสระนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้

นอกจากนี้ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์สุวรรณา เลหาหะวิสุทธิ์ ประธานกรรมการสอบการค้นคว้าอิสระ และ ดร. จุรี วิชิตธนบดี กรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ ที่ได้สละเวลาอันมีค่าในการสอบ และให้คำแนะนำสำหรับการแก้ไขการค้นคว้าแบบอิสระให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณ ประธานกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ที่ให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินการศึกษา ตลอดจนสมาชิกกลุ่มฯ ที่ได้ให้ความร่วมมือด้วยความสมัครใจ และอนุเคราะห์สถานที่ที่ใช้ในการดำเนินการ จนสำเร็จไปได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณห้องสมุดคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ และหอสมุดคณะวิทยาการจัดการ วิทยาเขตแม่สา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ที่เป็นแหล่งความรู้ในการศึกษาค้นคว้าข้อมูลต่างๆ และขอขอบพระคุณเจ้าหน้าที่โครงการปริญญาโท สาขาวิชาการบัญชี ที่ได้ให้ความช่วยเหลือในการประสานงานต่างๆ ในการค้นคว้าแบบอิสระครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา และบุคคลในครอบครัวทุกท่าน ที่ได้ส่งเสริมสนับสนุน และเป็นกำลังใจตลอดมา ตลอดจนเพื่อนร่วมชั้นทุกท่านและบุคคลอื่นซึ่งผู้เขียนไม่ได้ระบุนามไว้ ณ ที่นี้ ที่คอยให้ความช่วยเหลือให้กำลังใจอันมีค่ายิ่ง

ท้ายที่สุดนี้หากคุณประโยชน์อันใดแม้เพียงเล็กน้อยที่ได้รับจากการค้นคว้าแบบอิสระในครั้งนี้ ผู้เขียนขอมอบแด่บุพการี คณาจารย์ผู้ประสทาวิทยาและทุกท่านที่มีส่วนเกี่ยวข้องจนการศึกษาครั้งนี้สำเร็จลุล่วง หากมีข้อบกพร่องหรือผิดพลาดประการใดเกิดขึ้นผู้เขียนขอน้อมรับในความผิดนั้นและขออภัยเป็นอย่างสูงในข้อบกพร่องและความผิดพลาดนั้น

วिरนันท์ พาวดี

หัวข้อการค้นคว้าแบบอิสระ

ต้นทุนและผลตอบแทนจากผลิตภัณฑ์จากผ้าทอพื้นเมือง
ลายภูเขาของกลุ่มเย็บผ้า บ้านสันหลวง อำเภอสันทราย
จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน

นางสาววิรัตน์ พาวดี

ปริญญา

บัญชีมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์ ดร.มนตรีพงษ์ ตั้งเอกจิต

บทคัดย่อ

การค้นคว้าอิสระนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนจากผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมืองลายภูเขาของกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ มีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามเป็นแนวทางในการสัมภาษณ์คณะกรรมการและสมาชิกกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง ตลอดจนทำการสังเกตการณ์ลักษณะการดำเนินงาน และขั้นตอนการผลิตของผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมืองลายภูเขา

ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวงเป็นวิสาหกิจชุมชนที่มีการรวมกลุ่มของคนในหมู่บ้านสันนาเม็งที่มีความสามารถในการทอผ้าและตัดเย็บ โดยปัจจุบันมีสมาชิกจำนวน 27 คน ส่วนใหญ่มีอายุ 40-49 ปี ประกอบอาชีพการทอผ้าพื้นเมืองเป็นอาชีพหลัก โดยได้รับความรู้และเทคนิคจากพ่อแม่และบรรพบุรุษ

ลักษณะการดำเนินงานของกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวงแบ่งเป็น 3 แผนก ได้แก่ แผนกซ่อมแผนกทอ และแผนกตัดเย็บ โดยผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมืองลายภูเขา ประกอบด้วยเสื้อบุรุษ เสื้อสตรี ชุดสตรี และผ้าชิ้น โดยต้นทุนการผลิตของผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมืองลายภูเขามีสัดส่วนค่าแรงงานทางตรงสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 63.87 ของต้นทุนการผลิตโดยประมาณ ส่วนใหญ่เป็นค่าแรงงานในแผนกทอ รองลงมาคือ ค่าแรงงานในแผนกตัดเย็บ และแผนกซ่อม ตามลำดับ ในขณะที่ต้นทุนวัตถุดิบทางตรง และค่าใช้จ่ายในการผลิต คิดเป็น ร้อยละ 33.24 และ 2.89 ของต้นทุนการผลิต โดยประมาณ

เมื่อคิดเป็นต้นทุนการผลิตเฉลี่ยต่อตัว พบว่า ชุดสตรีมีต้นทุนในการผลิตสูงสุด ราคาเฉลี่ยตัวละ 1,246.73 บาท รองลงมา คือ ผ้าซิ่น ราคาเฉลี่ยตัวละ 974.94 บาท เสื้อสตรี ราคาเฉลี่ยตัวละ 794.83 บาท และเสื้อบุรุษ ราคาเฉลี่ย ตัวละ 629.32 บาท ส่วนการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมืองลายภูเขาในจังหวัดเชียงใหม่ จะมีการจัดจำหน่ายที่ถนนคนเดินวันอาทิตย์และศาลากลางในจังหวัดเชียงใหม่ อีกทั้งมีการจัดจำหน่ายไปยังจังหวัดอื่นๆ ตามคำสั่งซื้อของลูกค้า เช่น ลำพูน ลำปาง อุทัยธานี และกรุงเทพมหานคร เป็นต้น โดยเสื้อสตรีจะเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีปริมาณการจัดจำหน่ายสูงสุด

แต่จากการวิเคราะห์อัตรากำไรขั้นต้น พบว่า วิสาหกิจชุมชนนี้มีอัตรากำไรขั้นต้น คิดเป็นร้อยละ 13.40 ของยอดขาย โดยผลิตภัณฑ์ที่มีอัตรากำไรขั้นต้นสูงสุด คือ เสื้อบุรุษ ส่วนอัตรากำไรสุทธิคิดเป็นร้อยละ 11.98 ของยอดขาย

ดังนั้น ในภาพรวมแล้วธุรกิจการผลิตผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมืองลายภูเขา นับว่าเป็นธุรกิจที่มีความสามารถในการทำกำไร มีจำนวนเงินลงทุนไม่สูงนัก กระบวนการในการผลิตไม่ซับซ้อนแต่ต้องมีทักษะในการทอผ้าและตัดเย็บ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

Independent Study Title Cost and Return on Products from Local Woven Cloth with Phukhao of Sewing Group in Ban San Luang, San Sai District, Chiang Mai Province

Author Miss Veeranan Pawadee

Degree Master of Accounting

Advisor Lect. Dr. Manatip Tangeakchit

ABSTRACT

This independent study was aimed to study the cost and return on products from local woven cloth with Phukhao of the sewing group in Ban San Luang, San Sai District, Chiang Mai Province. Data collection was based on the questionnaire regarded as the guidelines for an interview with the committee and members of the sewing group in Ban San Luang. This also included an observation of the operation and production procedures of local woven cloth with Phukhao.

The results indicated that the sewing group in Ban San Luang is the community enterprise which gathers San Na Meng's villagers with weaving and sewing skills. Currently, there are totally 27 members, mostly aged between 40-49 years, with the main occupation of local cloth weaving handed down by parents and ancestors in terms of knowledge and techniques.

The operation of this sewing group was divided into three sections; dyeing, weaving, and sewing. Products of local woven cloth with Phukhao were men's clothes, women's clothes, women's dresses, and wrap-around skirts. The cost of local woven cloth with Phukhao demonstrated the highest proportion of direct labor, accounting for 63.87 percent of the average production cost, was mainly in the weaving section, sewing section, and dyeing section,

respectively. The cost of direct materials and manufacturing overhead accounted for 33.24 percent and 2.89 percent of the average production cost.

With respect to the production cost per cloth, it was found that women's dresses showed the highest cost averagely at 1,246.73 Baht, wrap-around skirts averagely at 974.94 Baht, women's clothes averagely at 794.83 Baht, and men's clothes averagely at 629.32 Baht. Local woven cloth with Phukhao in Chiang Mai was sold and distributed at Sunday Walking Street and Chiang Mai City Hall. Distribution to other provinces was subject to the customer's orders e.g. in Lamphun, Lampang, Uthai Thani, and Bangkok. Women's clothes reached the highest volumes of sales.

However, an analysis of gross profit margin discovered that this community enterprise gained its gross profit margin at 13.40 percent of sales volumes. The product with the highest gross profit margin was men's clothes. The net profit margin accounted for 11.98 percent of sales volumes.

Overall, the business of local woven cloth with Phukhao was therefore regarded as the business with profitability, no high cost of investment, no complex procedure of production but a requirement for weaving and sewing skills.

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
ABSTRACT	จ
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญภาพ	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 หลักการและเหตุผล	1
1.2 วัตถุประสงค์ในการศึกษา	2
1.3 ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา	3
1.4 นิยามศัพท์	3
บทที่ 2 แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	4
2.1 แนวคิดและทฤษฎี	4
2.2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	6
บทที่ 3 ระเบียบวิธีการศึกษา	9
3.1 ขอบเขตการศึกษา	9
3.2 วิธีการศึกษา	10
บทที่ 4 ลักษณะการดำเนินงาน และการผลิตของกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง	13
4.1 ลักษณะการดำเนินงานของกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง	13
4.2 ลักษณะการผลิตผลิตภัณฑ์ของกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง	16

บทที่ 5	ผลการศึกษา	31
	5.1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสมาชิกกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง	31
	5.2 ต้นทุนการผลิตผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมือง	34
	5.3 รายได้จากการผลิตผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมืองลายภูเขา	59
	5.4 แนวทางการวิเคราะห์เพื่อการตัดสินใจจะขายหรือผลิตต่อ	62
	5.5 ปัญหาและข้อเสนอแนะของกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง	68
บทที่ 6	สรุปผลการศึกษา และข้อเสนอแนะ	71
	6.1 สรุปผลการศึกษา	71
	6.2 อภิปรายผลการศึกษา	73
	6.3 ข้อจำกัดของการศึกษา	74
	6.4 ข้อค้นพบจากการศึกษา	74
	6.5 ข้อเสนอแนะจากการศึกษา	75
เอกสารอ้างอิง		77
ภาคผนวก		79
	ภาคผนวก ก หนังสือยินยอมให้ข้อมูลเพื่อการศึกษา และ เผยแพร่ผลการศึกษา	80
	ภาคผนวก ข แบบสอบถาม เรื่อง ต้นทุนและผลตอบแทนจาก ผลิตภัณฑ์จากผ้าทอพื้นเมืองลายภูเขา ของกลุ่มเย็บผ้า บ้านสันหลวง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่	82
ประวัติผู้เขียน		100

สารบัญตาราง

	หน้า	
ตารางที่ 5.1	แสดงจำนวนและร้อยละเกี่ยวกับอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม	32
ตารางที่ 5.2	แสดงจำนวนและร้อยละเกี่ยวกับระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม	32
ตารางที่ 5.3	แสดงจำนวนและร้อยละเกี่ยวกับลักษณะการประกอบอาชีพการทอผ้า พื้นเมือง	32
ตารางที่ 5.4	แสดงจำนวนและร้อยละเกี่ยวกับที่มาของความรู้และเทคนิคในการทอผ้า	33
ตารางที่ 5.5	แสดงจำนวนและร้อยละเกี่ยวกับแหล่งวัตถุดิบ คือ ค้าย	33
ตารางที่ 5.6	แสดงจำนวนและร้อยละเกี่ยวกับวิธีการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์	33
ตารางที่ 5.7	แสดงจำนวนและร้อยละเกี่ยวกับการกำหนดราคาจำหน่าย	34
ตารางที่ 5.8	แสดงจำนวนและร้อยละเกี่ยวกับการขนส่งผลิตภัณฑ์	34
ตารางที่ 5.9	ต้นทุนการข้อมสีเส้นค้ายยืน ต่อ 1 ครั้ง	36
ตารางที่ 5.10	ต้นทุนการข้อมสีเส้นค้ายพุ่ง ต่อ 1 ครั้ง	37
ตารางที่ 5.11	ต้นทุนวัตถุดิบทางตรงที่ใช้ในการผลิตผ้าทอแต่ละประเภท	39
ตารางที่ 5.12	ต้นทุนวัตถุดิบทางตรงของผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมืองภูเขา แต่ละประเภท	40
ตารางที่ 5.13	ต้นทุนวัตถุดิบทางตรงในการผลิตผลิตภัณฑ์ต่อปี	42
ตารางที่ 5.14	ปริมาณการผลิตเส้นค้ายต่อปี	43
ตารางที่ 5.15	ค่าแรงงานทางตรงในการข้อมสีเส้นค้ายต่อปี	44
ตารางที่ 5.16	ค่าแรงงานทางตรงในการทอผ้า 1 เมตร	45
ตารางที่ 5.17	ค่าแรงงานทางตรงทั้งหมดของผ้าทอแต่ละประเภท	46
ตารางที่ 5.18	แสดงการคำนวณต้นทุนค่าแรงงานทางตรงในการตัดเย็บของผลิตภัณฑ์จาก ผ้าทอพื้นเมืองลายภูเขา	47
ตารางที่ 5.19	ต้นทุนค่าแรงงานทางตรงของผ้าทอพื้นเมืองลายภูเขา	47
ตารางที่ 5.20	ค่าแรงงานทางตรงรวมของผ้าทอพื้นเมืองลายภูเขา จำแนกตามผลิตภัณฑ์	49
ตารางที่ 5.21	รายละเอียดค่าใช้จ่ายในการผลิตที่เป็นเงินสด	53
ตารางที่ 5.22	ค่าเสื่อมราคาต่อปีของสินทรัพย์	55
ตารางที่ 5.23	ค่าใช้จ่ายในการผลิตรวมต่อปี	56
ตารางที่ 5.24	ค่าใช้จ่ายในการผลิตรวมต่อปี จำแนกตามผลิตภัณฑ์	57

ตารางที่ 5.25	ต้นทุนการผลิตผลิตภัณฑ์จากผ้าทอพื้นเมืองลายภูเขา	58
ตารางที่ 5.26	รายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ จำแนกตามประเภทผลิตภัณฑ์	59
ตารางที่ 5.27	แสดงการคำนวณกำไรขั้นต้นจากการผลิตผลิตภัณฑ์ ปี 2556	60
ตารางที่ 5.28	แสดงค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารต่อปี	61
ตารางที่ 5.29	รายได้จากการจำหน่ายผ้าทอพื้น จำแนกตามผลิตภัณฑ์	63
ตารางที่ 5.30	รายได้ส่วนเพิ่ม	64
ตารางที่ 5.31	ต้นทุนในการผลิตแผนกตัดเย็บหรือต้นทุนส่วนเพิ่ม	66
ตารางที่ 5.32	เปรียบเทียบรายได้ส่วนเพิ่มกับต้นทุนส่วนเพิ่ม จำแนกตามผลิตภัณฑ์	67
ตารางที่ 5.33	แสดงจำนวนร้อยละและค่าเฉลี่ยข้อมูลปัญหาในการดำเนินงานของกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง	69

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved

สารบัญภาพ

	หน้า	
ภาพที่ 4.1	โครงสร้างกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง	15
ภาพที่ 4.2	ผลิตภัณฑ์เสื้อสตรี	17
ภาพที่ 4.3	ผลิตภัณฑ์เสื้อบุรุษ	18
ภาพที่ 4.4	ผลิตภัณฑ์ชุดสตรี	18
ภาพที่ 4.5	ผลิตภัณฑ์ผ้าชั้น	19
ภาพที่ 4.6	ภาพอุปกรณ์การย้อมสีเส้นด้าย	20
ภาพที่ 4.7	การตากเส้นด้าย	21
ภาพที่ 4.8	แผนผังแสดงขั้นตอนการทอผ้าพื้นเมืองลายภูเขา	24
ภาพที่ 4.9	ก๊วก	25
ภาพที่ 4.10	การคันหูก และการสีหูก	26
ภาพที่ 4.11	การฮ้างหูก	26
ภาพที่ 4.12	การปั่นหลอด	27
ภาพที่ 4.13	การทอผ้า	27
ภาพที่ 4.14	ผลิตภัณฑ์ผ้าทอเป็นผืน	28

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

ประเทศไทยนับว่าเป็นประเทศที่มีชื่อเสียงในเรื่องของผลิตภัณฑ์จำพวกหัตถกรรม โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมืองของไทยที่มีความงดงาม มีเอกลักษณ์ที่สะท้อนถึงสภาพแวดล้อม วิธีการดำเนินชีวิต ขนบธรรมเนียมประเพณี ตลอดจนวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน การทอผ้าจึงเป็นศิลปะที่บ่งบอกถึงกลุ่มคนในสังคมนั้นๆ ความงดงามและลวดลายบนผ้าทอ ยังบ่งบอกถึงอารยธรรมความเจริญของกลุ่มคนนั้น และถือเป็นมรดกตกทอดมาถึงคนรุ่นหลัง ปัจจุบันผ้าทอนับว่าได้รับความนิยมจากคนไทย และชาวต่างชาติมากขึ้นจากการประชาสัมพันธ์ของทั้งภาครัฐและเอกชน และตลาดที่น่าสนใจของไทยอีกตลาดหนึ่ง คือ ตลาดอาเซียน เนื่องจาก ในปี 2557 การส่งออกสิ่งทอของประเทศไทยยังมีการขยายตัวสูงถึง ร้อยละ 0 – 3 (YOY)* และประเทศไทยยังเป็นประเทศที่มีศักยภาพในการแข่งขันด้านสิ่งทอที่เหนือกว่าคู่แข่งประเทศอื่นๆ (ศูนย์วิจัยกสิกรไทย, 2556: ออนไลน์)

จังหวัดเชียงใหม่มีชื่อเสียงทางการผลิตผ้าทอ มีการรวมกลุ่มเพื่อดำเนินงานในลักษณะวิสาหกิจชุมชนเพื่อสร้างความเข้มแข็ง ทั้งด้านเงินทุน การผลิต การจัดจำหน่ายการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้มีมาตรฐาน เพื่อสร้างความได้เปรียบในการแข่งขัน (คลังภูมิปัญญา OTOP, ม.ป.ป.: ออนไลน์) โดยแต่ละกลุ่มวิสาหกิจมีการผลิตที่แตกต่างกันออกไปตามความถนัดและภูมิปัญญาที่สืบทอดจากบรรพบุรุษอันแสดงถึงเอกลักษณ์ของถิ่นกำเนิดหรือวิถีชีวิตของแต่ละกลุ่ม เช่น กลุ่มทอผ้าฝ้ายเปลือกไม้บ้านต่อเรือ อำเภอแม่แจ่ม จังหวัดเชียงใหม่ เป็นการรวมตัวของสมาชิกกลุ่มชาวเขาหลากหลายชนเผ่า จึงมีการผลิตผ้าทอลายชนเผ่า กลุ่มทอผ้าบ้านหนองอาบช้าง อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ เป็นการรวมตัวกันหลังฤดูกาลเก็บเกี่ยวผลผลิตการเกษตร จึงผลิตผ้าทอลายมัดหมี่ประยุกต์เพื่อเป็นรายได้เสริม กลุ่มแม่บ้านเกษตรแม่โป่ง อำเภอดอยสะเก็ด

*YOY หมายถึง วิธีการของการประเมินเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นที่วัดเพื่อเปรียบเทียบผลในช่วงเวลาที่เป็นหนึ่งเดียวกับผู้ที่มาจากช่วงเวลาอื่น (หรือชุดของช่วงเวลา) บนพื้นฐานปี เปรียบเทียบปีมากกว่าปีเป็นวิธีที่นิยมในการประเมินประสิทธิภาพของการลงทุน เหตุการณ์ใดๆ ที่สามารถวัดได้ว่าเกิดขึ้นอีกเป็นประจำทุกปีสามารถนำมาเปรียบเทียบบนพื้นฐานปีมากกว่าปี - จากผลการดำเนินงานประจำปีผลการดำเนินงานรายไตรมาสเพื่อประสิทธิภาพการทำงานในชีวิตประจำวัน

จังหวัดเชียงใหม่ ผลิตผ้าทอลายชาวภูเขา เป็นต้น (คลังภูมิปัญญา OTOP, ม.ป.ป.: ออนไลน์)

กลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง เป็นวิสาหกิจชุมชนที่เป็นการรวมตัวของชาวบ้านในตำบลสันนาเม็ง โดยผลิตเครื่องนุ่งห่ม อันได้แก่ เสื้อบุรุษ เสื้อสตรี ชุดสตรี โดยเน้นผ้าทอลายภูเขา อันสะท้อนถึงวิถีชีวิตของคนอำเภอสันทราย ซึ่งเป็นสินค้าของกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง ได้รับการคัดสรรเป็นผลิตภัณฑ์มาตรฐาน ตามโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP : One Tambon One Product) ในปีพ.ศ. 2547 2549 2552 และ 2553 ได้รับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนชุดสตรี ระดับ 3 ดาว และ 5 ดาว มาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนผ้าถุงฝ้าย ระดับ 5 ดาว และมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนชุดสตรี ระดับ 5 ดาว (คลังภูมิปัญญา OTOP, ม.ป.ป.: ออนไลน์) เป็นต้น มีการวางจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง ในจังหวัดเชียงใหม่ บริเวณถนนคนเดินวันอาทิตย์ และศาลากลางจังหวัดเชียงใหม่ และยังมีการจำหน่ายไปยังต่างจังหวัด เช่น จังหวัดลำพูน ลำปาง อุทัยธานี และกรุงเทพมหานคร เพื่อสร้างรายได้ให้กับกลุ่มอย่างต่อเนื่อง ทำให้สมาชิกมีรายได้ อย่างยั่งยืน นอกจากนี้กลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง ยังได้รับการสนับสนุนการดำเนินงานจาก ส่วนราชการต่างๆ ได้แก่ สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอสันทราย สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ สันทราย สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่ ศูนย์การศึกษาออกโรงเรียนอำเภอสันทราย องค์การบริหารส่วนตำบลสันนาเม็ง และกรมพัฒนาชุมชน ในการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาคุณภาพในผลิตภัณฑ์ และกิจการ

อย่างไรก็ตามการรวมกลุ่มของวิสาหกิจชุมชนมีการดำเนินงานโดยสมาชิกของกลุ่ม มีการ บันทึกรหรือการจัดทำบัญชีอย่างง่าย (รับ-จ่าย คงเหลือ) หรือแบบดั้งเดิมตามความสะดวกของกลุ่ม ทำให้มองข้ามค่าใช้จ่ายบางอย่าง เช่น ค่าแรงตนเอง ค่าขนส่งสินค้าโดยใช้น้ำมันส่วนตัว การซ่อมแซมเครื่องจักร เป็นต้น ทำให้การคำนวณต้นทุนและผลตอบแทนจากการดำเนินงาน คลาดเคลื่อนไม่สอดคล้องกับความเป็นจริง (แก้วพา ถวาย, สัมภาษณ์. 2555) ดังนั้น ผู้ศึกษาจึง สนใจจะศึกษาด้านต้นทุนและผลตอบแทนจากผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมืองลายภูเขาของกลุ่มเย็บผ้าบ้าน สันหลวง ตำบลสันนาเม็ง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจใน การลงทุนผลิตผ้าทอลายภูเขาของกลุ่มฯ และสามารถใช้เป็นข้อมูลสำหรับการลงทุนผลิตผ้าทอของ ผู้ที่สนใจกลุ่มอื่นๆ เพื่อสร้างรายได้ในครัวเรือนต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ในการศึกษา

เพื่อวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนจากผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมืองลายภูเขาของกลุ่ม เย็บผ้าบ้านสันหลวง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

1.3 ประโยชน์ที่ได้รับจากการศึกษา

1. ทำให้ทราบต้นทุนและผลตอบแทนจากผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมืองลายภูเขาของกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่
2. สามารถใช้เป็นข้อมูล และแนวทางสำหรับการลงทุนผลิตผ้าทอของผู้ที่สนใจ เพื่อสร้างรายได้ในครัวเรือน

1.4 นิยามศัพท์

ต้นทุน หมายถึง ต้นทุนการผลิตและค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารของกลุ่มตัดเย็บผ้าบ้านสันหลวง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

ต้นทุนการผลิต หมายถึง วัตถุดิบทางตรง ค่าแรงงานทางตรง และค่าใช้จ่ายในการผลิต

ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร หมายถึง ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารของกลุ่มตัดเย็บผ้าบ้านสันหลวง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ อันได้แก่ เงินเดือนคณะกรรมการกลุ่ม ค่าโทรศัพท์เกี่ยวกับการขาย ค่าใช้จ่ายในการประชาสัมพันธ์ เป็นต้น

ผลตอบแทนจากผลิตภัณฑ์ หมายถึง รายได้ที่ได้รับจากการผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากผ้าทอพื้นเมืองลายภูเขา ของกลุ่มตัดเย็บผ้าบ้านสันหลวง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

ผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมืองลายภูเขา หมายถึง ผลิตภัณฑ์เสื่อพื้นเมืองสตรี และบุรุษชุดพื้นเมืองสตรีที่ผลิตจากผ้าฝ้ายพื้นเมือง ที่มีการทอผ้าที่สะท้อนความเป็นเอกลักษณ์ และมีลวดลายที่ออกแบบตามธรรมชาติวิถีชีวิตของคนล้านนาของกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

กลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ หมายถึง กลุ่มสมาชิกเย็บผ้าบ้านสันหลวง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งได้ขอจดทะเบียนเป็นวิสาหกิจชุมชนตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. 2548 สถานที่ตั้งกลุ่มอยู่ที่ หมู่ที่ 4 ตำบลสันนาเม็ง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ 50210

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนจากผลิตภัณฑ์จากผ้าทอพื้นเมืองลายภูเขาของกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ผู้ศึกษาได้ใช้แนวคิด ทฤษฎี เอกสารและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

2.1 แนวคิดและทฤษฎี

แนวคิดและทฤษฎีในการศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนจากผลิตภัณฑ์จากผ้าทอพื้นเมืองลายภูเขาของกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วย

2.1.1 แนวคิดเกี่ยวกับต้นทุน

1) ความหมายของต้นทุน

ต้นทุน (Cost) หมายถึง มูลค่าของทรัพยากรที่สูญเสียไปเพื่อให้ได้สินค้าหรือบริการ โดยมูลค่านั้นจะต้องสามารถวัดได้เป็นหน่วยเงินตรา (สมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธุ์, 2553)

2) การจำแนกต้นทุนตามส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์

ในธุรกิจผลิตสินค้าไม่ว่าจะเป็นผลิตสินค้าชนิดใดขนาดใดจะมีต้นทุนการผลิตสินค้า (Product Cost) อันประกอบด้วย ต้นทุนวัตถุดิบทางตรง ค่าแรงงานทางตรง และค่าใช้จ่ายการผลิต (ลำไย มากเจริญ, 2551 : หน้า 9) โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

$$\begin{aligned} \text{ต้นทุนการผลิตสินค้า} &= \text{วัตถุดิบทางตรง} + \text{ค่าแรงงานทางตรง} + \text{ค่าใช้จ่ายการผลิต} \\ \text{Product Cost} &= \text{Direct Materials} + \text{Direct Labor} + \text{Manufacturing Overhead} \end{aligned}$$

2.1) วัตถุดิบ (Materials) นับว่าเป็นส่วนประกอบสำคัญของการผลิตสินค้าสำเร็จรูป โดยทั่วไป ต้นทุนของวัตถุดิบในการผลิตสินค้าแบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

2.1.1) วัตถุดิบทางตรง (Direct Materials) หมายถึง วัตถุดิบหลักที่เป็นส่วนประกอบสำคัญที่ใช้ในการผลิตสินค้าสำเร็จรูปและสามารถระบุได้ว่าการนำไปใช้ในการผลิตสินค้าชนิดใดชนิดหนึ่งในปริมาณเท่าใดและสามารถคิดเข้าไปเป็นต้นทุนของสินค้าสำเร็จรูปที่ผลิตได้โดยง่าย ถ้าวัตถุดิบใดขาดคุณสมบัติเหล่านี้โดยวิธีหนึ่งให้จัดเป็นวัตถุดิบทางอ้อม

2.1.2) วัตถุดิบทางอ้อม (Indirect Materials) หมายถึง วัตถุดิบต่างๆ ที่ใช้ในการผลิตสินค้าแต่ใช้ในปริมาณที่ไม่มากและไม่ใช่วัตถุดิบหลักที่ใช้ในการผลิตสินค้าและเป็นการยากที่จะทราบว่าใช้ปริมาณเท่าใดในการผลิต ทำให้การคิดต้นทุนให้ถูกต้องไม่คุ้มค่ากับประโยชน์ที่จะได้รับ

2.2) ค่าแรงงาน (Labor) หมายถึง ค่าจ้างหรือผลตอบแทนต่างๆ ที่กิจการจ่ายให้แก่ลูกจ้างที่ทำหน้าที่ผลิตสินค้าหรือบริการ ไม่ว่าจะอยู่ในรูปของเงินเดือน ค่าจ้างรายวัน หรือรายชิ้น ค่าล่วงเวลา โบนัส เป็นต้น โดยปกติแล้วค่าแรงงานจะถูกแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ ค่าแรงงานทางตรง (Direct Labor) และค่าแรงงานทางอ้อม (Indirect Labor)

2.2.1) ค่าแรงงานทางตรง (Direct Labor) หมายถึง ค่าแรงงานหรือผลตอบแทนที่จ่ายให้แก่ลูกจ้างที่ทำหน้าที่ในการผลิตสินค้าสำเร็จรูปโดยตรง หรือเป็นค่าแรงงานที่ทำหน้าที่แปรสภาพวัตถุดิบให้เป็นสินค้าสำเร็จรูป และเป็นค่าแรงงานหลักที่สามารถคิดเข้าเป็นต้นทุนของสินค้าสำเร็จรูปได้ง่าย ยกตัวอย่างเช่น ค่าแรงงานของคนประกอบชิ้นส่วนต่างๆ เข้าด้วยกัน ค่าแรงงานของคนงานประจำเครื่องจักร เป็นต้น

2.2.2) ค่าแรงงานทางอ้อม (Indirect Labor) หมายถึง ค่าแรงงานที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับการผลิตสินค้าโดยตรง และเป็นการยากหรือไม่คุ้มที่คิดค่าแรงเหล่านี้เข้าไปกับผลิตภัณฑ์หนึ่งผลิตภัณฑ์ใด เช่น เงินเดือนของยามเฝ้าโรงงาน เงินเดือนพนักงานทำความสะอาด เงินเดือนของวิศวกร เงินเดือนของผู้จัดการโรงงาน เงินเดือนของหัวหน้าคนงาน เป็นต้น นอกจากนี้ค่าแรงงานทางอ้อมยังรวมถึงค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่กิจการให้กับลูกจ้าง เช่น สวัสดิการต่างๆ ค่าภาษีที่ออกให้กับลูกจ้าง เป็นต้น ค่าแรงงานทางอ้อมเหล่านี้กิจการจะถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของค่าใช้จ่ายการผลิต

2.3) ค่าใช้จ่ายการผลิต (Manufacturing Overhead) หมายถึง ต้นทุนทั้งหมดที่เกิดขึ้นในการผลิตสินค้าหรือบริการที่นอกเหนือจากวัตถุดิบทางตรง ค่าแรงงานทางตรง เช่น วัตถุดิบทางอ้อม ค่าแรงงานทางอ้อม เป็นต้น นอกจากนี้ค่าใช้จ่ายการผลิตอาจจะถูกเรียกแทนด้วยคำศัพท์อื่นๆ เช่น ค่าใช้จ่ายโรงงาน (Factory Overhead) โสหุ้ยการผลิต (Manufacturing Burden) และต้นทุนการผลิตทางอ้อม (Indirect Cost) เป็นต้น

2.1.2 แนวคิดเกี่ยวกับผลตอบแทน

1) ความหมายของผลตอบแทน

ผลตอบแทน หมายถึง รายได้ที่ได้รับการลงทุนผลิต และจำหน่ายผลิตภัณฑ์

2) การวิเคราะห์ผลตอบแทน

ในการศึกษานี้มีแนวคิดเกี่ยวกับการวิเคราะห์ผลตอบแทน โดยการวิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไร การวิเคราะห์ผลการดำเนินงานของกิจการ การควบคุมค่าใช้จ่ายต่างๆ และประสิทธิภาพในการลงทุนของกิจการ สามารถทำการวัดผลกำไร โดยเปรียบเทียบกับยอดขาย เรียกว่าอัตรากำไร หรือ Margin โดยการศึกษานี้จะใช้อัตรากำไรขั้นต้นเพื่อวิเคราะห์ผลตอบแทนของการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ ดังนี้

อัตรากำไรขั้นต้น (Gross Profit Margin) เป็นสัดส่วนของยอดขายที่เหลือหลังจากต้นทุนสินค้าที่ขาย ทุกธุรกิจจำเป็นต้องมีอัตรากำไรขั้นต้นระดับหนึ่ง ถ้าไม่สามารถทำกำไรขั้นต้นนี้ให้เพียงพอสำหรับค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานอื่นๆ ธุรกิจจะประสบปัญหาในการดำเนินงานได้ (พรรณญา ฐานิมิตรกุล, 2549) อัตรากำไรขั้นต้น สามารถคำนวณได้ดังนี้

$$\text{อัตรากำไรขั้นต้น} = \frac{\text{กำไรขั้นต้น}}{\text{ยอดขาย}} \times 100$$

2.2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาครั้งนี้ได้ศึกษาต้นทุนเพื่อการตัดสินใจของกลุ่มอาชีพทอผ้าผู้ผลิตผ้าทอในเขตจังหวัดเชียงใหม่ มีวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

แหวดาว อุตตา (2552) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนจากผลิตภัณฑ์ผ้าทอลายน้ำไหลของกลุ่มวิสาหกิจชุมชน: ภูมิศึกษากลุ่มสตรีทอผ้าบ้านทุ่งสูง อำเภอทุ่งช้าง จังหวัดน่าน มีจำนวนสมาชิกกลุ่ม 86 ราย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนจากผลิตภัณฑ์ผ้าทอลายน้ำไหล ของกลุ่มสตรีทอผ้าบ้านทุ่งสูง อำเภอทุ่งช้าง จังหวัดน่าน โดยศึกษาและเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการเกี่ยวกับลักษณะการดำเนินงาน ค่าใช้จ่ายในการลงทุน ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน และรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ผ้าทอลายน้ำไหล โดยทำการศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนจากผลิตภัณฑ์ผ้าทอลายน้ำไหล จำนวน 8 ชนิด ผลการศึกษาพบว่า ต้นทุนในการลงทุนผลิตภัณฑ์ผ้าทอลายน้ำไหล ประกอบด้วย ค่าใช้จ่ายในการลงทุนเริ่มแรกและค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน โดยค่าใช้จ่ายในการลงทุนเท่ากับ

376,466.67 บาท ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเท่ากับ 705,195.44 บาท ประกอบด้วย ต้นทุนวัตถุดิบ ค่าแรงงานทางตรง ค่าใช้จ่ายในการผลิต อายุโครงการ 10 ปี กลุ่มสตรีทอผ้าบ้านทุ่งสูง มีมูลค่าปัจจุบันที่อัตราคิดลด ร้อยละ 7.75 เท่ากับ 528,861.94 บาท ซึ่งมีค่ามากกว่าศูนย์ มีอัตราผลตอบแทนที่แท้จริง มีค่าเท่ากับ ร้อยละ 35.66 ซึ่งสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ให้ยืมของธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ที่กำหนดไว้คือ ร้อยละ 7.75 มีดัชนีความสามารถในการทำกำไรเท่ากับ 4.54 และใช้ระยะเวลาคืนทุน 3 ปี 6 เดือน

ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษาคือ รัฐบาลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรมีการส่งเสริมในเรื่องการปลูกฝ้ายเอง เพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนวัตถุดิบ อีกทั้งยังเป็นการเพิ่มอาชีพให้กับครอบครัวของกลุ่มสมาชิก ควรมีการจัดอบรมด้านเทคนิคการทอผ้าให้มีคุณภาพ มีมาตรฐานที่แข่งขันกับสินค้าอื่นได้ ควรมีการหาตลาดใหม่ๆ อยู่เสมอ และทางภาครัฐควรเข้ามาให้ความช่วยเหลือและสนับสนุนทางด้านเงินทุนหมุนเวียน เพื่อนำไปเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานให้เพียงพอต่อการผลิต

กนกวรรณ ตันติวารงกูร (2554) ได้ศึกษาเรื่องต้นทุนและผลตอบแทนของการผลิตผ้าทอกะเหรี่ยงลายโบราณ ของวิสาหกิจชุมชนบ้านเด่นยางมูล อำเภอเถลี จังหวัดลำพูนจำนวนสมาชิกกลุ่ม 71 ราย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนของการผลิตผ้าทอกะเหรี่ยงลายโบราณ โดยศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลจากการใช้แบบสอบถามเพื่อเป็นแนวทางในการสัมภาษณ์ เกี่ยวกับลักษณะการดำเนินงาน ค่าใช้จ่ายในการลงทุน ต้นทุนการผลิต ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ผลตอบแทนจากการผลิตผ้าทอกะเหรี่ยงลายโบราณ โดยทำการศึกษาค้นทุนจากผลิตภัณฑ์ผ้าทอกะเหรี่ยงลายโบราณจำนวน 5 ชนิด ผลการศึกษาพบว่า ต้นทุนในการลงทุนผ้าทอกะเหรี่ยงลายโบราณของวิสาหกิจชุมชนบ้านเด่นยางมูล มีค่าใช้จ่ายในการลงทุนจำนวน 110,829.00 บาท มีต้นทุนในการผลิต เท่ากับ 598,080.04 บาท มีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน เท่ากับ 45,000.00 บาท และมีอายุโครงการ 10 ปี จากการศึกษาพบว่าโครงการนี้มีความเหมาะสมในการลงทุน การวิเคราะห์ผลตอบแทนจากการผลิตผ้าทอกะเหรี่ยงลายโบราณ เป็นดังนี้ มูลค่าปัจจุบันสุทธิ (Net Present Value: NPV) ที่อัตราคิดลด (Discount Rate) ร้อยละ 7 มีค่าเท่ากับ 1,308,639.30 บาท ซึ่งมีค่ามากกว่าศูนย์ มีอัตราผลตอบแทนที่แท้จริง (Internal Rate of Return: IRR) มีค่าเท่ากับร้อยละ 107.46 ซึ่งสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ให้ยืมธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ที่กำหนดไว้เท่ากับ 7.00 มีดัชนีความสามารถในการทำกำไร (Profitability Index: PI) เท่ากับ 16.99 ซึ่งมากกว่า 1 และระยะเวลาคืนทุน (Payback Period: PB) ประมาณ 1 ปี 29 วัน

ข้อเสนอแนะจากผลการศึกษาคือ กลุ่มวิสาหกิจควรมีการจัดการแหล่งวัตถุดิบให้มากขึ้น เพื่อป้องกันการขาดแคลน และเพื่อการต่อรองราคาให้ได้วัตถุดิบที่มีคุณภาพและราคาถูก ควรมีการจัดการอบรมเรื่องเทคนิคการทอผ้า การป้องกันผ้าสีตก เป็นการเพิ่มคุณภาพผลิตภัณฑ์ให้มากขึ้น สมาชิกทุกคนควรช่วยกันพัฒนาองค์กรไม่ว่าจะเป็นด้านการตลาด มองหาตลาดใหม่ๆ เสมอ พัฒนาผลิตภัณฑ์ให้ตรงกับความต้องการของตลาด รวมทั้งส่งเสริมให้คนรุ่นหลังหันมาสนใจ เพื่อสืบทอดงานฝีมือต่อไป

พินุญนันท์ อมรพิชญ์ (2545) ได้ศึกษาเรื่องผลตอบแทนจากการลงทุนในการผลิตผ้าทอพื้นเมืองระดับอุตสาหกรรมในครัวเรือนในเขตอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ มีจำนวนสมาชิกกลุ่ม 65 ราย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนของการผลิตผ้าทอพื้นเมืองระดับอุตสาหกรรมในครัวเรือน ในเขตอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ และปัญหาอุปสรรคต่างๆ การเก็บข้อมูลได้ใช้วิธีการแจกแบบสอบถาม แก่กลุ่มทอผ้าในเขตอำเภอสันกำแพง ทั้งหมด 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มทอผ้าทรายมูล กลุ่มทอผ้าบ้านป่าสักขวาง กลุ่มทอผ้าบ้านออนใต้ และกลุ่มทอผ้าบวกค้าง ผลการศึกษาพบว่า อุตสาหกรรมผ้าทอพื้นเมืองใช้แรงงานในครอบครัวร้อยละ 84.42 ส่วนใหญ่เป็นหญิง อายุโดยเฉลี่ย 48 ปี และประกอบอาชีพเสริมหลังว่างจากการทำไร่ทำนา การผลิตจะผลิตด้วยมือ อาศัยความสามารถและความชำนาญสืบทอดมาจากบรรพบุรุษ เครื่องมือที่ใช้จะรวมเป็น 4 ประเภทที่ทำการผลิตในระดับอุตสาหกรรมครัวเรือนให้อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อต้นทุนโดยเฉลี่ยประมาณร้อยละ 32.73 อัตราส่วนกำไรสุทธิต่อยอดขายโดยเฉลี่ยประมาณ ร้อยละ 31.60 และอัตราส่วนผลตอบแทนจากการลงทุนโดยเฉลี่ยประมาณร้อยละ 159.25 การขาดเงินทุนหมุนเวียนที่จะนำมาซื้อวัตถุดิบ การขาดเทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามาช่วยให้การผลิตมีความรวดเร็ว การขาดประสิทธิภาพในการผลิตทำให้ผลิตภัณฑ์ไม่มีคุณภาพตรงตามความต้องการ

ข้อเสนอแนะ คือ รัฐบาลควรจัดให้มีหน่วยงานช่วยฝึกอบรมเทคนิคการผลิตให้แก่ผู้ผลิต และให้ข่าวสารข้อมูลทางการตลาด ช่องทางการจำหน่าย การจัดตั้งสหกรณ์ เพื่อให้ความช่วยเหลือให้คำปรึกษา และให้กู้เงิน แต่การให้กู้เงินสมาชิกมีข้อระวังคือ การกู้ไม่ควรให้เป็นตัวเงินควรให้กู้ในรูปของวัตถุดิบที่จำเป็นแก่การผลิต ซึ่งจะช่วยลดปัญหาพ่อค้าคนกลางและผู้ลงทุนและสหกรณ์นี้เป็นทางเลือกหนึ่งที่จะพัฒนาอาชีพการทอผ้าพื้นเมืองระดับอุตสาหกรรมในครัวเรือนให้ดีขึ้น

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

ในการศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนจากผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมืองลายภูเขาของกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ มีระเบียบวิธีการศึกษา ดังต่อไปนี้

3.1 ขอบเขตการศึกษา

ในการศึกษาครั้งนี้ จะศึกษาเรื่องต้นทุนและผลตอบแทนของผลิตภัณฑ์จากผ้าทอพื้นเมืองลายภูเขา ของกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ตลอดจนปัญหาและข้อเสนอแนะของกลุ่ม ในการดำเนินงานการผลิตของผลิตภัณฑ์จากผ้าทอพื้นเมืองลายภูเขา โดยได้กำหนดขอบเขตต้นทุนและผลตอบแทน ที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ ดังนี้

3.1.1 ขอบเขตเนื้อหา

ขอบเขตเนื้อหาในการศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนจากผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมืองลายภูเขาของกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ โดยผลิตภัณฑ์จากผ้าทอพื้นเมืองลายภูเขา ประกอบด้วยเสื้อบุรุษ เสื้อสตรี ชุดสตรี และผ้าซิ่น และได้กำหนดขอบเขตต้นทุนและผลตอบแทนที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์ ดังนี้

1) ต้นทุนจากผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมืองลายภูเขา คือ ต้นทุนการผลิตและค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารของผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมืองลายภูเขา

2) ผลตอบแทน เป็นรายได้ที่ได้รับจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมืองลายภูเขา

3.1.2 ขอบเขตประชากร

ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ คือ สมาชิกของกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ โดยทำการสำรวจข้อมูลตั้งแต่เดือนกันยายน 2555 ถึงเดือนสิงหาคม 2556 ในการศึกษาครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นแนวทางในการสัมภาษณ์สมาชิกซึ่งมีจำนวนเท่ากับ 27 ราย

(วรรณภา ถวาย, สัมภาษณ์. 2556) เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาศึกษาคำนวณต้นทุน และวิเคราะห์ผลตอบแทนในการผลิตผ้าทอลายภูเขา

3.2 วิธีการศึกษา

ในการศึกษาเรื่องต้นทุนและผลตอบแทนผลิตภัณฑ์จากผ้าทอลายภูเขา ของกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง ตำบลสันนาเม็ง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ มีวิธีการศึกษา ดังนี้

3.2.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การศึกษานี้เก็บรวบรวม ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) โดยใช้แบบสอบถามเป็นแนวทางในการสัมภาษณ์สมาชิกของกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง เกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการลงทุน ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ปริมาณการผลิต ราคาจำหน่าย รวมถึงปัญหาและข้อเสนอแนะในด้านการเงิน ด้านการจัดจำหน่าย ด้านกรรมวิธีการผลิต และด้านการบริหารจัดการ ตลอดจนร่วมการสังเกตการณ์ในการผลิตเพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะการดำเนินงาน

3.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถาม (Questionnaire) เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสัมภาษณ์ โดยแบ่งออกเป็น 2 ชุด ดังนี้

แบบสอบถามชุดที่ 1 สำหรับคณะกรรมการกลุ่มฯ ข้อมูลจากแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการผลิต และค่าใช้จ่ายในการผลิต ของกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับรายได้ และผลตอบแทนจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากผ้าทอพื้นเมืองลายภูเขา ของกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

ส่วนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคจากการดำเนินงานของกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

แบบสอบถามชุดที่ 2 สำหรับสมาชิกกลุ่มฯ ข้อมูลจากแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง อำเภอสันทราย จังหวัด เชียงใหม่ เช่น อายุ รายได้ครอบครัว สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน เป็นต้น

ส่วนที่ 2 ปัญหาและอุปสรรคจากการดำเนินงานของกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

3.2.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาในครั้งนี้ ผู้ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะการดำเนินงาน ขั้นตอนการผลิต จากการใช้แบบสอบถามเป็นแนวทางในการสัมภาษณ์และทำการสังเกตการณ์ และทำการวิเคราะห์ ข้อมูลเชิงคุณภาพและนำเสนอโดยการบรรยายเชิงพรรณนาในบทที่ 4 ลักษณะการดำเนินงาน และ การผลิตของกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

ส่วนข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับต้นทุนจะทำการวิเคราะห์และนำเสนอแยกเป็นต้นทุนการผลิต ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร และทำการวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบกับรายได้ จำแนกเป็น อัตรา กำไรขั้นต้นของแต่ละผลิตภัณฑ์ และนำเสนอในบทที่ 5 ผลการศึกษา

สำหรับปัญหาและอุปสรรคจากการดำเนินงานที่ได้จากการใช้แบบสอบถามเป็นแนวทาง ในการสัมภาษณ์คณะกรรมการกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ นั้น จะทำ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพและนำเสนอในการบรรยายเชิงพรรณนาในบทที่ 5

ทั้งนี้ข้อมูลที่รวบรวมจากแบบสอบถามที่รวบรวมจากสมาชิกกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ นั้น จะมีวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ จะทำการวิเคราะห์ด้วยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) และ ร้อยละ (Percentage)

ส่วนที่ 2 ปัญหาและอุปสรรคจากการดำเนินงานจะทำการวิเคราะห์โดยใช้สถิติ เชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) และ ค่าเฉลี่ย (Mean) เพื่ออธิบายลักษณะข้อมูลที่รวบรวมได้ โดยคำถามเพื่อวัดระดับปัญหา เป็นแบบ มาตราส่วนประมาณค่า (Ranking Scale) มีคำตอบให้เลือกแบ่งเป็น 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด และมีเกณฑ์การให้คะแนนในแต่ละระดับ (ศิริชัย พงศ์วิชัย, 2551) ดังนี้

ระดับปัญหา	คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

ผลคะแนนที่ได้ จะนำมาทำการวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและแปลความหมายตามเกณฑ์ (ศิริชัย พงศ์วิชัย, 2551) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.21-5.00	ระดับปัญหามากที่สุด
3.41-4.20	ระดับปัญหามาก
2.61-3.40	ระดับปัญหาปานกลาง
1.81-2.60	ระดับปัญหาน้อย
1.00-1.80	ระดับปัญหาน้อยที่สุด

ส่วนข้อเสนอแนะของกลุ่มießฝ้าบ้านสันหลวง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ จะอธิบายเชิงพรรณนา พร้อมระบุความถี่

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved

บทที่ 4

ลักษณะการดำเนินงาน และการผลิตของกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง

การศึกษานี้เป็นการศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนจากผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมืองลายภูเขาของกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ โดยในขั้นแรกผู้ศึกษาได้ทำการสัมภาษณ์ประธานและคณะกรรมการ กลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อทราบลักษณะการดำเนินงาน ได้แก่ ประวัติความเป็นมา โครงสร้างของกลุ่ม แหล่งเงินทุน ขั้นตอนการผลิต เป็นต้น โดยผลการศึกษาในบทนี้จึงนำเสนอรายละเอียดออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. ลักษณะการดำเนินงานของกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง
2. ลักษณะการผลิตผลิตภัณฑ์ของกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง

4.1 ลักษณะการดำเนินงานของกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง

ผู้ศึกษาได้ทำการสัมภาษณ์ประธานกรรมการและคณะกรรมการกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ พบว่ากลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง เป็นวิสาหกิจชุมชนตามพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. 2548 มีสถานที่ตั้งคือ หมู่ที่ 4 ตำบลสันนาเม็ง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ เป็นการรวมกลุ่มของคนในหมู่บ้านสันนาเม็ง ที่มีความสามารถในการตัดเย็บ ที่มีประสบการณ์มาแต่ช้านาน ทั้งทำเป็นอาชีพหลัก และอาชีพเสริม มารวมกลุ่มกันโดยมีการพัฒนามูลค่าของผ้าฝ้าย ตั้งแต่การทอผ้าโดยใส่ลวดลายลงบนผืนผ้า โดยสะท้อนถึงวิถีชีวิตของคนอำเภอสันทราย อีกทั้งทางกลุ่มได้นำมาออกแบบ โดยผสมผสานกับผ้าปักชาวเขาซึ่งเป็นการนำผ้าฝ้ายกับผ้าปักชาวเขามาออกแบบประยุกต์ตกแต่งให้ทันสมัย เหมาะกับคนในปัจจุบัน (วรรณภา ถวายและคณะ, สัมภาษณ์. 2556)

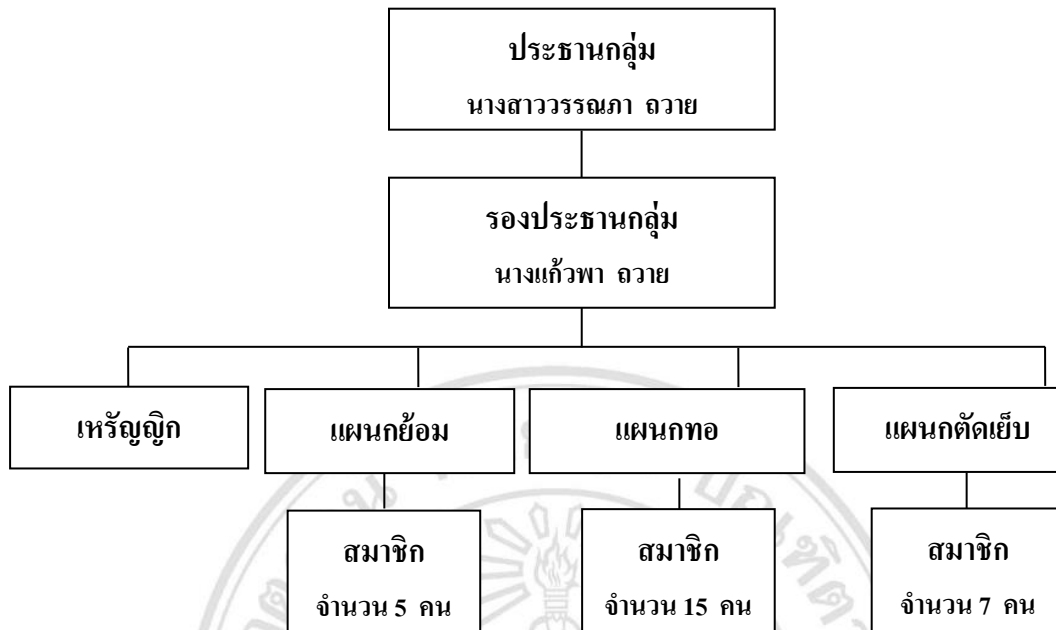
4.1.1 ประวัติความเป็นมา

กลุ่มตัดเย็บผ้าบ้านสันหลวงเริ่มก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2520 โดย นางแก้วพา ถวาย ได้ริเริ่มตั้งกลุ่มตัดเย็บในการประกอบอาชีพ เมื่อปี พ.ศ. 2546 นางสาววรรณภา ถวาย ผู้เป็นลูกสาว ที่เป็นคนรุ่นใหม่ มีแนวคิดทางธุรกิจสมัยใหม่ เข้ามาทำการบริหาร ที่มีวิสัยทัศน์ทางการค้า โดยทำให้สินค้าและแบรนด์ของกลุ่มได้เป็นที่รู้จักและยอมรับ โดยการส่งผลิตภัณฑ์ของกลุ่มเข้าคัดสรรหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ใน พ.ศ. 2547 และได้รับคัดเลือกอยู่ในระดับ 2 ดาว เพราะเป็นปีแรกที่กลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง ได้รับการคัดสรรในปีต่อมาจึงเตรียมความพร้อมและปรับปรุงคุณภาพในการตัดเย็บอีกทั้งได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ กรมพัฒนาชุมชน ในการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาคุณภาพในผลิตภัณฑ์และกิจการ และเข้ารับการคัดสรรในปี พ.ศ. 2549 และปี พ.ศ. 2549 และปี พ.ศ. 2552 ได้รับคัดเลือกในระดับ 3 ดาว ทำให้ทางกลุ่มได้พัฒนาช่องทางการขาย และพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์เรื่อยมาจนในปี พ.ศ. 2553 ได้รับการคัดสรรอีกครั้ง การได้รับการพัฒนาจากกรมพัฒนาชุมชนต่างๆ เรื่อยมาทำให้ปัจจุบันผลิตภัณฑ์ของกลุ่มได้รับคัดเลือกเป็นผลิตภัณฑ์หนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ในระดับ 5 ดาว (แก้วพา ถวาย, สัมภาษณ์. 2555)

4.1.2 โครงสร้างกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง

สมาชิกของกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง เริ่มก่อตั้งมีสมาชิกจำนวน 13 คน ปัจจุบันมีสมาชิกเพิ่มขึ้นเป็น 27 คน (ข้อมูล ณ วันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2556) สมาชิกในกลุ่มเป็นชาวบ้านในหมู่บ้านสันหลวง ตำบลสันนาเม็ง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ มีทักษะและความสามารถในการทอผ้าลายภูเขา การบริหารงานจะประกอบด้วยคณะกรรมการบริหารงาน ได้แก่ ประธานกลุ่ม รองประธานกลุ่ม เภรัญญิก และสมาชิก โดยแสดงตาม โครงสร้างกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง (วรรณภา ถวาย, สัมภาษณ์. 2556) ดังภาพที่ 4.1

Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาพที่ 4.1 โครงสร้างกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง

จากภาพที่ 4.1 โครงสร้างกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง ประกอบด้วย ประธานกลุ่ม รองประธานกลุ่ม เหรัญญิก เป็นคณะกรรมการของกลุ่มที่ถูกคัดเลือกโดยสมาชิกกลุ่ม เพื่อทำการบริหารจัดการกลุ่ม ซึ่งในการดำเนินงานของกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง แบ่งออกเป็น 3 แผนก (วรรณภา ถวาย, สัมภาษณ์. 2556) ดังต่อไปนี้

1. แผนกย้อม ทำหน้าที่ย้อมสีเส้นด้ายดิบ ที่เป็นสีธรรมชาติ ให้เป็นสีต่างๆ เพื่อใช้ในการทอเป็นผ้าทอลายภูเขา การทำงานของแผนกนี้จะมีสมาชิก จำนวน 5 คน
2. แผนกทอผ้า ทำหน้าที่นำเส้นด้ายที่ผ่านการย้อมสีแล้วมาทอให้เป็นลวดลาย และเป็นผ้าผืน ตามขนาดที่ต้องการ การทำงานของแผนกนี้จะมีสมาชิก จำนวน 15 คน
3. แผนกตัดเย็บและตกแต่ง ทำหน้าที่นำผ้าผืนจากการทอ มาตัดเย็บตามรูปแบบของทางกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง โดยนำมาตัดเย็บทั้งเสื้อสตรี เสื้อบุรุษ ชุดสตรี และผ้าชิ้น การทำงานของแผนกนี้จะมีสมาชิก จำนวน 7 คน

4.1.3 แหล่งเงินทุนในการก่อตั้ง

แหล่งเงินทุนเริ่มแรกในการดำเนินงานนั้น ทางกลุ่มได้รับเงินทุนช่วยเหลือจากโครงการพัฒนาศักยภาพหมู่บ้านและชุมชน ตามนโยบายของรัฐบาล และทางกลุ่มได้นำไปสร้างโรงเรียนย้อมสี ซึ่งอุปกรณ์ทอผ้า และวัตถุดิบในการทอผ้า นอกจากนี้ยังมีการระดมหุ้นจากสมาชิกอีกหุ้นละ 100 บาท โดยไม่มีการกู้ยืมจากบุคคลภายนอกหรือองค์กรใด (วรรณภา ถวายและคณะ, สัมภาษณ์. 2556)

นอกจากนี้ทางกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง ยังได้รับการสนับสนุนในการดำเนินงานจากส่วนราชการต่างๆ ที่สำคัญ ดังนี้

- 1) สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอสันทราย
- 2) สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่
- 3) ศูนย์การศึกษาอกรโรงเรียนอำเภอสันทราย
- 4) องค์การบริหารส่วนตำบลสันนาเม็ง
- 5) กรมพัฒนาชุมชน ในการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาคุณภาพในผลิตภัณฑ์และกิจการ

4.1.4 ประเภทของผลิตภัณฑ์

กลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง เป็นวิสาหกิจชุมชน ที่ผลิตเครื่องนุ่งห่ม อันได้แก่ เสื้อบุรุษ เสื้อสตรี ชุดสตรี ผ้าจีน

4.2 ลักษณะการผลิตผลิตภัณฑ์ของกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง

ผู้ศึกษาได้ทำการสัมภาษณ์ประธานและคณะกรรมการกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อทราบถึงประเภทผลิตภัณฑ์ กระบวนการผลิต และการจัดจำหน่าย โดยผลการศึกษาที่น่าสนใจในบทนี้ สามารถจำแนกได้เป็น 3 ส่วน ดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไปของผลิตภัณฑ์แต่ละชนิด
2. กระบวนการผลิตของผลิตภัณฑ์
3. การจัดจำหน่าย

1. ข้อมูลทั่วไปของผลิตภัณฑ์

ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ประกอบด้วย 4 ชนิด (วรรณภา ถวายและคณะ, สัมภาษณ์. 2556) มีรายละเอียด ดังนี้

1.1 เสื้อสตรี

เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีราคาพอซื้อง่ายขายคล่อง มีการผลิตเป็นขนาด ตั้งแต่ ขนาดเล็กสุดคือ S และใหญ่สุดคือ XL โดยมีการตกแต่งด้วยผ้าทอลายภูเขาบวกกับผ้าพื้นที่มีสีสันทวยงาม เสื้อสตรีถือเป็นสินค้าที่ขายดีที่สุดของกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง โดยมีราคาจำหน่าย 450 - 950 บาท ขึ้นอยู่กับการออกแบบผลิตภัณฑ์ ดังนั้นราคาจำหน่ายโดยเฉลี่ยของเสื้อสตรีจึงเท่ากับ 775 บาท

ภาพที่ 4.2 ผลิตภัณฑ์เสื้อสตรี

1.2 เสื้อบุรุษ

เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีราคาสูงพอประมาณ แต่ก็ขายได้ตลอดทั้งปี มีการผลิตเป็นขนาด ตั้งแต่ ขนาดเล็กสุดคือ S และใหญ่สุดคือ XXL โดยจะเน้นการค้นคว้าทดลองบนผ้าพื้นด้วยมือ ทำให้มีความคงทนและสวยงาม โดยมีราคาจำหน่าย 650 – 1,700 บาท ขึ้นอยู่กับการออกแบบผลิตภัณฑ์ ดังนั้นราคาจำหน่ายเฉลี่ยของเสื้อบุรุษ เท่ากับ 1,200 บาท

ภาพที่ 4.3 ผลิตภัณฑ์เสื้อบุรุษ

1.3 ชุดสตรี

เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีราคาค่อนข้างสูง แต่ก็ขายได้ดีพอสมควร มีการผลิตเป็นขนาดตั้งแต่ ขนาดเล็กสุดคือ S และใหญ่สุดคือ XL โดยใช้ผ้าทอลายภูเขาเป็นหลัก บวกกับผ้าพื้นที่มีสีสันสวยงาม เหมาะสำหรับการใส่ออกงาน และสำหรับคนทำงาน ใส่ได้ทุกโอกาส โดยมีราคาจำหน่าย 1,550 – 2,750 บาท ขึ้นอยู่กับการออกแบบผลิตภัณฑ์ ดังนั้นราคาจำหน่ายเฉลี่ยของชุดสตรี เท่ากับ 2,200 บาท

ภาพที่ 4.4 ผลิตภัณฑ์ชุดสตรี

1.4 ผ้าจีน

เป็นผลิตภัณฑ์ที่มีราคาสูงพอประมาณ แต่ก็ขายได้ตลอดทั้งปี มีการผลิตเป็นขนาด ตั้งแต่ ขนาดเล็กสุดคือ S และใหญ่สุดคือ XL โดยจะใช้ผ้าทอลายภูเขาเป็นหลัก โดยมีราคาจำหน่าย 750 – 2,250 บาท ขึ้นอยู่กับการออกแบบผลิตภัณฑ์ ดังนั้นราคาจำหน่ายผ้าจีนเฉลี่ยเท่ากับ 1,200 บาท

ภาพที่ 4.5 ผลิตภัณฑ์ผ้าจีน

2. กระบวนการผลิตของผลิตภัณฑ์

กลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ มีผลิตภัณฑ์หลักอยู่ 4 ชนิด โดยมีกระบวนการผลิต สามารถสรุปและจำแนกเป็น 3 กระบวนการ ได้แก่ การย้อมสีเส้นด้าย การทอผ้าเป็นผืน และการตัดเย็บ (วรรณภา ถวายและคณะ, สัมภาษณ์. 2556) โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1 การย้อมสีเส้นด้าย

2.1.1 วัตถุดิบที่ใช้ในการย้อมสีเส้นด้าย

เส้นใยที่ได้จากฝ้ายจะมีสีขาว หรือสีขาวขุ่น หรือสีน้ำตาลอ่อน ขึ้นอยู่กับชนิดของฝ้าย ดังนั้นก่อนนำเส้นด้ายมาทอ ต้องนำเส้นด้ายดิบไปย้อมสีก่อนเพื่อให้เกิดสีที่สวยงาม ซึ่งในการย้อมเส้นด้ายดิบจะแบ่งการย้อมออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่

- 1) การย้อมสีเส้นด้ายยีน จะเป็นด้ายเส้นเล็กที่มีความเหนียวและแข็งแรง ใช้เป็นเส้นด้ายยีน ตามความยาวของผ้าทอ
- 2) การย้อมสีเส้นด้ายพุ่ง จะเป็นด้ายเส้นเล็กที่มีความเหนียว ใช้เป็นเส้นด้ายแนวขวาง เส้นด้ายพุ่งจะทำให้เกิดลวดลายบนผ้าทอตามต้องการ ในอดีตสีที่นำมาย้อมจะได้มาจากธรรมชาติ เช่น สัตว์ ฟืช ซึ่งวัตถุดิบนั้นหายาก สีสันมีให้เลือก ไม่มาก ในปัจจุบันมีการนำสี

สังเคราะห์มาใช้ในการย้อม ซึ่งช่วยให้สะดวก รวดเร็ว หาซื้อได้ง่าย รวมทั้งยังให้สีสันทึ่หลากหลาย ทางกลุ่มมีสูตรในการย้อมสีเส้นด้ายดิบ เพื่อให้ด้ายที่ใช้ในการทอ 1 กิโลกรัม โดยมีส่วนผสม ดังนี้

(1) เส้นด้ายดิบ	จำนวน	1.60	กิโลกรัม
(2) สีสังเคราะห์	จำนวน	200	กรัม
(3) น้ำยากันสีต่าง	จำนวน	300	กรัม
(4) น้ำยากันซึม	จำนวน	300	กรัม
(5) แป้งข้าวเจ้า	จำนวน	500	กรัม

2.1.2 วัสดุและอุปกรณ์ในการย้อมสีเส้นด้ายดิบ

ได้แก่ เตาแก๊ส กะละมังอะลูมิเนียม

ภาพที่ 4.6 ภาพอุปกรณ์การย้อมสีเส้นด้าย

2.1.3 ขั้นตอนในการย้อมสีเส้นด้ายดิบ ในแต่ละครั้ง

ขั้นตอนที่ 1 นำเส้นด้ายแช่น้ำ แล้วบิดให้พองหมาด ๆ

ขั้นตอนที่ 2 นำน้ำสะอาด 10 ลิตร สีสังเคราะห์ 200 กรัม น้ำยากันต่าง 2 ซ้อนโต๊ะ หรือ 300 กรัม น้ำยากันซึม 2 ซ้อนโต๊ะ หรือ 300 กรัม ผสมให้เข้ากัน แล้วนำไปต้มให้เดือด

ขั้นตอนที่ 3 นำเส้นด้ายลงต้ม โดยจะต้องคนบ่อยๆ เพราะอาจจะทำให้สีต่างได้

ขั้นตอนที่ 4 นำเส้นด้ายออกมาผึ่งให้แห้ง

ขั้นตอนที่ 5 นำเส้นด้ายล้างด้วยน้ำเปล่า 3 - 4 ครั้ง

ขั้นตอนที่ 6 ผึ่งลมให้แห้ง

สำหรับเส้นด้ายที่ใช้สำหรับเป็นเส้นด้ายยืน จะต้องนำเส้นด้ายมาลงแป้ง เพื่อให้เส้นด้ายมีความแข็งเป็นการช่วยไม่ให้เส้นด้ายแตก เพิ่มความลื่นและลดแรงเสียดสี ทำให้กรอ ง่าย หวีง่าย เวลาทอจะรู้สึกเบาแรง ถ้าวางแป้งอ่อนไปไหมจะแตกและขาดง่าย ถ้าวางแป้งมากเกินไป เส้นไหมจะกระด้างหรือเปราะ ไม่มีความยืดหยุ่น ทำให้กรอยาก การหวีจะฝืดหรือติดตลอดถึง การทอจะหนักแรงขึ้น ทำให้เส้นด้ายขาดง่ายในทุกๆ ขั้นตอนการผลิตได้เช่นกัน ฉะนั้น เมื่อข้อมสี เส้นด้ายเสร็จแล้ว จะนำเส้นด้ายไปลงแป้ง โดยนำแป้งข้าวเจ้า จำนวนครึ่งถ้วย หรือ 0.50 กิโลกรัม ผสมน้ำสะอาด 15 ลิตร ต้มให้เดือด ยกลงพักให้เย็น นำด้ายลงแช่ให้ทั่วๆ แล้วนำมาผึ่งให้แห้ง โดยการตากในที่ร่ม ไม่ใช่แสงแดดจัด เพราะจะทำให้เส้นด้ายต่างและขีดได้

หากเป็นเส้นด้ายพุ่ง จะใช้สำหรับเป็นเส้นด้ายแนวขวางทำให้เกิดลวดลาย และสีสันมีความเหนียวและยืดหยุ่นได้ดีไม่ต้องนำไปลงแป้งเหมือนกับเส้นด้ายยืนเพื่อกองความ ยืดหยุ่นของเส้นด้าย

ภาพที่ 4.7 การตากเส้นด้าย

2.2 การทอผ้าเป็นผืน

2.2.1 วัสดุที่ใช้ในการทอผ้า

วัสดุที่ใช้ในการทอผ้าทอลายภูเขา คือ เส้นฝ้าย หรือเส้นด้ายดิบ ที่ทำมาจากใยฝ้าย ฝ้ายเป็นพืชล้มลุก ที่มีดอกเป็นรูปสีขาวคล้ายขนมด้วยฟู เนื้อข้างในขยายตัวออกมาเป็นสีขาวนวล ซึ่งจะใช้ส่วนนี้มาทำเป็นเส้นใย ด้วยการคิดปั่นในชะลอมให้ฟู จากนั้นเป็นการนำใยฝ้ายมารวมกันเป็นเส้น ด้วยเครื่องมือพื้นบ้านที่เรียกว่า เครื่องปั่นฝ้าย ใยฝ้ายให้เนื้อผ้าได้หลายลักษณะ ทั้งฝ้ายเนื้อบางจนถึงเนื้อหนา สามารถทอเป็นผืนผ้าโปร่งจนถึงแน่นมาก มีทั้งเนื้อละเอียดจนถึงเนื้อหยาบมีปม ซึ่งเนื้อผ้าแต่ละลักษณะต่างมีหน้าที่ใช้สอยต่างๆ กัน เมื่อตัดเย็บเป็นเสื้อผ้าสวมใส่ จะรู้สึกสบายไม่ระคายผิว ดูดซับเหงื่อได้ดี ดูแลรักษาง่าย ทางกลุ่มจะมีการกำหนดการใช้วัสดุคือเส้นด้ายในการทอ ตามขนาดของผ้า ต่อ 2 เมตร ดังนี้

- 1) ผ้าทอพื้น 7 นิ้ว 2 เมตร จะใช้เส้นด้ายยืน จำนวน 0.20 กิโลกรัม และเส้นด้ายพุ่ง จำนวน 0.10 กิโลกรัม
- 2) ผ้าทอพื้น 30 นิ้ว 2 เมตร จะใช้เส้นด้ายยืน จำนวน 0.20 กิโลกรัม และเส้นด้ายพุ่ง จำนวน 0.30 กิโลกรัม
- 3) ผ้าทอพื้น 13 นิ้ว 2 เมตร จะใช้เส้นด้ายยืน จำนวน 0.20 กิโลกรัม และเส้นด้ายพุ่ง จำนวน 0.35 กิโลกรัม

2.2.2 อุปกรณ์ที่ใช้ในการทอผ้า

ในการทอผ้าลายภูเขา เป็นการทอด้วยมือ อุปกรณ์ที่ใช้ในการทอ ประกอบด้วย

- 1) กี่หรือหูก คือ เครื่องมือที่ใช้ในการทอผ้าให้เป็นผืน ตามลวดลายที่ต้องการ กี่ทอผ้าที่ใช้ในการทอผ้าในปัจจุบัน แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ
 - กี่พื้นเมือง หรือเรียกว่า กี่ทอมือ กี่ประเภทนี้จะทอผ้าได้หน้าแคบในการทอผ้าจะใช้เท้าเหยียบเพื่อบังคับตะกอให้แยกเส้นด้ายยืนออกจากกันแล้วใช้มือสอดกระสวยใต้เส้นด้ายที่แยกพันพิมกระทบเส้นด้ายพุ่งให้ติดกันทีละเส้น
 - กี่กระตุก เป็นกี่ที่ประยุกต์มาจากกี่ปื้นเมือง สามารถทอผ้าหน้ากว้างได้กว้างกว่ากี่ปื้นเมือง การทอจะใช้เท้าเหยียบไม้ที่ดึงตะกอแล้วใช้มือกระตุกเชือกที่ติดกับกระสวยแล้วกระสวยจะวิ่งผ่านเส้นด้ายยืนที่แยกจากกัน ในการทอแต่ละครั้งไม่ต้องสืบด้ายยืนบ่อยๆ
- 2) พันหวี หรือพิม คือ อุปกรณ์ที่ทำด้วยไม้หรือเหล็ก ตรงกลางเป็นไม้ไผ่ซี่เล็กๆ คล้ายหวี ระยะระหว่างซี่จะห่างกันตามความต้องการ แต่ละช่องจะใช้สอดด้ายเส้นยืนเข้าไป

หนึ่งเส้น เป็นการจัดเส้นด้ายให้อยู่ห่างกันตามความละเอียดของเนื้อผ้า ฟืมจะเป็นตัวกระทบให้ได้เส้นพุ่งแนบชิดสานกับเส้นยืนเพื่อให้ลายเนื้อผ้าติดกัน ฟืมที่ซึ่งเป็นเหล็กสามารถจัดซี่ได้ดีและมีจำนวนซี่มากกว่าไม้ที่มีขนาดเดียวกัน ผ้าที่ทอจะเนื้อแน่นละเอียดและหนากว่า

3) ตะกอหรือเขา มีลักษณะเป็นกรอบไม้ ทำหน้าที่แยกด้ายยื่นออกเป็นหมู่ ตะกอที่ใช้ในชนบททำด้วยเชือก ในการทอแต่ละครั้งจะต้องทำตะกอใหม่ มีไม้ผูกตะกอ 2 อัน ยึดเชือกตะกอที่พัน โยงกันเหมือนเลข 8 ต้องมีตะกออย่างน้อย 2 ชุด ถ้ามีลวดลายมากจะต้องใช้ตะกอมากชุดขึ้น

4) กระจวย คือ ที่ใส่ด้ายพุ่งที่ใช้ในการทอผ้า ส่วนหัวและส่วนท้ายของกระจวยจะเรียวนนคล้ายเรือ ปลายทั้งสองข้างงอนเชิดเล็กน้อย ตรงกลางป่องและเจาะเป็นช่องสำหรับใส่ด้ายที่กรอว่าเป็นด้ายเส้นพุ่ง ในขณะที่ทอกระจวยจะพุ่งสลับซ้ายขวาไปมาเพื่อสอดด้ายเส้นพุ่งให้ขัดกับด้ายเส้นยืน สลับกับการกระทบฟืมเพื่อให้เส้นด้ายเรียงเข้าด้วยกันแน่นและเป็นระเบียบ

5) ไม้ไขว้ คือ อุปกรณ์สำหรับจัดเส้นด้ายให้เป็นระเบียบ

6) ไม้ค้ำ คือ ไม้ที่ใช้ในการสอดเส้นด้ายยืน เพื่อทำให้เกิดลวดลายและเทคนิคการทอพิเศษ

7) ไม้หาบหูก คือ อุปกรณ์ที่ใช้ในการดึงด้ายให้ตึง

8) ไม้ดาบหรือไม้หلاب คือ อุปกรณ์ที่ใช้ในการสอดเส้นด้ายยืนแล้วพลิกทำให้เกิดช่องว่างให้กระจวยพุ่งผ่าน

9) ไม้แป้นก็ คือ ไม้กระดาน ที่ใช้ในการนั่งทอผ้า ทำมาจากไม้หรือเหล็ก

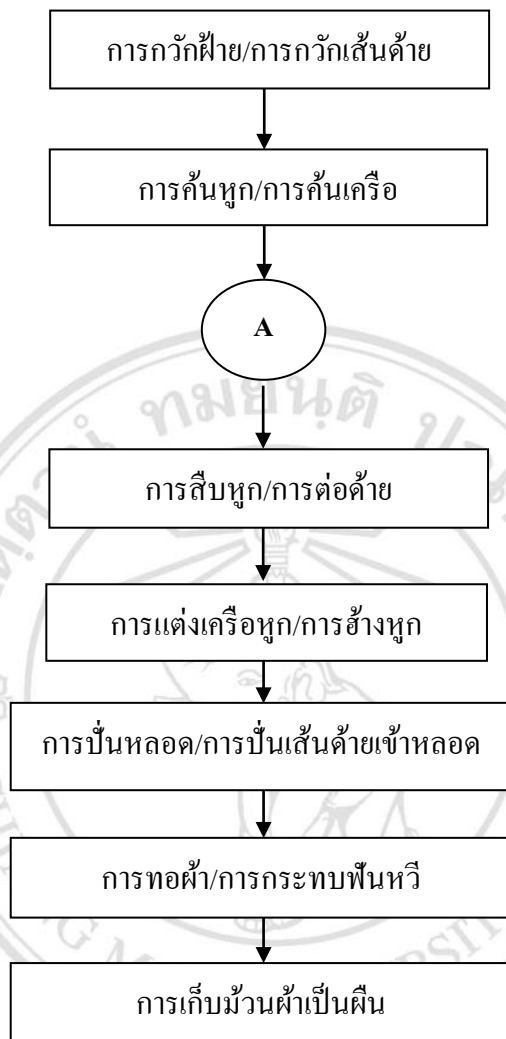
10) เชือกเขา คือ ไม้ที่ใช้ดึงเขากับไม้หาบหูกให้ตึง

11) แขนม้วนผ้า คือ แขนที่อยู่ตรงกันข้ามแกนม้วนด้ายยืน ใช้ม้วนผ้าที่ทอเสร็จแล้ว

12) แขนม้วนด้ายยืน คือ แขนสำหรับม้วนด้ายยืน จะเรียงกันเป็นระเบียบ จำนวนเส้นมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับความกว้างของหน้าผ้า และความละเอียดของผ้า ความยาวของเส้นด้ายจะเท่ากับความยาวของผ้าพับนั้น

2.2.3 ขั้นตอนการทอผ้าเป็นผ้าผืน

การทอผ้าเป็นผืน มีขั้นตอนดังแสดงในภาพที่ 4.8

ภาพที่ 4.8 แผนผังแสดงขั้นตอนการทอผ้าพื้นเมืองลายภูเขา ของกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง

Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

จากภาพที่ 4.8 สามารถอธิบายขั้นตอนการทอผ้าได้ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การกวักฝ้าย หลังจากข้อมสียฝ้าย หรือนำไปชุบน้ำข้าวและตากให้แห้ง ส่วนเส้นใยฝ้ายที่จะใช้เป็นเส้นด้ายนั้นจะต้องนำมาพักโดยใช้อุปกรณ์ 3 อย่าง คือ

1) มะกวักหรือบ่าก๊วก ทำจากไม้ไผ่สานคล้ายชะลอมทรงสูงขนาดเล็ก ส่วนขอบปากจะสานให้บานออกเล็กน้อย

2) หางเหิน ทำจากไม้เนื้อแข็งรูปทรงคล้ายเก้าอี้เตี้ยสามขา มีท่อนไม้เล็กกลมยาวยื่นออกไปคล้ายหางสำหรับไว้เสียบมะกวัก

3) ระวงหรือโถ้งกว้าง ส่วนเสาหลักทำจากไม้เนื้อแข็ง มีไม้ไผ่เป็นคานเสียบไม้ไผ่ที่ไขว้กันเป็น 6 แฉก ฟากละอันโยงต่อกันด้วยเส้นเชือก

วิธีการกวักฝ้าย คือใส่ปอຍหรือใจฝ้ายในระวงหรือโถ้งกว้าง แล้วดึงมาพันใส่มะกวักหรือบ่ากั่วกที่เสียบอยู่กับ หางเห็น เพื่อจัดเรียงเส้นฝ้ายใหม่ให้ยาวติดต่อกันจนได้เส้นฝ้ายตามปริมาณที่ต้องการ ก็จะเปลี่ยนมะกวักอันใหม่ไปเรื่อยๆ

ภาพที่ 4.9 กวัก

ขั้นตอนที่ 2 การคั่นหูก คือ การนำฝ้ายที่กวักแล้วไปคั่นเป็นเครื่องด้วย เรียกว่าเครื่องหูก เป็นการเตรียมเส้นด้ายเส้นยืนหรือใส่ฮุกสำหรับการทอผ้า เตรียมจากใจเส้นด้ายที่ทอจากเปีย แล้วนำไปคล้องเข้ากับกงเพื่อถ่ายเส้นด้ายเข้าสู่ฮุก จากนั้นถ่ายเส้นด้ายเข้าเพื่อคั่นหูก พันเส้นด้ายกลับไป – กลับมา จนได้จำนวนเส้นสัมพันธ์กับจำนวนร่องฟันพิมพ์ที่ใช้ทอ ถอดกลุ่มเส้นด้ายออกจากเพื่อตัดให้ปลายเปิด นำปลายเปิดไปต่อเข้ากับใส่ฮุกอันเดิมที่ติดกันมากับพิมพ์ที่จะใช้ทอผ้า เรียกว่า การสับหูก ได้ใส่ฮุกอันใหม่เข้าไปทางหูกในเครื่องมือทอผ้าหรือที่เรียกว่า กี่ทอผ้า

ขั้นตอนที่ 3 การสับหูก คือ การนำเครื่องหูกมาสับต่อใส่พิมพ์ เพื่อต่อเส้นด้ายยืนใส่พิมพ์ตามที่ต้องการ

ภาพที่ 4.10 การคืนหูก และการสืบทอด

ขั้นตอนที่ 4 การฮ้างหูก (การแต่งเครื่องหูก) คือ การนำเครื่องหูกที่สืบทอดมา
ย้อมแล้วมาขึงในก้นทอผ้า เพื่อเตรียมการทอ

ภาพที่ 4.11 การฮ้างหูก

ขั้นตอนที่ 5 การปั่นหลอด คือ การกรอด้วยไม้ก้อหลอด เรียกว่า การกรอ
หลอดด้วย แล้วนำมาใส่กระสวย เพื่อเตรียมการทอ

ภาพที่ 4.12 การปั่นหลอด

ขั้นตอนที่ 6 การทอผ้า จะต้องกำหนดความยาวผ้าที่ต้องการ ใส่หลอดที่เตรียมไว้ในกระสวย สอดกระสวยเข้าไปในฟืม เหยียบคานเหยียบให้สัมพันธ์กันกับการกระทบฟืมบนผ้า ทำอย่างนี้ไปเรื่อยๆ จนหมดเครื่องทอ

ภาพที่ 4.13 การทอผ้า

ขั้นตอนที่ 7 การเก็บม้วนผ้าเป็นผืน คือ เมื่อทอผ้าได้พอประมาณจะม้วนเก็บในแกนม้วนผ้า โดยผ่อนแกนด้ายขึ้นให้คลายออกและปรับความตึงหย่อนใหม่ให้พอเหมาะ

ภาพที่ 4.14 ผลิตรกณฑ์ผ้าทอเป็นผืน

จากขั้นตอนในการทอผ้าที่กล่าวมานี้เป็นพื้นฐานการทอผ้าพื้นเมือง ด้วยที่ทอผ้าพื้นเมือง สำหรับการนำไปผลิตเป็นผลิตรกณฑ์จากผ้าทอพื้นเมืองลาภภูเขา ของกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง ซึ่งแต่ละผลิตรกณฑ์มีการผลิตที่แตกต่างกันตามขนาดของผลิตรกณฑ์ และลวดลายของผ้าที่ใช้ในการผลิต

2.3 การตัดเย็บเป็นผลิตรกณฑ์

ในการศึกษาการผลิตรกณฑ์จากผ้าทอพื้นเมืองของกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง ผู้ศึกษาได้ศึกษาเกี่ยวกับขั้นตอนในการผลิตผลิตรกณฑ์ โดยแยกตามชนิดของผลิตรกณฑ์ คือ เสื้อบุรุษ เสื้อสตรี ชุดสตรี ผ้าซิ่น มีขั้นตอนการผลิตดังนี้

2.3.1 การผลิตเสื้อบุรุษ

- 1) วัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตเสื้อบุรุษ คือ ผ้าพื้น กระดุมตกแต่ง และด้ายเย็บ ในการตัดเย็บเสื้อบุรุษ 1 ตัว จะใช้วัตถุดิบ คือ ผ้าพื้น ขนาด 30 นิ้ว จำนวน 3 เมตร
- 2) อุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตเสื้อบุรุษ คือ จักรเย็บ และจักรโพง
- 3) ขั้นตอนในการผลิตเสื้อบุรุษ คือ สร้างแบบ นำผ้าพื้นมาตัดแบบที่ต้องการ นำผ้าที่ตัดแล้วมาเย็บประกอบเป็นเสื้อ โคงริมชายผ้ากันลุ่ย และรีดให้เรียบ แทรกทรงคอกที่เสื้อ พร้อมเย็บกระดุม และผ้าลาภภูเขาติดเสื้อ ตรวจสอบความเรียบร้อยของผลิตรกณฑ์

2.3.2 การผลิตเสื้อสตรี

1) วัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตเสื้อสตรี คือผ้าพื้น ผ้าลายภูเขา กระดุม วัสดุ ตกแต่ง และด้ายเย็บ ในการตัดเย็บเสื้อสตรี 1 ตัว จะใช้วัตถุดิบ คือ ผ้าพื้น ขนาด 30 นิ้ว จำนวน 2 เมตร และผ้าทอลาย ขนาด 13 นิ้ว จำนวน 1 เมตร

2) อุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตเสื้อสตรี คือจักรเย็บ และจักรโพง

3) ขั้นตอนในการผลิตเสื้อสตรีคือสร้างแบบ นำผ้าพื้นมาตัดแบบ ที่ต้องการ นำผ้าที่ตัดแล้วมาเย็บประกอบเป็นเสื้อ โคงักริมชายผ้ากันลุ่ย และรีดให้เรียบ แทรกรังดุม ที่เสื้อ พร้อมเย็บกระดุม และตกแต่งด้วยผ้าทอลายภูเขาติดเสื้อ ตรวจสอบความเรียบร้อย ของผลิตภัณฑ์

2.3.3 การผลิตชุดสตรี

1) วัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตผลิตภัณฑ์ชุดสตรี คือ ผ้าพื้น ผ้าลายภูเขา กระดุม วัสดุ ตกแต่ง และด้ายเย็บ ซึ่งในการตัดเย็บชุดสตรี ต่อ 1 ชุด จะใช้วัตถุดิบ คือ ผ้าพื้น ขนาด 30 นิ้ว จำนวน 2 เมตร และผ้าทอลาย ขนาด 13 นิ้ว จำนวน 2 เมตร

2) อุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตผลิตภัณฑ์ชุดสตรี คือจักรเย็บ และจักรโพง

3) ขั้นตอนในการผลิตผลิตภัณฑ์ชุดสตรี คือ สร้างแบบ นำผ้าพื้น และผ้าลาย ภูเขามาตัดตามแบบที่ต้องการ นำผ้าที่ตัดแล้วมาเย็บประกอบเป็นชุดสตรี โคงักริมชายผ้ากันลุ่ย และ รีดให้เรียบ แทรกรังดุมที่เสื้อ พร้อมเย็บกระดุม และวัสดุตกแต่งติดชุดสตรี ตรวจสอบความ เรียบร้อยของผลิตภัณฑ์

2.3.4 ผ้าซิ่น

1) วัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตผลิตภัณฑ์ผ้าซิ่น คือผ้าพื้น ผ้าลายภูเขา วัสดุ ตกแต่ง และด้ายเย็บ ซึ่งในการตัดเย็บผ้าซิ่น ต่อ 1 ตัว จะใช้วัตถุดิบ คือ ผ้าพื้น ขนาด 7 นิ้ว จำนวน 2 เมตร และผ้าทอลาย ขนาด 13 นิ้ว จำนวน 2 เมตร

2) อุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิตผลิตภัณฑ์ผ้าซิ่น คือ จักรเย็บ และจักร โพง

3) ขั้นตอนในการผลิตผลิตภัณฑ์ผ้าซิ่น คือ สร้างแบบ นำผ้าพื้น และผ้าลาย ภูเขามาตัดตามแบบที่ต้องการ นำผ้าที่ตัดแล้วมาเย็บประกอบเป็นผ้าซิ่น โคงักริมชายผ้ากันลุ่ย พร้อม เย็บวัสดุตกแต่งและตรวจสอบความเรียบร้อยของผลิตภัณฑ์

3. การจัดจำหน่าย

ผู้ศึกษาได้ทำการสัมภาษณ์เหรียญของกลุ่มพบว่า มีการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของทางกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ จะมีการจัดจำหน่ายในจังหวัดเชียงใหม่ ที่ถนนคนเดินวันอาทิตย์ และศาลากลางจังหวัดเชียงใหม่ และยังจัดจำหน่ายไปยังต่างจังหวัด เช่น จังหวัดลำพูน ลำปาง อุทัยธานี และกรุงเทพมหานคร ตามคำสั่งซื้อของลูกค้า โดยในปี พ.ศ. 2556 ที่ผ่านมา มีการจำหน่ายเสื้อบุรุษไปทั้งสิ้น จำนวน 600 ตัว เสื้อสตรี จำนวน 9,000 ตัว ชุดสตรี จำนวน 1,200 ตัว และผ้าชิ้น จำนวน 1,200 ตัว (พิกุลทอง กันทรส, สัมภาษณ์. 2556)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

บทที่ 5

ผลการศึกษา

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนของผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมืองของกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ โดยเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามจากสมาชิกกลุ่ม และคณะกรรมการกลุ่ม รวมจำนวน 27 ราย ตั้งแต่เดือนกันยายน 2555 ถึง เดือนสิงหาคม 2556 ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเกี่ยวกับต้นทุนในการผลิตผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมืองและข้อมูลเกี่ยวกับผลตอบแทนจากการผลิตผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมือง มาทำการวิเคราะห์และนำเสนอผลการศึกษา โดยแบ่งออกเป็น 6 ส่วน ดังนี้

- ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสมาชิกกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง
- ส่วนที่ 2 ต้นทุนการผลิตผลิตภัณฑ์จากผ้าทอพื้นเมือง
- ส่วนที่ 3 รายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมือง
- ส่วนที่ 4 แนวทางการวิเคราะห์เพื่อการตัดสินใจจะขายหรือผลิตต่อ
- ส่วนที่ 5 ปัญหาและข้อเสนอแนะของกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง

5.1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับสมาชิกกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง

ข้อมูลทั่วไปของสมาชิกกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง ประกอบด้วย อายุ ระดับการศึกษา ลักษณะการประกอบอาชีพ ที่มาของความรู้และเทคนิคการทอผ้า แหล่งวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิต การกำหนดราคาขาย วิธีการจัดจำหน่าย การขนส่งผลิตภัณฑ์ โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 5.1 ถึง 5.8

ตารางที่ 5.1 แสดงจำนวนและร้อยละเกี่ยวกับอายุของผู้ตอบแบบสอบถาม

อายุของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
30 – 39 ปี	7	25.93
40 – 49 ปี	17	62.96
50 – 59 ปี	3	11.11
รวม	27	100.00

จากตารางที่ 5.1 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 40 – 49 ปี จำนวน 17 ราย คิดเป็นร้อยละ 62.96 อายุระหว่าง 30 – 39 ปี จำนวน 7 ราย คิดเป็นร้อยละ 25.93 และอายุระหว่าง 50 – 59 ปี จำนวน 3 ราย คิดเป็นร้อยละ 11.11

ตารางที่ 5.2 แสดงจำนวนและร้อยละเกี่ยวกับระดับการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม

ระดับการศึกษา	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ประถมศึกษา	10	37.04
มัธยมศึกษาตอนต้น	10	37.04
มัธยมศึกษาตอนปลาย	5	18.52
ปริญญาตรี	2	7.40
รวม	27	100.00

จากตารางที่ 5.2 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระดับการศึกษา คือ ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 10 ราย คิดเป็นร้อยละ 37.04 เท่ากัน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 18.52 และระดับปริญญาตรี จำนวน 2 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.40

ตารางที่ 5.3 แสดงจำนวนและร้อยละเกี่ยวกับลักษณะการประกอบอาชีพการทอผ้าพื้นเมือง

ลักษณะการประกอบอาชีพ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
อาชีพหลัก	20	74.07
อาชีพเสริม	7	25.93
รวม	27	100.00

จากตารางที่ 5.3 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทอผ้าพื้นเมืองเป็นอาชีพหลัก 20 ราย คิดเป็นร้อยละ 74.07 และอาชีพเสริม จำนวน 7 ราย คิดเป็นร้อยละ 25.93

ตารางที่ 5.4 แสดงจำนวนและร้อยละเกี่ยวกับที่มาของความรู้และเทคนิคในการทอผ้า

ที่มาของความรู้และเทคนิคในการทอผ้า	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
พ่อแม่และบรรพบุรุษ	21	77.78
เพื่อนบ้าน	3	11.11
ญาติ	3	11.11
รวม	27	100.00

จากตารางที่ 5.4 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นผู้ที่ได้รับความรู้และเทคนิคการทอผ้าจากบรรพบุรุษ จำนวน 21 ราย คิดเป็นร้อยละ 77.78 จากญาติและเพื่อนบ้าน จำนวน 3 ราย คิดเป็นร้อยละ 11.11 เท่ากัน

ตารางที่ 5.5 แสดงจำนวนและร้อยละเกี่ยวกับแหล่งวัตถุดิบ คือ ด้าย

แหล่งวัตถุดิบ	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ซื้อจากทางกลุ่ม	27	100.00
รวม	27	100.00

จากตารางที่ 5.5 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดนำวัตถุดิบในการผลิต โดยรับจากทางกลุ่ม

ตารางที่ 5.6 แสดงจำนวนและร้อยละเกี่ยวกับวิธีการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์

วิธีการจัดจำหน่าย	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
จำหน่ายผ่านกลุ่มฯ	27	100.00
รวม	27	100.00

จากตารางที่ 5.6 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดได้จำหน่ายผลิตภัณฑ์ โดยผ่านทางกลุ่ม

ตารางที่ 5.7 แสดงจำนวนและร้อยละเกี่ยวกับการกำหนดราคาจำหน่าย

การกำหนดราคาจำหน่าย	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
กลุ่มเป็นผู้กำหนด	27	100.00
รวม	27	100.00

จากตารางที่ 5.7 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดกำหนดราคาในการจำหน่ายโดยให้กลุ่มเป็นผู้กำหนดราคาจำหน่าย

ตารางที่ 5.8 แสดงจำนวนและร้อยละเกี่ยวกับการขนส่งผลิตภัณฑ์

การขนส่ง	จำนวน (ราย)	ร้อยละ
ทางกลุ่มเป็นผู้จัดส่งให้	27	100.00
รวม	27	100.00

จากตารางที่ 5.8 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมดให้ทางกลุ่มเป็นผู้จัดส่งผลิตภัณฑ์ให้

5.2 ต้นทุนการผลิตผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมือง

จากการศึกษาลักษณะการผลิตของผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมืองของกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ดังแสดงรายละเอียดในบทที่ 4 นั้น ผู้ศึกษาได้ทำการวิเคราะห์ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายในการผลิตผลิตภัณฑ์ โดยสามารถแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ต้นทุนวัตถุดิบทางตรง ค่าแรงงานทางตรง และค่าใช้จ่ายในการผลิต ดังรายละเอียดต่อไปนี้

5.2.1 วัตถุดิบทางตรง

ผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูลต้นทุนวัตถุดิบทางตรงของผลิตภัณฑ์ ตามแผนกการผลิต 3 แผนก ได้แก่ แผนกย้อมสีเส้นด้าย แผนกทอผ้าฝืน แผนกตัดเย็บ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ อันได้แก่ ราคาวัตถุดิบต่อหน่วย ปริมาณการใช้วัตถุดิบ จากการสัมภาษณ์ประธานกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง พร้อมทั้งมีการสอบถามข้อมูลบางส่วนจากสมาชิกกลุ่มร่วมด้วย และมีการสังเกตการณ์ปฏิบัติงานของแต่ละแผนก โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) แผนกย้อมสีเส้นด้าย

วัตถุดิบทางตรง (Direct Materials) ของแผนกย้อมสีเส้นด้าย คือ เส้นด้าย โดยเป็นเส้นด้ายที่ซื้อมาจากแหล่งภายนอกเป็นเส้นด้ายดิบ มีสีขาวขุ่น และเส้นไหมประดิษฐ์ นำมาผลิตเป็นผ้าทอ โดยการย้อมสีจะทำการจำแนกเส้นด้ายออกเป็น 2 ประเภท คือ

(1) เส้นด้ายยืน มีลักษณะเป็นด้ายเส้นเล็ก มีความเหนียวและแข็ง ใช้เป็นเส้นด้ายยืนตามความยาวของผ้าทอ

(2) เส้นด้ายพุ่ง มีลักษณะเป็นด้ายเส้นเล็ก มีความเหนียว ใช้เป็นเส้นด้ายแนวขวาง เส้นด้ายพุ่งจะทำให้เกิดลวดลายที่ต้องการ

เส้นด้ายที่จะนำมาทอนั้นจะต้องนำมาซื้อก่อนนำไปผลิตเป็นผลิตภัณฑ์แต่ละประเภท ต้นทุนวัตถุดิบทางตรงหรือต้นทุนเส้นด้ายจึงประกอบไปด้วย ต้นทุนด้าย ต้นทุนสี สังกะสี ต้นทุนน้ำยากันด่าง ต้นทุนน้ำยากันซึม ต้นทุนแป้งข้าวเจ้า

ดังนั้น ในการคำนวณหาต้นทุนเส้นด้ายยืนและเส้นด้ายพุ่ง คำนวณได้จาก

เส้นด้ายยืน = ต้นทุนซื้อเส้นด้ายยืน+ต้นทุนสีสังกะสี+ต้นทุนน้ำยากันด่าง+ต้นทุนน้ำยากันซึม+
ต้นทุนแป้งข้าวเจ้า

เส้นด้ายพุ่ง = ต้นทุนซื้อเส้นด้ายพุ่ง+ต้นทุนสีสังกะสี+ต้นทุนน้ำยากันด่าง+ต้นทุนน้ำยากันซึม

รายละเอียดราคาเส้นด้าย และวัตถุดิบในการย้อมสี มีดังนี้

(1) เส้นด้ายดิบ ราคาโลกรัมละ 200 บาท

(2) สีสังกะสี ราคาโลกรัมละ 250 บาท

(3) น้ำยากันสีด่าง ราคาขวดละ 12 บาท (1 ขวด = 1,000 กรัม)

(4) น้ำยากันซึม ราคาขวดละ 12 บาท (1 ขวด = 1,000 กรัม)

(5) แป้งข้าวเจ้า ราคาโลกรัมละ 15 บาท

(6) แก๊สหุงต้ม ราคาถังละ 305 บาท (ไม่สามารถแบ่งเป็นครั้งได้ จึงถือเป็นค่าใช้จ่ายในการผลิต)

(7) น้ำเปล่า (น้ำเป็นน้ำสะอาดที่ใช้ในการต้ม ล้าง ซึ่งเป็นน้ำประปาหมู่บ้าน ในการศึกษาคครั้งนี้ผู้ศึกษานำไปเป็นค่าใช้จ่ายในการผลิต จึงไม่นำมารวมเป็นต้นทุนวัตถุดิบทางตรงในการย้อมสีด้าย)

1.1 ต้นทุนการข้อมสืเส้นด้ายยืน

การคำนวณต้นทุนเส้นด้ายยืน จะต้องคำนวณการข้อมเส้นด้าย โดยจะคำนวณหาต้นทุนในการข้อมสื 1 ครั้ง ซึ่งประกอบด้วยเส้นด้ายยืน 1.60 กิโลกรัม สีสั่งเคราะห์ 200 กรัม น้ำยากันสีต่าง 300 กรัม น้ำยากันซึม 300 กรัม แป้งข้าวเจ้า 500 กรัม แสดงรายละเอียดได้ ดังตารางที่ 5.9

ตารางที่ 5.9 ต้นทุนการข้อมสืเส้นด้ายยืน ต่อ 1 ครั้ง

รายการ	(1) มูลค่าต่อกิโลกรัม* (บาท)	(2) ปริมาณที่ใช้* (กิโลกรัม)	(3) = (1)X(2) จำนวนเงิน (บาท)
เส้นด้ายยืน	200	1.60	320.00
สีสั่งเคราะห์	250	0.20	50.00
น้ำยากันสีต่าง	12	0.30	3.60
น้ำยากันซึม	12	0.30	3.60
แป้งข้าวเจ้า	15	0.50	7.50
รวม			384.70

ที่มา : * สัมภาษณ์ประธานกลุ่มฯ เกี่ยวกับมูลค่าต่อหน่วย และปริมาณที่ใช้ และการสังเกตการณ์การทำงานของแผนกข้อมสืเส้นด้ายตามข้อมูลที่ได้รับจากประธานกลุ่มฯ พร้อมทั้งมีการสัมภาษณ์สมาชิกกลุ่มด้วย

จากตารางที่ 5.9 พบว่าต้นทุนการข้อมสืเส้นด้ายยืน 1 ครั้ง ใช้เส้นด้ายยืน จำนวน 1.60 กิโลกรัม กิโลกรัมละ 200.00 บาท เท่ากับ 320.00 บาท ใช้สีสั่งเคราะห์ จำนวน 200.00 กรัม กิโลกรัมละ 250.00 บาท เท่ากับ 50.00 บาท ใช้น้ำยากันสีต่าง จำนวน 300.00 กรัม เท่ากับ 3.60 บาท น้ำยากันซึม 300.00 กรัม เท่ากับ 3.60 บาท แป้งข้าวเจ้า จำนวน 0.50 กิโลกรัม กิโลกรัมละ 15.00 บาท เท่ากับ 7.50 บาท ต้นทุนในการข้อมสืเส้นด้ายยืน รวมเท่ากับ 384.70 บาท

จากการคำนวณต้นทุนการข้อมเส้นด้ายยืน 1 ครั้ง สามารถคำนวณหาต้นทุน เส้นด้ายยืน 1 กิโลกรัม คำนวณได้จาก

$$\begin{aligned}
 \text{ต้นทุนเส้นด้ายยืน 1 กิโลกรัม} &= \frac{\text{ต้นทุนการย้อมสีเส้นด้ายยืนรวม}}{\text{ปริมาณเส้นด้ายยืนที่ย้อมได้}} \\
 &= \frac{384.70 \text{ บาท}}{1.60 \text{ กิโลกรัม}} \\
 &= 240.44 \text{ บาท / กิโลกรัม}
 \end{aligned}$$

ดังนั้น ต้นทุนการย้อมเส้นด้ายยืน 1 ครั้ง เท่ากับ 384.70 บาท เมื่อย้อมเสร็จจะได้เส้นด้าย 1.60 กิโลกรัม ต้นทุนเส้นด้ายยืน กิโลกรัมละ 240.44 บาท โดยต้นทุนเส้นด้ายยืนที่คำนวณได้จะนำไปคำนวณหาต้นทุนวัตถุดิบทางตรงที่ใช้ไปของผลิตภัณฑ์แต่ละชนิด ต่อไป

1.2 ต้นทุนเส้นด้ายพุ่ง

การคำนวณหาต้นทุนเส้นด้ายพุ่ง ใช้วัตถุดิบในการย้อมสีในอัตราเดียวกับ การย้อมสีเส้นด้ายยืน จึงมีวิธีการคำนวณเช่นเดียวกันกับการคำนวณต้นทุนเส้นด้ายยืน แต่เมื่อย้อมเสร็จแล้วไม่ต้องนำไปต้มแปรง จึงไม่นำแปรงมาเป็นวัตถุดิบทางตรงในการย้อมสีเส้นด้ายพุ่ง แสดงรายละเอียดได้ ดังตารางที่ 5.10

ตารางที่ 5.10 ต้นทุนการย้อมสีเส้นด้ายพุ่ง ต่อ 1 ครั้ง

รายการ	(1) มูลค่าต่อกิโลกรัม* (บาท)	(2) ปริมาณที่ใช้* (กิโลกรัม)	(3) = (1)X(2) จำนวนเงิน (บาท)
เส้นด้ายพุ่ง	200	1.60	320.00
สีสังเคราะห์	250	0.20	50.00
น้ำยากันสีต่าง	12	0.30	3.60
น้ำยากันซึม	12	0.30	3.60
รวม			377.20

ที่มา : * สัมภาษณ์ประธานกลุ่มฯ เกี่ยวกับมูลค่าต่อหน่วย และปริมาณที่ใช้ พร้อมทั้งสังเกตการณ์การทำงานของแผนกย้อมสีเส้นด้ายตามข้อมูลที่ได้รับจากประธานกลุ่มฯ พร้อมทั้งมีการสัมภาษณ์สมาชิกกลุ่มร่วมด้วย

จากตารางที่ 5.10 พบว่าต้นทุนการข้อมสีเส้นด้ายพุ่ง 1 ครั้ง ใช้เส้นด้ายพุ่ง จำนวน 1.60 กิโลกรัม กิโลกรัมละ 200.00 บาท เท่ากับ 320.00 บาท ใช้สีสังเคราะห์ จำนวน 200.00 กรัม กิโลกรัมละ 250.00 บาท เท่ากับ 50.00 บาท ใช้น้ำยากันสีต่าง จำนวน 300.00 กรัม เท่ากับ 3.60 บาท น้ำยากันซึม 300.00 กรัมเท่ากับ 3.60 บาท ต้นทุนในการข้อมสีเส้นด้ายพุ่ง รวมเท่ากับ 377.20 บาท

จากการคำนวณต้นทุนการข้อมสีเส้นด้ายพุ่ง 1 ครั้ง สามารถคำนวณหาต้นทุน เส้นด้ายพุ่ง 1 กิโลกรัม คำนวณได้จาก

$$\begin{aligned} \text{ต้นทุนเส้นด้ายพุ่ง 1 กิโลกรัม} &= \frac{\text{ต้นทุนการข้อมสีเส้นด้ายพุ่งรวม}}{\text{ปริมาณเส้นด้ายพุ่งที่ข้อมได้}} \\ &= \frac{377.20 \text{ บาท}}{1.60 \text{ กิโลกรัม}} \\ &= 235.75 \text{ บาท / กิโลกรัม} \end{aligned}$$

ดังนั้น ต้นทุนการข้อมสีเส้นด้ายพุ่ง 1 ครั้ง เท่ากับ 377.20 บาท เมื่อข้อมเสร็จจะได้เส้นด้าย 1.60 กิโลกรัม ต้นทุนเส้นด้ายพุ่งกิโลกรัมละ 235.75 บาท โดยต้นทุนเส้นด้ายพุ่งที่คำนวณได้จะนำไปคำนวณหาต้นทุนวัตถุดิบทางตรงที่ใช้ไปของผลิตภัณฑ์แต่ละชนิด ต่อไป

2) แผนกทอ

วัตถุดิบทางตรงของผลิตภัณฑ์ จากผ้าทอพื้นเมืองลายภูเขา ของกลุ่มเย็บผ้า บ้านสันหลวง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ คือผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมือง 2 ประเภท คือ ผ้าพื้น และผ้าทอลาย นำไปผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ ซึ่งมีต้นทุนวัตถุดิบทางตรงต่อผ้าทอ 1 ผืน มีดังนี้

ผ้าพื้น ขนาด 7 นิ้ว มีวัตถุดิบที่ใช้ในการทอ 1 ครั้ง จะได้ผ้าทอ 1 ผืน หรือ 2 เมตร โดยใช้เส้นด้ายยืน เท่ากับ 0.20 กิโลกรัม เส้นด้ายพุ่ง เท่ากับ 0.10 กิโลกรัม

ผ้าพื้น ขนาด 30 นิ้ว มีวัตถุดิบที่ใช้ในการทอ 1 ครั้ง จะได้ผ้าทอ 1 ผืน หรือ 2 เมตร โดยใช้เส้นด้ายยืน เท่ากับ 0.20 กิโลกรัม เส้นด้ายพุ่ง เท่ากับ 0.30 กิโลกรัม

ผ้าทอลาย ขนาด 13 นิ้ว มีวัตถุดิบที่ใช้ในการทอ 1 ครั้ง จะได้ผ้าทอ 1 ผืน หรือ 2 เมตร โดยใช้เส้นด้ายยืน เท่ากับ 0.20 กิโลกรัม เส้นด้ายพุ่ง เท่ากับ 0.35 กิโลกรัม

ตารางที่ 5.11 ต้นทุนวัตถุดิบทางตรงที่ใช้ในการผลิตผ้าทอแต่ละประเภท

ประเภทผ้าทอ	วัตถุดิบทางตรง	(1) ปริมาณที่ใช้* (กิโลกรัม)	(2) ต้นทุนต่อ กิโลกรัม** (บาท)	(3)=(1)X(2) ต้นทุนรวม/ ผืน 2 ม. (บาท)	(4)=(3)/2 ต้นทุน/ผ้า 1 ม. (บาท)
ผ้าพื้น 7 นิ้ว	เส้นไหมยืน	0.20	240.44	48.09	
	เส้นไหมพุ่ง	0.10	235.75	23.55	
รวม				71.64	35.82
ผ้าพื้น 30 นิ้ว	เส้นไหมยืน	0.20	240.44	48.09	
	เส้นไหมพุ่ง	0.30	235.75	70.73	
รวม				118.82	59.41
ผ้าทอลาย 13 นิ้ว	เส้นไหมยืน	0.20	240.44	48.09	
	เส้นไหมพุ่ง	0.35	235.75	82.51	
รวม				130.60	65.30

ที่มา : * สัมภาษณ์ประธานกลุ่มฯ เกี่ยวกับปริมาณที่ใช้ในการทอ และการสังเกตการณ์การทำงานของแผนกทอตามข้อมูลที่ได้รับจากประธานกลุ่มฯ พร้อมทั้งมีการสัมภาษณ์สมาชิกกลุ่มร่วมด้วย

** การคำนวณจากข้อมูลในตารางที่ 5.9 และ 5.10 มาเฉลี่ยต่อปริมาณเส้นด้ายที่ข้อมได้

จากตารางที่ 5.11 แสดงต้นทุนวัตถุดิบทางตรงในการทอผ้าพื้นเมืองของกลุ่ม เย็บผ้าบ้านสันหลวง ต่อผ้าทอ 1 เมตร พบว่าผ้าพื้น ขนาด 7 นิ้ว เท่ากับ 35.82 บาท ผ้าพื้น ขนาด 30 นิ้ว เท่ากับ 59.41 บาท และผ้าทอลาย ขนาด 13 นิ้ว เท่ากับ 65.30 บาท

3) แผนกตัดเย็บ

หลังจากคำนวณต้นทุนวัตถุดิบทางตรงที่ใช้ในการผลิตต่อผืนจากตารางที่ 5.11 แล้วจึงนำต้นทุนของการทอผ้า 1 เมตร มาคำนวณวัตถุดิบทางตรงของผลิตภัณฑ์ ได้แก่ เสื้อบุรุษ เสื้อสตรี ชุดสตรี และผ้าซิ่น มีรายละเอียด ดังนี้

(1) เสื้อบุรุษ มีวัตถุดิบที่ใช้เป็นผ้าพื้น ขนาด 30 นิ้ว จำนวน 3 เมตร

(2) เสื้อสตรี มีวัตถุดิบที่ใช้เป็นผ้าพื้น ขนาด 30 นิ้ว จำนวน 2 เมตร และผ้าทอลาย ขนาด 13 นิ้ว จำนวน 1 เมตร

(3) ชุดสตรี มีวัตถุดิบที่ใช้เป็นผ้าพื้น ขนาด 30 นิ้ว จำนวน 2 เมตร และผ้าทอลาย ขนาด 13 นิ้ว จำนวน 2 เมตร

(4) ผ้าชั้น มีวัตถุดิบที่ใช้เป็นผ้าพื้น ขนาด 7 นิ้ว จำนวน 2 เมตร และผ้าทอลาย ขนาด 13 นิ้ว จำนวน 2 เมตร

ตารางที่ 5.12 ต้นทุนวัตถุดิบทางตรงของผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมืองลายภูเขาแต่ละประเภท

ผลิตภัณฑ์	ประเภทผ้าที่ใช้	(1) ปริมาณที่ใช้* (หน่วย)	(2) ต้นทุนต่อตัว** (บาท)	(3)=(1)X(2) ต้นทุนวัตถุดิบ ทางตรง (บาท)
เสื้อบุรุษ	ผ้าพื้น ขนาด 30 นิ้ว	3.00 เมตร	59.41	178.23
	ผ้าขาว	1.50 เมตร	35.00	52.50
	ผ้าซับใน	1.00 เมตร	35.00	35.00
	เคมีปก	0.05 เมตร	24.00	1.20
	ฟองน้ำหนุนไหล่	1 คู่	18.00	18.00
	กระดุมสำเร็จ	6 เม็ด	5.00	30.00
	รวม			
เสื้อสตรี	ผ้าพื้น ขนาด 30 นิ้ว	2.00 เมตร	59.41	118.82
	ผ้าทอลาย ขนาด 13 นิ้ว	1.00 เมตร	65.30	65.30
	ผ้าขาว	1.50 เมตร	35.00	52.50
	ฟองน้ำหนุนไหล่	1 คู่	18.00	18.00
	กระดุมสำเร็จ	5 เม็ด	5.00	25.00
	รวม			
ชุดสตรี	ผ้าพื้น ขนาด 30 นิ้ว	2.00 เมตร	59.41	118.82
	ผ้าทอลาย ขนาด 13 นิ้ว	2.00 เมตร	65.30	130.60
	ผ้าขาว	2.00 เมตร	35.00	70.00
	ฟองน้ำหนุนไหล่	1 คู่	18.00	18.00
	กระดุมสำเร็จ	6 เม็ด	5.00	30.00
	รวม			

ตารางที่ 5.12 (ต่อ)

ผลิตภัณฑ์	ประเภทผ้าที่ใช้	(1) ปริมาณที่ใช้* (หน่วย)	(2) ต้นทุนต่อตัว** (บาท)	(3)=(1)X(2) ต้นทุนวัตถุดิบ ทางตรง (บาท)
ผ้าชิ้น	ผ้าพื้น ขนาด 7 นิ้ว	2.00 เมตร	35.82	71.64
	ผ้าทอลาย ขนาด 13 นิ้ว	2.00 เมตร	65.30	130.60
	รวม			202.24

ที่มา : * สัมภาษณ์ประธานกลุ่มฯ เกี่ยวกับปริมาณที่ใช้ในการตัดเย็บ และการสังเกตการณ์การทำงานของแผนกเย็บตามข้อมูลที่ได้รับจากประธานกลุ่มฯ พร้อมทั้งมีการสัมภาษณ์สมาชิกกลุ่มร่วมด้วย

** การคำนวณจากข้อมูลในตารางที่ 5.11 และ การสัมภาษณ์ประธานกลุ่มฯ เกี่ยวกับราคาวัตถุดิบทางตรง ได้แก่ ผ้าขาว, ผ้าซับใน, เคมีปก, ฟองน้ำหนุนไหล่, กระดุมสำเร็จ มาคำนวณตามปริมาณการใช้

จากตารางที่ 5.12 แสดงต้นทุนวัตถุดิบทางตรงในการผลิตผลิตภัณฑ์จากผ้าทอพื้นเมืองต่อผลิตภัณฑ์ พบว่าเสื้อบุรุษ เท่ากับ 314.93 บาท เสื้อสตรี เท่ากับ 279.62 บาท ชุดสตรี เท่ากับ 367.42 บาท และผ้าชิ้น เท่ากับ 202.24 บาท

เมื่อทราบต้นทุนวัตถุดิบทางตรงของผลิตภัณฑ์จากผ้าทอพื้นเมืองลายภูเขาแล้ว ผู้ศึกษาจึงได้รวบรวมข้อมูลปริมาณการผลิต จากการสัมภาษณ์ประธานกลุ่มฯ พบว่า ปริมาณการผลิตที่ผลิตได้ ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญกับปริมาณการขาย ดังนั้นผู้ศึกษาจึงมีสมมุติฐานว่า ปริมาณการผลิต เท่ากับปริมาณการขายโดยปริมาณการผลิตดังกล่าวเป็นข้อมูลที่เก็บรวบรวมจากเหรียญกลุ่มฯ โดยเป็นข้อมูลยอดขายประจำปี 2556 ดังนั้นการคำนวณต้นทุนรวมของวัตถุดิบทางตรงต่อปีของผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมืองแต่ละผลิตภัณฑ์ สามารถแสดงดังตารางที่ 5.13

Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 5.13 ต้นทุนวัตถุดิบทางตรงในการผลิตผลิตภัณฑ์ต่อปี

ผลิตภัณฑ์	(1) ต้นทุนวัตถุดิบทางตรง* (บาท)	(2) ปริมาณการผลิต** ผลิตภัณฑ์ (ตัว) ต่อปี	(1)X(2)=(3) ต้นทุนวัตถุดิบทางตรง ต่อปี (บาท)
เสื้อบุรุษ	314.93	600	188,958.00
เสื้อสตรี	279.62	9,000	2,516,580.00
ชุดสตรี	367.42	1,200	440,904.00
ผ้าชั้น	202.24	1,200	242,688.00
รวมทั้งสิ้น			3,389,130.00

ที่มา: * ข้อมูลจากตารางที่ 5.12

** สัมภาษณ์ประธานกลุ่มฯ และற்றுญิกกลุ่มฯ เกี่ยวกับปริมาณการผลิตผลิตภัณฑ์ และการสังเกตการณ์การทำงาน of แผนกเย็บ พร้อมทั้งมีการสัมภาษณ์สมาชิกกลุ่มร่วมด้วย

จากตารางที่ 5.13 ต้นทุนวัตถุดิบทางตรงต่อปีของผลิตภัณฑ์จากผ้าทอพื้นเมือง พบว่าเสื้อบุรุษผลิตได้ 600 ตัว มีต้นทุนเท่ากับ 188,958.00 บาท เสื้อสตรี ผลิตได้ 9,000 ตัว มีต้นทุนเท่ากับ 2,516,580.00 บาท ชุดสตรี ผลิตได้ 1,200 ตัว มีต้นทุนเท่ากับ 440,904.00 บาท และผ้าชั้น ผลิตได้ 1,200 ตัว มีต้นทุนเท่ากับ 242,688.00 บาท รวมต้นทุนวัตถุดิบทางตรงในการผลิตผลิตภัณฑ์จากผ้าทอพื้นเมืองลายภูเขาต่อปีทั้งสิ้น 3,389,130.00 บาท

5.2.2 ค่าแรงงานทางตรง

ผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูลต้นทุนค่าแรงงานทางตรงของผลิตภัณฑ์จาก 3 แผนก ได้แก่ แผนกย้อมสีเส้นด้าย แผนกทอผ้าผืน แผนกตัดเย็บ ซึ่งข้อมูลทั้ง 3 แผนก รวบรวมได้จากการสัมภาษณ์ประธานกลุ่มฯ และสมาชิกในแต่ละแผนก ให้ข้อมูลที่สอดคล้องกัน โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) แผนกย้อมสีเส้นด้าย

สำหรับการคิดค่าแรงในแผนกย้อมสีเส้นด้าย จากการสัมภาษณ์ประธานกลุ่มฯ จะคิดค่าแรงงานตามรายวัน มีจำนวน 5 คน วันละ 165 บาท ทำหน้าที่ในการย้อมสีเส้นด้าย ตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสิ้นสุดของการย้อมสีเส้นด้าย เพื่อส่งต่อให้กับแผนกทอ นอกจากนี้จากการสัมภาษณ์พบว่า การย้อมสีเส้นด้ายตั้งแต่ขั้นตอนแรกถึงขั้นตอนสุดท้าย ใช้ระยะเวลาประมาณ 2 วัน จึงจะเป็นด้ายที่ใช้สำหรับการทอได้ และในการย้อมแต่ละครั้ง จะย้อมครั้งละ 100 กิโลกรัม

ดังนั้น ปริมาณการใช้เส้นด้าย เพื่อทำการซ่อมทั้งหมดต่อปี สามารถคำนวณได้ดังตารางที่

5.14

ตารางที่ 5.14 ปริมาณการผลิตเส้นด้ายต่อปี

ชนิดเส้นด้าย/ชนิดผ้า	ปริมาณที่ใช้ด้าย* (กิโลกรัม)	ปริมาณผ้าที่ใช้** (เมตร)	รวมปริมาณเส้นด้าย (กิโลกรัม)
เส้นไหมยืน			
ผ้าพื้น 7 นิ้ว	0.20	2,400.00	480.00
ผ้าพื้น 30 นิ้ว	0.20	22,200.00	4,440.00
ผ้าทอลาย 13 นิ้ว	0.20	13,800.00	2,760.00
	รวม		7,680.00
เส้นไหมพุ่ง			
ผ้าพื้น 7 นิ้ว	0.10	2,400.00	240.00
ผ้าพื้น 30 นิ้ว	0.30	22,200.00	6,660.00
ผ้าทอลาย 13 นิ้ว	0.35	13,800.00	4,830.00
	รวม		11,730.00
	รวมทั้งสิ้น		19,410.00

ที่มา : * ข้อมูลจากตารางที่ 5.11

** ปริมาณผ้า คำนวณได้ดังนี้

ผ้าพื้น 7 นิ้ว	ผลิตภัณฑ์ผ้าชั้น 1,200 ชั้น X 2 เมตร	= 2,400 เมตร
		<u>= 2,400 เมตร</u>
ผ้าพื้น 30 นิ้ว	ผลิตภัณฑ์เสื้อบุรุษ 600 ชั้น X 3 เมตร	= 1,800 เมตร
	ผลิตภัณฑ์เสื้อสตรี 9,000 ชั้น X 2 เมตร	= 18,000 เมตร
	ผลิตภัณฑ์ชุดสตรี 1,200 ชั้น X 2 เมตร	= 2,400 เมตร
		<u>= 22,200 เมตร</u>
ผ้าทอลาย 13 นิ้ว	ผลิตภัณฑ์เสื้อสตรี 9,000 ชั้น X 1 เมตร	= 9,000 เมตร
	ผลิตภัณฑ์ชุดสตรี 1,200 ชั้น X 2 เมตร	= 2,400 เมตร
	ผลิตภัณฑ์ผ้าชั้น 1,200 ชั้น X 2 เมตร	= 2,400 เมตร
		<u>= 13,800 เมตร</u>

จากตารางที่ 5.14 พบว่า ปริมาณการผลิตเส้นด้ายต่อปี เท่ากับ 19,410 กิโลกรัม โดยใช้เส้นไหมยืน สำหรับผ้าพื้น 7 นิ้ว เท่ากับ 480.00 กิโลกรัม ผ้าพื้น 30 นิ้ว เท่ากับ 4,440.00 กิโลกรัม และผ้าทอลาย เท่ากับ 2,760.00 กิโลกรัม และใช้เส้นไหมพุ่ง สำหรับผ้าพื้น 7 นิ้ว เท่ากับ 240.00 กิโลกรัม ผ้าพื้น 30 นิ้ว เท่ากับ 6,660.00 กิโลกรัม และผ้าทอลาย เท่ากับ 4,830.00 กิโลกรัม

จากข้อมูล พบว่า ในการย้อมแต่ละครั้ง จะย้อมได้ครั้งละ 100.00 กิโลกรัม และใช้ระยะเวลา 2 วันในการย้อม ดังตารางที่ 5.15

ตารางที่ 5.15 ค่าแรงงานทางตรงในการย้อมสีเส้นด้ายต่อปี

(1) ชนิด เส้นด้าย/ ชนิดผ้า	(2) ปริมาณ เส้นด้าย * (กิโลกรัม)	(3) กำลัง การ ผลิตต่อ ครั้ง (กิโลกรัม)	(2)÷(3)×2=(4) จำนวนวันใน การผลิต (2วัน ต่อการผลิต 1 ครั้ง)	(5) ค่าแรง ต่อ วัน** (บาท)	(6) จำนวน แรงงาน ต่อวัน** (คน)	(4)×(5)×(6)=(7) รวมค่าแรงย้อม สีเส้นด้าย (บาท)	(7)/(2)=(8) ค่าแรงต่อ กิโลกรัม (บาท)
เส้นไหม ยืน	7,680.00	100	154	165	5	127,050.00	16.54
เส้นไหม พุ่ง	11,730.00	100	235	165	5	193,875.00	16.53
รวมทั้งสิ้น						320,925.00	

ที่มา: * ข้อมูลจากตารางที่ 5.14

** สัมภาษณ์ประธานกลุ่มฯ เกี่ยวกับอัตราค่าแรง และจำนวนแรงงานที่ใช้ พร้อมทั้งสังเกตการณ์การทำงานของแผนกย้อมสีเส้นด้ายตามข้อมูลที่ได้รับจากประธานกลุ่มฯ พร้อมทั้งมีการสัมภาษณ์สมาชิกกลุ่มร่วมด้วย

จากตารางที่ 5.15 พบว่า ค่าแรงในแผนกย้อมสีด้ายเท่ากับ 320,925.00 บาท ประกอบด้วยค่าแรงในการย้อมสีเส้นไหมยืนเท่ากับ 127,050.00 บาท และค่าแรงในการย้อมสีเส้นไหมพุ่งเท่ากับ 193,875.00 บาท

2) แผนกทอ

สำหรับการคิดค่าแรงในแผนกทอ จากการสัมภาษณ์ประธานกลุ่มฯ ทางกลุ่มได้กำหนดค่าแรงงาน สำหรับค่าแรงงานในการทอผ้าจะคิดค่าแรงงานตามรายชิ้น ตามประเภท ขนาด

ลายผ้า ของผ้าที่ทอ ในการทอผ้า 1 ผืน คือผ้าที่มีความยาว 2 เมตร โดยค่าแรงงานในการนำฝ้าย ที่กวักแล้วมาไปคันเครื่องทอ คือการเตรียมเส้นด้ายยืนหรือ ใ้สูทสำหรับการทอผ้า แล้วนำเครื่องทอ มาสับต่อใส่ฟืม เพื่อต่อเส้นด้ายยืนใส่ฟืมตามที่ต้องการ แล้วนำเครื่องทอที่สับต่อฝ้ายยืนแล้วมาขึง ในที่ทอผ้าเพื่อเตรียมการทอ เครื่องละ 10.00 บาท ค่าแรงงานในการทอผ้า หากเป็นผ้าพื้น ผืนละ 100.00 บาท ไม่ว่าจะเป็ขนาด 7 นิ้ว หรือ 30 นิ้ว เพราะส่วนมากในการทอผ้าพื้นจะเป็นผ้าพื้น 30 นิ้ว ทางกลุ่มจึงใช้อัตราเดียว และสำหรับผ้าทอลาย ทางกลุ่มกำหนดให้ใช้ในอัตราเดียวกัน ไม่ว่าจะ เป็นการทอตลอดลายมีสีสันมากหรือน้อย เฉลี่ยผืนละ 500.00 บาท (ประชาชนกลุ่มเย็บผ้าบ้านสัน หลวง และสมาชิกแผนกทอ, 2556: สัมภาษณ์) ดังรายละเอียดในตารางที่ 5.16

ตารางที่ 5.16 ค่าแรงงานทางตรงในการทอผ้า 1 เมตร

ประเภทลายผ้า	ค่าแรงงาน ต่อการทอผ้า 2 เมตร*			(4)=(3)/2 ค่าแรงงาน :1 ม.
	(1) การคันเครื่องทอ*	(2) การทอผ้าต่อผืน*	(3)=(1)+(2) รวมค่าแรงงาน	
ผ้าพื้น	10.00	100.00	110.00	55.00
ผ้าทอลาย	10.00	500.00	510.00	255.00

ที่มา : * สัมภาษณ์ประชาชนกลุ่มฯ เกี่ยวกับการจ่ายค่าแรงในการคันเครื่องทอ และการทอต่อผืน พร้อมทั้ง สังเกตการณ์การทำงานของแผนกทอตามข้อมูลที่ได้รับจากประชาชนกลุ่มฯ และมีการสัมภาษณ์ สมาชิกกลุ่มร่วมด้วย

จากตารางที่ 5.16 พบว่า ต้นทุนค่าแรงงานทางตรงในการทอผ้าพื้นเมือง 1 ผืน จะมีความ ยาวขนาด 2 เมตร ส่วนความกว้างนั้นขึ้นอยู่กับผลิตภัณฑ์ที่ต้องการผลิต พบว่า ผ้าพื้นมีค่าแรงงาน เท่ากับ 55.00 บาท ต่อผ้า 1 เมตร และผ้าทอลาย มีค่าแรงงาน เท่ากับ 255.00 บาท ต่อผ้า 1 เมตร

ตารางที่ 5.17 ค่าแรงงานทางตรงทั้งหมดของผ้าทอแต่ละประเภท

ชนิดผ้า	(1) ปริมาณที่ใช้* (เมตร)	(2) อัตราค่าแรงต่อ เมตร** (บาท)	(3) =(1)X(2) รวมค่าแรงงานทอ (บาท)
ผ้าพื้น	24,600.00	55.00	1,353,000.00
ผ้าทอลาย	13,800.00	255.00	3,519,000.00
รวมทั้งสิ้น			4,872,000.00

ที่มา : * ปริมาณผ้า คำนวณได้ดังนี้

ผ้าพื้น 7 นิ้ว	ผลิตภัณฑ์ผ้าซิ่น 1,200 ซิ่น X 2 เมตร	= 2,400 เมตร
ผ้าพื้น 30 นิ้ว	ผลิตภัณฑ์เสื้อบุรุษ 600 ซิ่น X 3 เมตร	= 1,800 เมตร
	ผลิตภัณฑ์เสื้อสตรี 9,000 ซิ่น X 2 เมตร	= 18,000 เมตร
	ผลิตภัณฑ์ชุดสตรี 1,200 ซิ่น X 2 เมตร	= 2,400 เมตร
		<u>= 24,600 เมตร</u>
ผ้าทอลาย 13 นิ้ว	ผลิตภัณฑ์เสื้อสตรี 9,000 ซิ่น X 1 เมตร	= 9,000 เมตร
	ผลิตภัณฑ์ชุดสตรี 1,200 ซิ่น X 2 เมตร	= 2,400 เมตร
	ผลิตภัณฑ์ผ้าซิ่น 1,200 ซิ่น X 2 เมตร	= 2,400 เมตร
		<u>= 13,800 เมตร</u>

** ข้อมูลจากตารางที่ 5.16

จากตารางที่ 5.17 พบว่า ต้นทุนค่าแรงงานทางตรงของแผนกทอมีทั้งสิ้น เท่ากับ 4,872,000.00 บาท ประกอบด้วยค่าแรงงานทางตรงในการทอผ้าพื้น เท่ากับ 1,353,000.00 บาท และค่าแรงงานทางตรงในการทอผ้าทอลาย เท่ากับ 3,519,000.00 บาท

3) แผนกตัดเย็บ

สำหรับการคิดค่าแรงในแผนกตัดเย็บ จากการสัมภาษณ์ประธานกลุ่มฯ ทางกลุ่มได้กำหนดค่าแรงงาน ในการตัดเย็บเป็นรายชิ้นตามประเภทของผลิตภัณฑ์ โดยการตัดเย็บเสื้อบุรุษ เสื้อสตรี และผ้าซิ่น จะมีราคาตัวละ 100.00 บาท ส่วนชุดสตรีที่มีความละเอียดกว่า จะมีค่าแรงงานตัวละ 200.00 บาท โดยกำหนดเพียงสองอัตรา (ประธานกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง, 2556: สัมภาษณ์) ดังรายละเอียดในตารางที่ 5.18

ตารางที่ 5.18 แสดงการคำนวณต้นทุนค่าแรงงานทางตรงในการตัดเย็บของผลิตภัณฑ์จากผ้าทอพื้นเมืองลายภูเขา

ผลิตภัณฑ์	(1) ค่าแรงงานต่อชิ้น* (บาท)	(2) ปริมาณการผลิต** (ตัว)	(1)+(2)=(3) รวมค่าแรงงานตัดเย็บ (บาท)
เสื้อบุรุษ	100	600	60,000.00
เสื้อสตรี	100	9,000	900,000.00
ชุดสตรี	200	1,200	240,000.00
ผ้าชิ้น	100	1,200	120,000.00
รวมค่าแรงงานในการตัดเย็บทั้งสิ้น			1,320,000.00

ที่มา : * สัมภาษณ์ประธานกลุ่มฯ เกี่ยวกับค่าแรงงานในการตัดเย็บ พร้อมทั้งสังเกตการณ์ การทำงานของแผนกตัดเย็บ

** ข้อมูลจากตารางที่ 5.12

จากตารางที่ 5.18 พบว่าต้นทุนค่าแรงงานทางตรงในการตัดเย็บของผลิตภัณฑ์จาก ผ้าทอพื้นเมืองลายภูเขาทั้งสิ้น เท่ากับ 1,320,000.00 บาท แยกตามผลิตภัณฑ์เสื้อบุรุษ มีค่าแรงงานทางตรงเท่ากับ 60,000.00 บาท เสื้อสตรี มีค่าแรงงานทางตรงเท่ากับ 900,000.00 บาท ชุดสตรี มีค่าแรงงานทางตรงเท่ากับ 240,000.00 บาท และผ้าชิ้น มีค่าแรงงานทางตรงเท่ากับ 120,000.00 บาท

ตารางที่ 5.19 ต้นทุนค่าแรงงานทางตรงของผ้าทอพื้นเมืองลายภูเขา

ต้นทุนตามแผนก	จำนวน (บาท)
ย้อมสีเส้นด้าย*	320,925.00
ทอ**	4,872,000.00
ตัดเย็บ***	1,320,000.00
รวมทั้งสิ้น	6,512,925.00

ที่มา : * ข้อมูลจากตารางที่ 5.15

** ข้อมูลจากตารางที่ 5.17

*** ข้อมูลจากตารางที่ 5.18

จากตารางที่ 5.19 พบว่า ต้นทุนค่าแรงงานทางตรงของผ้าทอรวมทั้งสิ้น เท่ากับ 6,512,925.00 บาท ประกอบไปด้วยต้นทุนค่าแรงงานทางตรงแผนกย้อมสีเส้นด้าย เท่ากับ 320,925.00 บาท แผนกกทอ เท่ากับ 4,872,000.00 บาท และแผนกตัดเย็บ เท่ากับ 1,320,000.00 บาท

ค่าแรงงานทางตรงรวมของผ้าทอพื้นเมืองลายภูเขา จำแนกตามผลิตภัณฑ์ดังตารางที่ 5.20

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 5.20 ค่าแรงงานทางตรงรวมของผ้าทอพื้นเมืองลายภูเขา จำแนกตามผลิตภัณฑ์

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณผลิตต่อปี* (ตัว)	แผนกตัดเย็บ**		แผนกทอ***				แผนกย้อมสีเส้นด้าย****					รวมค่าแรงงานทางตรงทั้งสิ้น
		ค่าแรงต่อตัว (บาท)	รวมค่าแรงตัดเย็บ	ชนิดผ้า	ปริมาณที่ใช้ (เมตร)	ราคาต่อเมตร	รวมค่าแรงทอ (บาท)	ชนิดผ้า	ปริมาณที่ใช้ (เมตร)	ปริมาณด้ายที่ใช้ (กิโลกรัม)	อัตราค่าแรงต่อกิโลกรัม (บาท)	รวมค่าแรงย้อมสีเส้นด้าย	
เสื้อบุรุษ	600	100.00	60,000.00	ผ้าพื้น	3.00	55.00	99,000.00	ผ้าพื้น 30 นิ้ว	3.00	0.20	16.54	5,954.40	
								-เส้นด้ายยืน					
			60,000.00				99,000.00				14,880.60	173,880.60	
เสื้อสตรี	9,000	100.00	900,000.00	ผ้าพื้น	2.00	55.00	990,000.00	ผ้าพื้น 30 นิ้ว	2.00	0.20	16.54	59,544.00	
								-เส้นด้ายยืน					
				ผ้าทอลาย	1.00	255.00	2,295,000.00	ผ้าทอลาย 13 นิ้ว	1.00	0.20	16.54	29,772.00	
								-เส้นด้ายยืน					
			900,000.00				3,285,000.00				230,648.00	4,415,648.00	

ตารางที่ 5.20 (ต่อ)

50

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณ ผลิตต่อ ปี (ตัว)	แผนกตัดเย็บ**		แผนกทอ***				แผนกย้อมสีเส้นด้าย****				รวม ค่าแรงงาน ทางตรง ทั้งสิ้น	
		ค่าแรง ต่อตัว (บาท)	รวมค่าแรง ตัดเย็บ	ชนิดผ้า	ปริมาณ ที่ใช้ (เมตร)	ราคา ต่อ เมตร	รวมค่าแรง ทอ (บาท)	ชนิดผ้า	ปริมาณ ที่ใช้ (เมตร)	ปริมาณ ด้ายที่ใช้ (กิโลกรัม)	อัตรา ค่าแรง ต่อ กิโลกรัม (บาท)		รวม ค่าแรง ย้อมสี เส้นด้าย
ชุดสตรี	1,200	200.00	240,000.00	ผ้าพื้น	2.00	55.00	132,000.00	ผ้าพื้น 30 นิ้ว	2.00	0.20	16.54	7,939.20	
								- เส้นด้ายยืน					
				- เส้นด้ายพุ่ง	2.00	0.30	16.53	11,902.00					
				ผ้าทอ					2.00	255.00	612,000.00	ผ้าทอลาย 13	
ลาย	- เส้นด้ายยืน	2.00	0.35	16.53	13,885.20								
- เส้นด้ายพุ่ง													
			240,000.00				744,000.00					41,665.60	1,025,665.60
ผ้าชั้น	1,200	100.00	120,000.00	ผ้าพื้น	2.00	55.00	132,000.00	ผ้าพื้น 17 นิ้ว	2.00	0.20	16.54	7,939.20	
								- เส้นด้ายยืน					
								- เส้นด้ายพุ่ง	2.00	0.10	16.53	3,967.20	

ตารางที่ 5.20 (ต่อ)

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณผลิตต่อปี (ตัว)	แผนกตัดเย็บ**		แผนกทอ***				แผนกย้อมสีเส้นด้าย****				รวม ค่าแรงงาน ทางตรง ทั้งสิ้น		
		ค่าแรงต่อตัว (บาท)	รวมค่าแรงตัดเย็บ	ชนิดผ้า	ปริมาณที่ใช้ (เมตร)	ราคาต่อเมตร	รวมค่าแรงทอ (บาท)	ชนิดผ้า	ปริมาณที่ใช้ (เมตร)	ปริมาณด้ายที่ใช้ (กิโลกรัม)	อัตราค่าแรงต่อกิโลกรัม (บาท)		รวมค่าแรงย้อมสีเส้นด้าย	
ผ้าจีน				ผ้าทอลาย	2.00	255.00	612,000.00	ผ้าทอลาย 13 นิ้ว						
								- เส้นด้ายยืน	2.00	0.20	16.54	7,939.20		
								- เส้นด้ายพุ่ง	2.00	0.35	16.53	13,885.20		
			120,000.00				744,000.00					33,730.80	897,730.80	
		รวมทั้งสิ้น	1,320,000.00				4,872,000.00					320,925.00	6,512,925.00	

51

- ที่มา : * ข้อมูลจากตารางที่ 5.13
 ** ข้อมูลจากตารางที่ 5.18
 *** ข้อมูลจากตารางที่ 5.17 ได้แก่ ปริมาณผ้าที่ใช้และราคาต่อเมตร
 **** ข้อมูลจากตารางที่ 5.15 ได้แก่ ปริมาณด้ายที่ใช้และอัตราค่าแรงต่อกิโลกรัม

จากตารางที่ 5.20 พบว่าค่าแรงงานทางตรงรวมในการผลิตผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมืองลาย
ภูเขา รวมทั้งสิ้นเท่ากับ 6,512,925.00 บาท ได้แก่ เลื่อนบุรุษ มีค่าแรงงานทางตรง เท่ากับ 173,880.60
บาท เลื่อนสตรี มีค่าแรงงานทางตรง เท่ากับ 4,415,647.50 บาท ชุดสตรี มีค่าแรงงานทางตรง
เท่ากับ 1,025,665.20 บาท และผ้าชิ้น มีค่าแรงงานทางตรง เท่ากับ 897,730.80 บาท

5.2.3 ค่าใช้จ่ายในการผลิต

ค่าใช้จ่ายในการผลิตผลิตภัณฑ์จากผ้าทอพื้นเมืองลายภูเขา ของกลุ่มเย็บผ้า
บ้านสันหลวง ประกอบไปด้วย วัตถุดิบทางอ้อม ค่าเช่า ค่าไฟฟ้า ค่าซ่อมแซม และค่าวัสดุที่ใช้ไป และ
ค่าเสื่อมราคา โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) ค่าใช้จ่ายในการผลิตที่จ่ายเป็นเงินสด

ค่าใช้จ่ายในการผลิตที่จ่ายเป็นเงินสด ประกอบด้วย เส้นด้ายที่ใช้เย็บ ค่าไฟฟ้า
ค่าน้ำประปา ค่าซ่อมแซม ค่าวัสดุที่ใช้ไป

1.1) เส้นด้ายที่ใช้เย็บ จากการสัมภาษณ์ประธานกลุ่มฯ ถึงการใช้ด้ายเย็บผ้า
ในการผลิต พบว่า มีการใช้ด้ายเย็บผ้า ประมาณ 5,940 หลอด ราคาหลอดละ 30.00 บาท คิดเป็นเงิน
จำนวน 178,200.00 บาท

1.2) ค่าไฟฟ้า เป็นค่าไฟฟ้าในการให้แสงสว่างในการทอผ้า และใช้กับจักรเย็บ
ผ้าอุตสาหกรรม จักรโพง เครื่องอัดทอ จากการสัมภาษณ์ประธานกลุ่มฯ พบว่ามีค่าไฟฟ้าเฉลี่ยเดือน
ละ 1,500.00 บาท คิดเป็นค่าไฟฟ้าต่อปี เท่ากับ 18,000.00 บาท

1.3) ค่าน้ำประปา เป็นค่าน้ำประปาที่ใช้ในการย้อมสีเส้นด้าย จากการสัมภาษณ์
ประธานกลุ่มฯ พบว่ามีค่าน้ำประปาเฉลี่ย เดือนละ 1,000.00 บาท คิดเป็นค่าน้ำประปาต่อปี เท่ากับ
12,000.00 บาท

1.4) ค่าซ่อมแซม เป็นค่าซ่อมแซมอุปกรณ์ที่ใช้ในการทอผ้า และตัดเย็บผ้า
จากการสัมภาษณ์ประธานกลุ่มฯ พบว่ามีค่าซ่อมแซมเฉลี่ยเดือนละ 400.00 บาท คิดเป็นค่าซ่อมแซม
ต่อปี เท่ากับ 4,800.00 บาท

1.5) ค่าวัสดุที่ใช้ไป เป็นค่าวัสดุที่ใช้ไปที่ใช้ในการทอผ้าและตัดเย็บผ้า จากการ
สัมภาษณ์ประธานกลุ่มฯ พบว่ามีวัสดุที่ใช้ไปทั้งปีประกอบด้วย หลอดกรอผ้า, กรรไกรตัดผ้า,
กรรไกรตัดด้าย, เข็มเย็บผ้า, เข็มสอย, ลูกกลิ้งผ้า, ซอส์กขัดผ้า, แก๊ส โดยคิดเป็นมูลค่ารวมทั้งสิ้น
13,995.00 บาท

ตารางที่ 5.21 รายละเอียดค่าใช้จ่ายในการผลิตที่เป็นเงินสด

รายการ	ค่าใช้จ่ายที่เป็นเงินสดต่อปี* (บาท)
เส้นด้ายที่ใช้เย็บ	178,200.00
ค่าไฟฟ้า	18,000.00
ค่าน้ำประปา	12,000.00
ค่าซ่อมแซม	4,800.00
ค่าวัสดุทั่วไป	13,995.00
รวมทั้งสิ้น	226,995.00

ที่มา : * สัมภาษณ์ประธานกลุ่มฯ

จากตารางที่ 5.21 พบว่าค่าใช้จ่ายที่เป็นเงินสดต่อปีของผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมือง ลายภูเขา มีทั้งสิ้น 226,995.00 บาท ประกอบด้วย ค่าเส้นด้ายที่ใช้เย็บ เท่ากับ 178,200.00 บาท ค่าไฟฟ้า เท่ากับ 18,000.00 บาท ค่าน้ำประปา เท่ากับ 12,000.00 บาท ค่าซ่อมแซม เท่ากับ 4,800.00 บาท และค่าวัสดุทั่วไป เท่ากับ 13,995.00 บาท

2) ค่าใช้จ่ายในการผลิตที่ไม่เป็นเงินสด

สินทรัพย์ที่มีการเสื่อมสภาพหรือสึกหรอตามอายุการใช้งาน ต้องมีการคิดค่าเสื่อมราคา ได้แก่ ค่าเสื่อมราคาโรงเรือน อุปกรณ์ซ่อมผ้า อุปกรณ์ในการทอผ้า อุปกรณ์ในการตัดเย็บ โดยคิดค่าเสื่อมราคามาตามวิธีเส้นตรง ตามอายุการใช้งานของสินทรัพย์ ดังนี้

ค่าเสื่อมราคาของสินทรัพย์ ประกอบด้วย

1.1 โรงเรือน มูลค่า 700,000.00 บาท และคาดว่าจะมีอายุการใช้งาน 20 ปี ซึ่งมีอายุการใช้งานมาแล้ว 10 ปี

1.2 เตาก๊าซ จำนวน 2 เต่า มูลค่า 2,500.00 บาท และคาดว่าจะมีอายุการใช้งาน 10 ปี ใช้งานแล้ว 4 ปี

1.3 กี่ทอผ้าพื้นเมือง มีลักษณะทำด้วยไม้ ขนาดกว้าง 60 นิ้ว จำนวน 6 หลัง มูลค่าหลังละ 6,500.00 บาท และคาดว่าจะมีอายุการใช้งาน 20 ปี ใช้งานแล้ว 9 ปี

1.4 กี่ทอผ้าพื้นเมือง มีลักษณะทำด้วยไม้ ขนาดกว้าง 70 นิ้ว จำนวน 8 หลัง มูลค่าหลังละ 7,500.00 บาท และคาดว่าจะมีอายุการใช้งาน 20 ปี ใช้งานแล้ว 9 ปี

1.5 จักรเย็บผ้าอุตสาหกรรม ใช้ในการเย็บผ้า จำนวน 9 เครื่อง มูลค่าเครื่องละ 25,000.00 บาท และคาดว่าจะมีอายุการใช้งาน 20 ปี ใช้งานมาแล้ว 9 ปี จำนวน 5 เครื่อง และจำนวน 4 เครื่อง ใช้งานมาแล้ว 7 ปี

1.6 จักรโพง ใช้สำหรับเย็บริมผ้ากันชายลุ่ย จำนวน 2 เครื่อง มูลค่าเครื่องละ 35,000.00 บาท และคาดว่าจะมีอายุการใช้งาน 20 ปี ใช้งานมาแล้ว 9 ปี

1.7 เครื่องอัดกาว ใช้สำหรับอัดกาวผ้าไม่ให้ผ้าห่อตัว หรือหดตัว จำนวน 1 เครื่อง มูลค่าเครื่องละ 25,000.00 บาท และคาดว่าจะมีอายุการใช้งาน 15 ปี ใช้งานมาแล้ว 7 ปี

1.8 เตารีด ใช้สำหรับรีดผ้าที่เย็บเรียบร้อยแล้ว เพื่อเก็บรายละเอียดของผลิตภัณฑ์ จำนวน 2 เครื่อง มูลค่าเครื่องละ 28,000.00 บาท และคาดว่าจะมีอายุการใช้งาน 5 ปี ใช้งานมาแล้ว 4 ปี

การคิดค่าเสื่อมราคาโดยวิธีเส้นตรง สามารถคำนวณได้ดังตัวอย่าง ดังนี้

มูลค่าโรงเรือน	700,000.00 บาท
อายุการใช้งาน	20 ปี
ค่าเสื่อมราคาต่อปี	= $\frac{\text{มูลค่าโรงเรือน}}{\text{อายุการใช้งาน}}$
	= $\frac{700,000.00}{20}$
	= 35,000.00 บาทต่อปี

สำหรับการคิดค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์ประเภทอื่น สามารถคำนวณได้เช่นเดียวกันกับค่าเสื่อมราคาของโรงเรือน ดังแสดงรายละเอียดในตารางที่ 5.22

Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 5.22 ค่าเสื่อมราคาต่อปีของสินทรัพย์

รายการ	(1) มูลค่ารวม* (บาท)	(2) อายุการใช้ งาน* (ปี)	(3)=(1)÷(2) ค่าเสื่อมราคาต่อ ปี (บาท)
โรงเรียน	700,000.00	20	35,000.00
รวม	700,000.00		35,000.00
อุปกรณ์ในการย้อมผ้า			
เตาแก๊ส	5,000.00	10	500.00
รวม	5,000.00		500.00
อุปกรณ์ในการทอผ้า			
กี่ทอผ้า (ครบชุด) ขนาด 60 นิ้ว	39,000.00	20	1,950.00
กี่ทอผ้า (ครบชุด) ขนาด 70 นิ้ว	60,000.00	20	3,000.00
รวม	99,000.00		4,950.00
อุปกรณ์ในการเย็บผ้า			
จักรเย็บผ้าอุตสาหกรรม	125,000.00	20	6,250.00
จักรเย็บผ้าอุตสาหกรรม	100,000.00	20	5,000.00
จักร โฟ่ง	70,000.00	20	3,500.00
เครื่องอัดกาว	25,000.00	15	1,666.67
เตารีด	56,000.00	5	11,200.00
รวม	376,000.00		27,616.67
รวม	1,180,000.00		68,066.67

ที่มา : * สัมภาษณ์ประธานกลุ่มฯ เกี่ยวกับสินทรัพย์ และอายุการใช้งานของสินทรัพย์ เพื่อนำมาคำนวณค่าเสื่อมราคาต่อปี

จากตารางที่ 5.22 พบว่าค่าเสื่อมราคาต่อปีของสินทรัพย์ เท่ากับ 68,066.67 บาท ประกอบด้วยค่าเสื่อมราคาโรงเรียน เท่ากับ 35,000.00 บาท อุปกรณ์ในการย้อมสีเส้นด้าย ได้แก่ เตาก๊าซ เท่ากับ 500.00 บาท ค่าเสื่อมราคาของอุปกรณ์ในการทอผ้า ได้แก่ กี่ทอผ้า เท่ากับ 4,950.00 บาท ค่าเสื่อมราคาของอุปกรณ์ในการเย็บผ้า ได้แก่ จักรเย็บผ้าอุตสาหกรรม จักรโฟ่ง เครื่องอัดกาว และเตารีด เท่ากับ 27,616.67 บาท

ตารางที่ 5.23 ค่าใช้จ่ายในการผลิตรวมต่อปี

รายการ	ค่าใช้จ่ายที่เป็นเงินสด* (บาท)	ค่าใช้จ่ายที่ไม่เป็นเงินสด** (บาท)	รวมค่าใช้จ่ายในการ ผลิตทั้งสิ้น (บาท)
เส้นด้ายที่ใช้เย็บ	178,200.00		178,200.00
ค่าไฟฟ้า	18,000.00		18,000.00
ค่าน้ำประปา	12,000.00		12,000.00
ค่าซ่อมแซม	4,800.00		4,800.00
ค่าวัสดุทั่วไป	13,995.00		13,995.00
ค่าเสื่อมราคา		68,066.67	68,066.67
รวมทั้งสิ้น	226,995.00	68,066.67	295,061.67

ที่มา: * ข้อมูลจากตารางที่ 5.21

** ข้อมูลจากตารางที่ 5.22

จากตารางที่ 5.23 พบว่ามีค่าใช้จ่ายในการผลิตรวมทั้งสิ้น 295,061.67 บาท ประกอบไปด้วยค่าใช้จ่ายที่เป็นเงินสดจำนวน 226,995.00 บาท และค่าใช้จ่ายที่ไม่เป็นเงินสดจำนวน 68,066.67 บาท

ผู้ศึกษาได้ทำการปันส่วนค่าใช้จ่ายในการผลิตให้กับผลิตภัณฑ์แต่ละชนิดโดยใช้ปริมาณการผลิต เช่น เกณฑ์การจัดสรรค่าใช้จ่ายในการผลิตให้เป็นต้นทุนในการผลิตของผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมือง เนื่องจากทางกลุ่มฯ มีการผลิตผลิตภัณฑ์ 4 ประเภท ได้แก่ เสื้อบุรุษ เสื้อสตรี ชุดสตรี และผ้าจีน และเมื่อพิจารณารายการค่าใช้จ่ายในการผลิต พบว่า ค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่เป็นเส้นด้าย ในการเย็บ และจะเห็นว่าลักษณะการผลิตคล้ายคลึงกัน อีกทั้งมีหน่วยนับเหมือนกัน ดังนั้น อัตราค่าใช้จ่ายการผลิตจึงคำนวณโดยใช้ปริมาณการผลิตเป็นเกณฑ์ในการคำนวณ

จากการสัมภาษณ์ประธานกลุ่มฯ พบว่าปริมาณการผลิตทั้งหมด เท่ากับ 12,000 ตัว โดยมีวิธีการคำนวณดังนี้

$$\begin{aligned}
 \text{อัตราค่าใช้จ่ายในการผลิต} &= \frac{\text{ค่าใช้จ่ายในการผลิตรวมต่อปี}}{\text{ปริมาณการผลิตทั้งปี}} \\
 &= \frac{295,061.67}{12,000} \\
 &= 24.5884725 \text{ บาทต่อตัว}
 \end{aligned}$$

ตารางที่ 5.24 ค่าใช้จ่ายในการผลิตรวมต่อปี จำแนกตามผลิตภัณฑ์

ผลิตภัณฑ์	(1) อัตราค่าใช้จ่าย ในการผลิต ต่อปริมาณ การผลิต 1 ตัว	(2) ปริมาณการผลิต* (ตัว)	(1)X(2)=(3) ค่าใช้จ่ายในการผลิต ต่อปี**
เสื่อบุรุษ	24.5884725	600	14,753.08
เสื่อสตรี	24.5884725	9,000	221,269.25
ชุดสตรี	24.5884725	1,200	29,506.17
ผ้าชิ้น	24.5884725	1,200	29,506.17
รวม		12,000	295,061.67

ที่มา: * ข้อมูลจากตารางที่ 5.12

** ข้อมูลจากตารางที่ 5.23

จากตารางที่ 5.24 พบว่าค่าใช้จ่ายในการผลิตต่อปี เท่ากับ 295,061.67 บาท คำนวณจากอัตราค่าใช้จ่ายในการผลิต ได้เท่ากับ 24.5884725 ต่อปริมาณการผลิต 1 ตัว ดังนั้นเมื่อจัดสรรค่าใช้จ่ายในการผลิตให้กับแต่ละผลิตภัณฑ์ พบว่า เสื่อบุรุษมีค่าใช้จ่ายในการผลิตเท่ากับ 14,753.08 บาท เสื่อสตรีมีค่าใช้จ่ายในการผลิต เท่ากับ 221,269.25 บาท ชุดสตรีมีค่าใช้จ่ายในการผลิต เท่ากับ 29,506.17 บาท และผ้าชิ้นมีค่าใช้จ่ายในการผลิต เท่ากับ 29,506.17 บาท

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 5.25 ต้นทุนการผลิตผลิตภัณฑ์จากผ้าทอพื้นเมืองลายภูเขา

ผลิตภัณฑ์	ต้นทุนการผลิตผลิตภัณฑ์จากผ้าทอพื้นเมืองลายภูเขา								ปริมาณการผลิต ****	ต้นทุนต่อตัว (บาท)
	(1) วัตถุดิบทางตรง*		(2) แรงงานทางตรง**		(3) ค่าใช้จ่ายในการผลิต***		(4)=(1)+(2)+(3) รวมต้นทุนการผลิตทั้งสิ้น			
	บาท	%	บาท	%	บาท	%	บาท	%		
เสื้อบุรุษ	188,958.00	50.04	173,880.60	46.05	14,753.08	3.91	377,591.68	100.00	600	629.32
เสื้อสตรี	2,516,580.00	35.18	4,415,648.00	61.73	221,269.25	3.09	7,153,497.25	100.00	9,000	794.83
ชุดสตรี	440,904.00	29.47	1,025,665.60	68.56	29,506.17	1.97	1,496,075.77	100.00	1,200	1,246.73
ผ้าซิ่น	242,688.00	20.74	897,730.80	76.73	29,506.17	2.52	1,169,924.97	100.00	1,200	974.94
รวม	3,389,130.00	33.24	6,512,925.00	63.87	295,061.67	2.89	10,197,116.67	100.00		

ที่มา : * ข้อมูลจากตารางที่ 5.13

** ข้อมูลจากตารางที่ 5.20

*** ข้อมูลจากตารางที่ 5.24

**** ข้อมูลจากตารางที่ 5.12

จากตารางที่ 5.25 พบว่า ต้นทุนการผลิตผลิตภัณฑ์จากผ้าทอพื้นเมืองลายภูเขา ต่อปี เท่ากับ 10,197,116.67 บาท ประกอบด้วยเสื้อบุรุษ เท่ากับ 377,591.68 บาท คิดเป็นต้นทุนต่อตัวได้ เท่ากับ 629.32 บาท เสื้อสตรี เท่ากับ 7,153,497.25 บาท คิดเป็นต้นทุนต่อตัวได้เท่ากับ 794.83 บาท ชุดสตรี เท่ากับ 1,496,075.77 บาท คิดเป็นต้นทุนต่อตัวได้เท่ากับ 1,246.73 บาท และผ้าซิ่น เท่ากับ 1,169,924.97 บาท คิดเป็นต้นทุนต่อตัวได้เท่ากับ 974.94 บาท

5.3 รายได้จากการผลิตผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมืองลายภูเขา

5.3.1 รายได้จากการผลิตผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมืองลายภูเขา

รายได้ของกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง มาจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมืองลายภูเขา ได้แก่ เสื้อบุรุษ เสื้อสตรี ชุดสตรี และผ้าซิ่น ซึ่งจากการสัมภาษณ์ประธานกลุ่ม และ เภรณูญิกกลุ่ม ทำให้ทราบถึงปริมาณการผลิตที่ผลิตได้ ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญกับ ปริมาณการขาย ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงมีสมมุติฐานว่า ปริมาณการผลิต เท่ากับปริมาณการขาย โดยปริมาณการผลิตดังกล่าวเป็นข้อมูลที่เก็บรวบรวมจากเพรณูญิกกลุ่มฯ โดยเป็นข้อมูลยอดขาย ประจำปี 2556 และจะศึกษาจากผลิตภัณฑ์แบบรวมกลุ่ม เนื่องจากไม่มีความแตกต่างกันในส่วน ของการคำนวณหาผลตอบแทน รายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ ปี พ.ศ.2556 แสดงรายละเอียด ดังตารางที่ 5.26

ตารางที่ 5.26 รายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ จำแนกตามประเภทผลิตภัณฑ์

ผลิตภัณฑ์	(1) ปริมาณที่ขายได้แต่ละปี* (ตัว)	(2) รายได้ขายต่อชิ้น เฉลี่ย* (บาท)	(3)=(1)X(2) รวมรายได้ต่อปี (บาท)
เสื้อบุรุษ	600	1,200.00	720,000.00
เสื้อสตรี	9,000	775.00	6,975,000.00
ชุดสตรี	1,200	2,200.00	2,640,000.00
ผ้าซิ่น	1,200	1,200.00	1,440,000.00
รวมรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์			11,775,000.00

ที่มา : * สัมภาษณ์ประธานกลุ่มฯ และเพรณูญิกกลุ่มฯ

จากตารางที่ 5.26 พบว่ารายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์รวมทั้งสิ้น 11,775,000.00 บาท ประกอบด้วย เสื้อบุรุษ 720,000.00 บาท เสื้อสตรี 6,975,000.00 บาท ชุดสตรี 2,640,000.00 บาท และผ้าซิ่น 1,440,000.00 บาท

5.3.2 วิเคราะห์กำไรขั้นต้นจากการผลิตผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมืองลายภูเขา

จากการคำนวณรายได้จากการผลิตผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมืองลายภูเขา สามารถนำมาวิเคราะห์ถึงกำไรขั้นต้นของแต่ละผลิตภัณฑ์ ดังตารางที่ 5.27

ตารางที่ 5.27 แสดงการคำนวณกำไรขั้นต้นจากการผลิตผลิตภัณฑ์ ปี 2556

ผลิตภัณฑ์	(1) รายได้ต่อปี* (บาท)	(2) ต้นทุนการขาย ต่อปี** (บาท)	(3)=(1)-(2) กำไรขั้นต้น (บาท)	(4)=(3)/(1)X100 อัตรากำไรขั้นต้น (%)
เสื้อบุรุษ	720,000.00	377,591.68	342,408.32	47.56
เสื้อสตรี	6,975,000.00	7,153,497.25	-178,497.25	-2.56
ชุดสตรี	2,640,000.00	1,496,075.77	1,143,924.23	43.33
ผ้าซิ่น	1,440,000.00	1,169,924.97	270,075.03	18.76
รวมทั้งสิ้น	11,775,000.00	10,197,116.67	1,577,883.33	13.40

ที่มา : * ข้อมูลจากตารางที่ 5.26

** ข้อมูลจากตารางที่ 5.25 (ต้นทุนขาย = ต้นทุนการผลิต เพราะปริมาณขาย = ปริมาณการผลิต)

จากตารางที่ 5.27 พบว่า การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมืองลายภูเขา มีกำไรขั้นต้นทั้งสิ้น 1,577,883.33 บาท คิดเป็นร้อยละ 13.40 ของยอดขาย ซึ่งจำแนกตามผลิตภัณฑ์ ดังนี้ เสื้อบุรุษ มีกำไรขั้นต้น เท่ากับ 342,408.32 บาท คิดเป็นร้อยละ 47.56 เสื้อสตรี ขาดทุนขั้นต้น เท่ากับ 178,497.25 บาท คิดเป็นร้อยละ 2.56 ชุดสตรี มีกำไรขั้นต้น เท่ากับ 1,143,924.23 บาท คิดเป็นร้อยละ 43.33 และผ้าซิ่น มีกำไรขั้นต้น เท่ากับ 270,075.03 บาท คิดเป็นร้อยละ 18.76

5.3.3 วิเคราะห์กำไรสุทธิของกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง ตำบลสันนาเม็ง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

ในการวิเคราะห์กำไรสุทธิ คือ กำไรขั้นต้น หักด้วยค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร ซึ่งจากการสัมภาษณ์ประธานกลุ่มฯ และเหรัญญิกกลุ่มฯ พบว่า ยังมีค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง

นอกเหนือจากค่าแรงงานทางตรง วัสดุดิบทางตรง และค่าใช้จ่ายในการผลิต คือ ค่าใช้จ่ายในการขาย และบริหาร ที่เกิดขึ้นในกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง ประกอบด้วย เงินเดือน ค่าโทรศัพท์ ค่าใช้จ่ายในการประชาสัมพันธ์ ค่าขนส่งสินค้า และค่าวัสดุที่ใช้ไป (ประธานกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง และ เจริญญิกกลุ่มฯ, 2556: สัมภาษณ์) ดังตารางที่ 5.28

ตารางที่ 5.28 แสดงค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารต่อปี

รายการ	จำนวนเงิน* (บาท)
เงินเดือนคณะกรรมการกลุ่ม	86,400.00
ค่าโทรศัพท์เกี่ยวกับการขาย	12,000.00
ค่าใช้จ่ายในการประชาสัมพันธ์	4,800.00
ค่าขนส่งสินค้าเพื่อขาย	60,000.00
ค่าวัสดุสำนักงานที่ใช้ไป	3,600.00
รวม	166,800.00

ที่มา : * สัมภาษณ์ประธานกลุ่มฯ และเจริญญิกกลุ่มฯ เกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร

จากตารางที่ 5.28 แสดงค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารต่อปีของกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง พบว่า เงินเดือนคณะกรรมการกลุ่ม เท่ากับ 86,400.00 บาท ค่าโทรศัพท์ เท่ากับ 12,000.00 บาท ค่าใช้จ่ายในการประชาสัมพันธ์ เท่ากับ 4,800.00 บาท ค่าขนส่งสินค้า เท่ากับ 60,000.00 บาท และค่าวัสดุสำนักงานที่ใช้ไป เท่ากับ 3,600.00 บาท รวมค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารทั้งสิ้น เท่ากับ 166,800.00 บาท

ดังนั้น กำไรสุทธิของกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ สามารถคำนวณได้ดังนี้

	รายได้จากการขาย	11,775,000.00	บาท	
หัก	ต้นทุนขาย	10,197,116.67	บาท	
	กำไรขั้นต้น	1,577,883.33	บาท	
หัก	ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร	166,800.00	บาท	
	กำไรสุทธิ	1,411,083.33	บาท	11.98

5.4 แนวทางการวิเคราะห์เพื่อการตัดสินใจจะขายหรือผลิตต่อ

ทางเลือกเพื่อการตัดสินใจ โดยนำข้อมูลต้นทุนมาพิจารณาทำการตัดสินใจเลือกว่าจะทำการขาย ณ จุดแยก หรือจะทำการผลิตต่อเป็นผลิตภัณฑ์แล้วจึงขาย เพื่อให้เกิดกำไรสูงสุด แก่ธุรกิจในการศึกษาครั้งนี้ผู้ศึกษาจึงทำการคำนวณต้นทุนของผ้าทอเป็นฝืน โดยไม่นำไปผลิตต่อ หรือไม่นำไปตัดเย็บเป็นผลิตภัณฑ์ เพื่อให้เป็นข้อมูลในการวางแผนในอนาคตแก่กลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งสามารถคำนวณได้ดังนี้

รายได้ส่วนเพิ่ม – ต้นทุนส่วนเพิ่ม

หากรายได้ส่วนเพิ่มมากกว่าต้นทุนส่วนเพิ่ม ทำการผลิตต่อ แต่ถ้าหากต้นทุนส่วนเพิ่มมากกว่ารายได้ส่วนเพิ่มจะไม่ทำการผลิตต่อ และจากการสัมภาษณ์ประธานกลุ่มฯ ถึงราคาจำหน่ายผ้าทอฝืน ที่ไม่ทำการผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ หากจำหน่ายจะมีราคา คือ ผ้าพื้น 7 นิ้ว จะมีราคาเมตรละ 80.00 บาท ผ้าพื้น 30 นิ้ว จะมีราคาเมตรละ 110.00 บาท และผ้าทอลายจะมีราคาเมตรละ 500.00 บาท นำมาคำนวณรายได้จากการจำหน่ายได้ดังตารางที่ 5.29

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 5.29 รายได้จากการจำหน่ายผ้าทอผืนจำแนกตามผลิตภัณฑ์

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณที่ใช้ผ้าแต่ละปี* (เมตร)	รายได้ต่อเมตร** (บาท)	รายได้จำหน่ายผ้า ทอผืน (บาท)	รวมรายได้จำหน่าย ผ้าทอผืน(บาท)
เสื้อบุรุษ -ผ้าพื้น	1,800.00	110.00	198,000.00	198,000.00
เสื้อสตรี -ผ้าพื้น	18,000.00	110.00	1,980,000.00	
-ผ้าทอลาย	9,000.00	500.00	4,500,000.00	6,480,000.00
ชุดสตรี -ผ้าพื้น	2,400.00	110.00	264,000.00	
-ผ้าทอลาย	2,400.00	500.00	1,200,000.00	1,464,000.00
ผ้าซิ่น -ผ้าพื้น	2,400.00	80.00	192,000.00	
-ผ้าทอลาย	2,400.00	500.00	1,200,000.00	1,392,000.00
รวมรายได้จากผ้าทอผืนทั้งสิ้น				9,534,000.00

ที่มา: * ปริมาณผ้าที่ใช้คำนวณได้ดังนี้

ผ้าพื้น 7 นิ้ว ผลิตภัณฑ์ผ้าซิ่น 1,200 ชิ้น X 2 เมตร = 2,400 เมตร

ผ้าพื้น 30 นิ้ว ผลิตภัณฑ์เสื้อบุรุษ 600 ชิ้น X 3 เมตร = 1,800 เมตร
 ผลิตภัณฑ์เสื้อสตรี 9,000 ชิ้น X 2 เมตร = 18,000 เมตร
 ผลิตภัณฑ์ชุดสตรี 1,200 ชิ้น X 2 เมตร = 2,400 เมตร

ผ้าทอลาย 13 นิ้ว ผลิตภัณฑ์เสื้อสตรี 9,000 ชิ้น X 1 เมตร = 9,000 เมตร
 ผลิตภัณฑ์ชุดสตรี 1,200 ชิ้น X 2 เมตร = 2,400 เมตร
 ผลิตภัณฑ์ผ้าซิ่น 1,200 ชิ้น X 2 เมตร = 2,400 เมตร

** สัมภาษณ์ประธานกลุ่มฯ ถึงราคาผ้าทอผืนที่คาดว่าจะขายต่อเมตร

จากตารางที่ 5.29 พบว่ารายได้จากการจำหน่ายผ้าทอผืนรวมทั้งสิ้น เท่ากับ 9,534,000.00 บาท ประกอบด้วยเสื้อบุรุษ 198,000.00 บาท เสื้อสตรี 6,480,000.00 บาท ชุดสตรี 1,464,000.00 บาท และผ้าซิ่น 1,392,000.00 บาท

ดังนั้น รายได้ส่วนเพิ่มจะคำนวณได้จากรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ (ตารางที่ 5.26) – รายได้จากการจำหน่ายผ้าทอฝืน (ตารางที่ 5.29) ดังแสดงในตารางที่ 5.30

ตารางที่ 5.30 รายได้ส่วนเพิ่ม

ผลิตภัณฑ์	(1) รายได้จากการ จำหน่ายผลิตภัณฑ์ต่อ ปี* (บาท)	(2) รายได้จากการ จำหน่ายผ้าทอฝืน** (บาท)	(1)-(2)=(3) รายได้ส่วนเพิ่ม (บาท)
เสื่อบูรุษ	720,000.00	198,000.00	522,000.00
เสื่อสตรี	6,975,000.00	6,480,000.00	495,000.00
ชุดสตรี	2,640,000.00	1,464,000.00	1,176,000.00
ผ้าซิ่น	1,440,000.00	1,392,000.00	48,000.00
รวม	11,775,000.00	9,534,000.00	2,241,000.00

ที่มา: * ข้อมูลจากตารางที่ 5.26

** ข้อมูลจากตารางที่ 5.29

จากตารางที่ 5.30 รายได้ส่วนเพิ่ม เท่ากับ 2,241,000.00 บาท เกิดจากนำรายได้จากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ต่อปี เท่ากับ 11,775,000.00 บาท หักด้วยรายได้จากการจำหน่ายผ้าทอฝืน 9,534,000.00 บาท

สำหรับต้นทุนส่วนเพิ่ม คือต้นทุนในการผลิตของแผนกตัดเย็บ โดยผู้ศึกษาได้จำแนกต้นทุนส่วนเพิ่มตามส่วนประกอบของปัจจัยการผลิต ดังนี้

- 1) วัตถุดิบทางตรง ได้แก่ ผ้าซิ่นใน เคมีปก ฟองน้ำหนุนไหล่และกระดุมสำเร็จ
- 2) ค่าแรงงานทางตรง ได้แก่ ค่าแรงงานในการตัดเย็บ
- 3) ค่าใช้จ่ายในการผลิต ได้แก่ เส้นด้ายเย็บ ค่าไฟฟ้าในการตัดเย็บ ค่าซ่อมแซมในส่วนของอุปกรณ์ตัดเย็บ และค่าวัสดุใช้ไปในส่วนของการตัดเย็บ (ชอล์กขีดผ้า เข็มเย็บผ้า เข็มจักร กรรไกรตัดผ้า ฯลฯ)

โดยมีรายละเอียด ดังนี้

วัตถุดิบทางตรงของแผนกตัดเย็บ ได้แก่ ผ้าซับใน เคมีปก ฟองน้ำหนุ่นไหล่และ กระดุมสำเร็จ (ข้อมูลจากตารางที่ 5.12) ประกอบด้วยเสื้อบุรุษ มีวัตถุดิบทางตรง ตัวละ 136.20 บาท เสื้อสตรี มีวัตถุดิบทางตรง ตัวละ 95.50 บาท ชุดสตรี มีวัตถุดิบทางตรง ตัวละ 118.00 บาท แสดงใน ตารางที่ 5.30

ค่าแรงงานทางตรงของแผนกตัดเย็บ (ข้อมูลจากตารางที่ 5.18) จำนวน 1,320,000.00 บาท ประกอบด้วยเสื้อบุรุษ เท่ากับ 60,000.00 บาท เสื้อสตรี เท่ากับ 900,000.00 บาท ชุดสตรี เท่ากับ 240,000.00 บาท และผ้าชิ้น เท่ากับ 120,000.00 บาท แสดงในตารางที่ 5.30

ค่าใช้จ่ายในการผลิต ผู้ศึกษา จะนำเฉพาะค่าใช้จ่ายในการผลิตที่เกี่ยวข้องกับแผนกตัดเย็บมาคำนวณเท่านั้น โดยได้ข้อมูลจากการสัมภาษณ์ประธานกลุ่มฯ ถึงค่าใช้จ่ายในการผลิต ดังนี้

- 1) ค่าเส้นด้ายในการตัดเย็บ ถือเป็นค่าใช้จ่ายแผนกตัดเย็บทั้งจำนวน
- 2) ค่าไฟฟ้า จากการสัมภาษณ์ประธานกลุ่มฯ ถึงการใช้ไฟฟ้าหากกลุ่มฯ ไม่ทำการตัดเย็บ ค่าไฟฟ้าจะมีอัตราการใช้ไฟฟ้าลดลงประมาณ 50%
- 3) ค่าน้ำประปา เป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในขั้นตอนของการย้อมสีเส้นด้ายไม่เกี่ยวข้องกับการตัดเย็บ จึงไม่นำมาคำนวณ
- 4) ค่าซ่อมแซม จากการสัมภาษณ์ประธานกลุ่มฯ ถึงค่าซ่อมแซม เห็นว่าค่าซ่อมแซมส่วนมากคิดเป็นร้อยละ 80% ของค่าซ่อมแซมทั้งหมด เป็นของการซ่อมเครื่องจักรเย็บผ้า อีก 20% เป็นการซ่อมที่ทอผ้า
- 5) ค่าวัสดุใช้ไป จากการสัมภาษณ์ประธานกลุ่มฯ ค่าใช้จ่ายทั้งจำนวน เป็นค่าวัสดุใช้ไปในส่วนของแผนกเย็บ ได้แก่ ซอล์กซิดผ้า, กรรไกรตัดผ้า, เข็มเย็บผ้า, เข็มเครื่องจักร, ปากกา เป็นต้น จึงถือเป็นค่าใช้จ่ายของแผนกตัดเย็บทั้งจำนวน
- 6) ค่าเสื่อมราคา ถือเป็นต้นทุนจม ไม่นำมาคำนวณ

สามารถแสดงค่าใช้จ่ายในการผลิตของแผนกตัดเย็บหรือต้นทุนส่วนเพิ่ม ได้ดังตารางที่

5.31

ตารางที่ 5.31 ต้นทุนในการผลิตแผนกตัดเย็บหรือต้นทุนส่วนเพิ่ม

ผลิตภัณฑ์	ปริมาณการผลิต*	วัตถุดิบทางตรง**		ค่าแรงงานทางตรง***		ค่าใช้จ่ายในการผลิต****		รวมต้นทุนส่วนเพิ่ม
		ต้นทุนวัตถุดิบที่ใช้ (บาท)	รวม	ค่าแรงงานต่อตัว (บาท)	รวม	อัตราค่าใช้จ่ายในการผลิตต่อตัว	รวม	
เสื้อบุรุษ	600.00	136.70	82,020.00	100.00	60,000.00	17.08625	10,251.75	152,271.75
เสื้อสตรี	9,000.00	95.50	859,500.00	100.00	900,000.00	17.08625	153,776.25	1,913,276.25
ชุดสตรี	1,200.00	118.00	141,600.00	200.00	240,000.00	17.08625	20,503.50	402,103.50
ผ้าซิ่น	1,200.00	-	-	100.00	120,000.00	17.08625	20,503.50	140,503.50
รวม	12,000.00		1,083,120.00		1,320,000.00		205,035.00	2,608,155.00

99

- ที่มา : * ข้อมูลจากตารางที่ 5.26
 ** ข้อมูลจากตารางที่ 5.12 วัตถุดิบทางตรงที่เกิดขึ้นในแผนกตัดเย็บ ได้แก่ ผ้าซิ่นใน เคมีปก ฟองน้ำหนุน ไหล่และกระดุมสำเร็จ
 *** ข้อมูลจากตารางที่ 5.18
 **** ข้อมูลจากตารางที่ 5.23 นำมาคำนวณเฉพาะค่าใช้จ่ายในการผลิตที่เกี่ยวกับแผนกตัดเย็บ จำนวน ได้ดังนี้
ค่าเส้นด้ายในการตัดเย็บ	จำนวน	178,200.00	บาท
ค่าไฟฟ้า	จำนวน	9,00.00	บาท
ค่าซ่อมแซม	จำนวน	3,840.00	บาท
ค่าวัสดุทั่วไป	จำนวน	13,995.00	บาท
รวมทั้งสิ้น		205,035.00	บาท
- จัดสรรค่าใช้จ่ายในการผลิตให้เป็นต้นทุนการผลิตแต่ละผลิตภัณฑ์ ตามปริมาณการผลิต ดังนี้
 $205,035.00/12,000.00 = 17.08625$ บาทต่อตัว

จากตารางที่ 5.31 พบว่า ต้นทุนส่วนเพิ่มในการผลิตผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมือง
ลายภูเขา รวมทั้งสิ้น 2,608,155.00 บาท ประกอบด้วยต้นทุนวัตถุดิบทางตรง 1,083,120.00 บาท
ค่าแรงงานทางตรง 1,320,000.00 บาท และค่าใช้จ่ายในการผลิต 205,035.00 บาท

ดังนั้น นำรายได้ส่วนเพิ่ม หักต้นทุนส่วนเพิ่ม		
รายได้ส่วนเพิ่ม	=	2,241,000.00 บาท
หัก ต้นทุนส่วนเพิ่ม	=	2,608,155.00 บาท
รายได้ส่วนเพิ่มน้อยกว่าต้นทุนส่วนเพิ่ม	=	<u>(367,155.00) บาท</u>

จากการศึกษาทางเลือกเพื่อการตัดสินใจจะขายหรือผลิตต่อ ของกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง
พบว่า หากทำการผลิตต่อจะทำให้รายได้ส่วนเพิ่มน้อยกว่าต้นทุนส่วนเพิ่ม เท่ากับ 367,455.00.00 ผู้
ศึกษาจึงได้ทำการวิเคราะห์เพื่อการตัดสินใจแยกตามผลิตภัณฑ์ 4 ชนิด ผลการศึกษาแสดงดังตาราง
5.32

ตารางที่ 5.32 เปรียบเทียบรายได้ส่วนเพิ่มกับต้นทุนส่วนเพิ่มจำแนกตามผลิตภัณฑ์

ผลิตภัณฑ์	(1) รายได้จากการจำหน่าย ผลิตภัณฑ์ต่อปี* (บาท)	(2) ต้นทุนส่วนเพิ่ม** (บาท)	(1)-(2)=(3) ผลต่าง (บาท)
เสื้อบุรุษ	522,000.00	152,271.75	369,728.25
เสื้อสตรี	495,000.00	1,913,276.25	(1,418,276.25)
ชุดสตรี	1,176,000.00	402,103.50	773,896.50
ผ้าซิ่น	48,000.00	140,503.50	(92,503.50)
ขาดทุนส่วนเพิ่ม			(367,155)

ที่มา : * ข้อมูลจากตารางที่ 5.30

** ข้อมูลจากตารางที่ 5.31

จากตารางที่ 5.32 พบว่า เสื้อบุรุษมีรายได้ส่วนเพิ่มมากกว่าต้นทุนส่วนเพิ่ม เท่ากับ
369,728.25 บาท เสื้อสตรีมีรายได้ส่วนเพิ่มน้อยกว่าต้นทุนส่วนเพิ่ม เท่ากับ (1,418,276.25) บาท
ชุดสตรีมีรายได้ส่วนเพิ่มมากกว่าต้นทุนส่วนเพิ่ม เท่ากับ 773,896.50 บาท และผ้าซิ่นมีรายได้ส่วน

เพิ่มน้อยกว่าต้นทุนส่วนเพิ่ม เท่ากับ (92,503.50) บาท ในภาพรวมการผลิตต่อมีรายได้ส่วนเพิ่มน้อยกว่าต้นทุนส่วนเพิ่มในการผลิต เท่ากับ (367,155) บาท

จากแนวทางการวิเคราะห์ทางเลือกเพื่อการตัดสินใจขายผ้าทอฝืน หรือผลิตต่อ เป็นผลิตภัณฑ์ของกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง โดยการประมาณราคาขายผ้าทอฝืน ของประธานกลุ่มฯ พบว่า หากทำการผลิตเป็นผลิตภัณฑ์จะทำให้รายได้ส่วนเพิ่มน้อยกว่าต้นทุนส่วนเพิ่ม เท่ากับ 367,155.00 บาท ดังนั้น ทางกลุ่มฯ ควรพิจารณาผลิตภัณฑ์ที่ส่งผลให้รายได้ส่วนเพิ่มน้อยกว่าต้นทุนส่วนเพิ่ม ได้แก่ เสื้อสตรี และผ้าซิ่น เพื่อพิจารณาการตัดสินใจว่าควรขายผ้าทอฝืน หรือผลิตต่อเป็นผลิตภัณฑ์ อันได้แก่ เสื้อสตรี และผ้าซิ่น

5.5 ปัญหาและข้อเสนอแนะของกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง

5.5.1 ปัญหาของกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง

ปัญหาของกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง ประกอบด้วย ปัญหาราคาผลิตภัณฑ์ต่ำ ตลาดในการจำหน่ายมีน้อย คุณภาพของวัตถุดิบ ราคาของวัตถุดิบสูง แรงงานฝีมือหายาก โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 5.33

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ตารางที่ 5.33 แสดงจำนวนร้อยละและค่าเฉลี่ยข้อมูลปัญหาในการดำเนินงานของกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง

ระดับปัญหา ปัญหา	มากที่สุด		มาก		ปานกลาง		น้อย		น้อยที่สุด		ค่าเฉลี่ย	แปรผล
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ		
1. ราคาผลิตภัณฑ์ต่ำ	-	-	-	-	6	22.20	7	25.90	14	51.90	1.70	น้อยที่สุด
2. ตลาดในการจำหน่ายมีน้อย	-	-	-	-	5	18.50	16	59.30	6	22.20	1.96	น้อย
3. คุณภาพของวัตถุดิบ	-	-	5	18.50	14	51.90	4	14.80	4	14.80	2.74	ปานกลาง
4. ราคาของวัตถุดิบสูง	6	22.20	17	63.00	4	14.80	-	-	-	-	4.07	มาก
5. แรงงานฝีมือหายาก	22	81.50	5	18.50	-	-	-	-	-	-	4.81	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	28	20.74	27	20.00	29	21.48	27	20.00	24	17.78	3.06	ปานกลาง

จากตารางที่ 5.33 พบว่ากลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง ให้ความสำคัญระดับมากที่สุด คือปัญหา แรงงานฝีมือหายาก ที่ค่าเฉลี่ย 4.81 รองลงมา คือ ปัญหาราคาของวัตถุดิบสูง ที่ค่าเฉลี่ย 4.07 ระดับ มาก ปัญหาคุณภาพของวัตถุดิบ ที่ค่าเฉลี่ย 2.74 ระดับปานกลาง ปัญหาตลาดในการจำหน่ายมีน้อย ที่ค่าเฉลี่ย 1.96 ระดับน้อย และปัญหาราคาผลิตภัณฑ์ต่ำ ที่ค่าเฉลี่ย 1.70 ระดับน้อยที่สุด

สรุป โดยภาพรวม ปัญหาในการดำเนินงานของกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง มีระดับปัญหา ปานกลาง ที่ค่าเฉลี่ย 3.06

5.5.2 ข้อเสนอแนะของกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง

จากแบบสอบถามและสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้อง พบว่ากลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง ตำบล สันนาเม็ง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ มีข้อเสนอแนะในการผลิตผลิตภัณฑ์จากผ้าทอ มีดังนี้

1. ด้านการบริหารจัดการของกลุ่ม คือ ประธานกลุ่มและรองประธานกลุ่มเป็นผู้บริหาร ดำเนินงานทั้งหมด สมาชิกยังมีส่วนร่วมน้อยในการบริหารจัดการ (จำนวน 2 ราย)
2. ด้านการจัดหาวัตถุดิบ ทางกลุ่มยังขาดแคลนแหล่งจัดหาวัตถุดิบ การจัดหา วัตถุดิบภายในท้องถิ่นมีจำนวนไม่เพียงพอ ทางกลุ่มต้องสั่งซื้อจากจังหวัดอื่น ซึ่งการสั่งซื้อแต่ละ ครั้งต้องสั่งในปริมาณที่มากพอที่จะให้ผู้จำหน่ายนำวัตถุดิบมาส่งให้ และเส้นด้ายที่สั่งซื้อมักมี คุณภาพไม่ค่อยดี ขาดบ่อย จึงจำเป็นต้องคัดสรรหาวัตถุดิบที่มีคุณภาพ (จำนวน 6 ราย)
3. กระบวนการผลิต คือ สมาชิกกลุ่มบางรายยังไม่มี ความชำนาญในการทอผ้า เพื่อให้มีคุณภาพดี และกรรมวิธีลวดลายแบบเก่า การถ่ายทอดวิชาอยู่ในวงที่จำกัด ขาดคนถ่ายทอด วิชาอย่างจริงจัง ขาดแรงงานทอผ้าที่มีความสามารถในการทอและคิดลวดลายใหม่ๆ สำหรับ อุปกรณ์ในการผลิต (จำนวน 9 ราย)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

บทที่ 6

สรุปผลการศึกษา และข้อเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนในการลงทุนผลิตผลิตภัณฑ์ผ้าทอลายภูเขาของกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้แบบสอบถามเป็นแนวทางในการสัมภาษณ์ประชาชนกลุ่ม รองประธานกลุ่ม เจริญญิก และสมาชิกที่เกี่ยวข้องกับการผลิต หลังจากนั้น จึงนำข้อมูลต้นทุนที่ได้มาทำการวิเคราะห์ต้นทุนการผลิต ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวไปวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบกับรายได้ เพื่อวิเคราะห์อัตรากำไรขั้นต้น และกำไรสุทธิ

6.1 สรุปผลการศึกษา

6.1.1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

กลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง ตำบลสันนาเม็ง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ เกิดจากการรวมตัวกันของคนในชุมชนมีทั้งอาชีพตัดเย็บผ้า และเกษตรกรรมเพื่อผลิตและจำหน่ายผ้าฝ้ายทอมือสืบทอดกันมาจนถึงปัจจุบัน จากรุ่นปู่ย่า ตายาย ถึงลูกหลาน มีการพัฒนามูลค่าของผ้าฝ้าย ตั้งแต่การทอผ้าใส่ลวดลายลงบนผืนผ้า ซึ่งได้จากวิถีชีวิตของคนอำเภอสันทราย จัดตั้งขึ้นเมื่อปี 2535 จนถึงปัจจุบันมีสมาชิกจำนวน 27 คน

เงินลงทุนเริ่มแรกของกลุ่ม ได้รับสนับสนุนจากกรมพัฒนาชุมชน เพื่อใช้ในการดำเนินการ นอกจากนี้ในแต่ละปียังมีการระดมทุนจากสมาชิกอีกหุ้นละ 100 บาท โดยไม่มี การกู้ยืมเงินจากบุคคลภายนอก หรือองค์กรใด ผ้าทอที่ทำขึ้นจะถูกแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์หลัก คือ เสื้อสตรี เสื้อบุรุษ ชุดสตรี และผ้าชิ้น

6.1.2 ข้อมูลเกี่ยวกับต้นทุนในการผลิตผลิตภัณฑ์ผ้าทอลายภูเขา

จากการศึกษาพบว่า ต้นทุนในการผลิตผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมืองลายภูเขา อันได้แก่ เสื้อบุรุษ เสื้อสตรี ชุดสตรี และผ้าชิ้น โดยสามารถแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ ต้นทุนวัตถุดิบทางตรง ค่าแรงงานทางตรง และค่าใช้จ่ายในการผลิต

ต้นทุนในการผลิตผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมืองลายภูเขา เท่ากับ 10,197,116.67 บาท ประกอบด้วยวัตถุดิบทางตรง เท่ากับ 3,389,130.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 33.24 ค่าแรงงานทางตรง เท่ากับ 6,512,925.00 บาท คิดเป็นร้อยละ 63.87 และค่าใช้จ่ายในการผลิต เท่ากับ 295,061.67 บาท คิดเป็นร้อยละ 2.89 ค่าแรงงานทางตรงเป็นค่าใช้จ่ายที่สูงที่สุดคือร้อยละ 63.87 ของต้นทุนทั้งหมด แยกตามชนิดของผลิตภัณฑ์ พบว่าเสื้อบุรุษ เท่ากับ 377,591.68 บาท คิดเป็นต้นทุนต่อตัวได้เท่ากับ 629.32 บาท เสื้อสตรี เท่ากับ 7,153,497.25 บาท คิดเป็นต้นทุนต่อตัวได้เท่ากับ 794.83 บาท ชุดสตรี เท่ากับ 1,496,075.77 บาท คิดเป็นต้นทุนต่อตัวได้เท่ากับ 1,246.73 บาท และผ้าซิ่น เท่ากับ 1,169,924.97 บาท คิดเป็นต้นทุนต่อตัวได้เท่ากับ 974.94 บาท ผลิตภัณฑ์ที่มีต้นทุน ในการผลิตสูงสุด คือ เสื้อสตรี ร้อยละ 70.15 ของต้นทุนการผลิตทั้งหมด

6.1.3 ข้อมูลเกี่ยวกับผลตอบแทนจากการลงทุนผลิตผลิตภัณฑ์ผ้าทอลายภูเขา

จากการศึกษาพบว่า ผลตอบแทนในการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมืองลายภูเขา ปริมาณการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง ปี พ.ศ. 2556 พบว่า รายได้รวมทั้งสิ้น 11,775,000.00 บาท มีกำไรขั้นต้นทั้งสิ้น 1,577,883.33 บาท คิดเป็นร้อยละ 13.40 ของยอดขาย และมีกำไรสุทธิ เท่ากับ 1,411,083.33 บาท โดยแยกออกตามผลิตภัณฑ์ ได้แก่เสื้อบุรุษ จำหน่ายได้ 600 ตัว ราคาเฉลี่ยตัวละ 1,200.00 บาท รายได้เท่ากับ 720,000.00 บาท มีกำไรขั้นต้นเท่ากับ 342,408.32 บาท คิดเป็นร้อยละ 47.56 เสื้อสตรีจำหน่ายได้ 9,000 ตัว ราคาเฉลี่ยตัวละ 775 บาท รายได้เท่ากับ 6,975,000.00 บาท มีผลขาดทุนขั้นต้นเท่ากับ 178,497.25 บาท คิดเป็นร้อยละ 2.56 ชุดสตรีจำหน่ายได้ 1,200 ตัว ราคาเฉลี่ยตัวละ 2,200.00 บาท รายได้เท่ากับ 2,640,000.00 บาท มีกำไรขั้นต้นเท่ากับ 1,143,924.23 บาท คิดเป็นร้อยละ 43.33 และผ้าซิ่น จำหน่ายได้ 1,200 ตัว ราคาเฉลี่ยตัวละ 1,200.00 บาท รายได้เท่ากับ 1,440,000.00 บาท มีกำไรขั้นต้นเท่ากับ 270,075.03 บาท คิดเป็นร้อยละ 18.76 ผลิตภัณฑ์ที่ให้ผลตอบแทนที่สูงที่สุด คือเสื้อบุรุษ ให้กำไรที่ร้อยละ 47.56 ของกำไรขั้นต้นทั้งหมด

เมื่อศึกษาในส่วนของการเลือกเพื่อการตัดสินใจ (ขายผ้าทอพื้นหรือผลิตต่อเป็นผลิตภัณฑ์) เพื่อเป็นข้อมูลใช้ในการตัดสินใจวางแผนการผลิตในอนาคต ของกลุ่มฯ พบว่า หากตัดสินใจจำหน่ายผ้าทอพื้นจะมีรายได้ เท่ากับ 9,534,000.00 บาท และหากจำหน่ายเป็นผลิตภัณฑ์จะมีรายได้ เท่ากับ 11,775,000.00 บาท นำมาวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบจะเห็นว่า มีรายได้ส่วนเพิ่ม เท่ากับ 2,241,000.00 บาท เมื่อเปรียบเทียบกับต้นทุนการผลิตส่วนเพิ่ม เท่ากับ 2,608,155.00 บาท จะทำให้ในภาพรวมเกิดรายได้ส่วนเพิ่มน้อยกว่าต้นทุนส่วนเพิ่ม เท่ากับ (367,155.00) บาท และเมื่อจำแนกถึงประเภทผลิตภัณฑ์ จะเห็นว่า ผลิตภัณฑ์ชุดสตรี และเสื้อบุรุษ

มีรายได้ส่วนเพิ่มมากกว่าต้นทุนส่วนเพิ่ม เท่ากับ 773,869.50 บาท และ 369,728.25 บาท ตามลำดับ สำหรับเสื้อสตรี และผ้าซิ่น มีรายได้ส่วนเพิ่มน้อยกว่าต้นทุนส่วนเพิ่ม เท่ากับ (1,418,076.25) บาท และ (92,503.50) บาท ตามลำดับ จากผลการศึกษาทางกลุ่มฯ ควรพิจารณาผลิตภัณฑ์ที่มีรายได้ส่วนเพิ่มน้อยกว่าต้นทุนส่วนเพิ่ม อันได้แก่ เสื้อสตรี และผ้าซิ่น โดยทำการตัดสินใจในการจำหน่ายผ้าทอพื้นเป็นผลิตภัณฑ์ หรือ ทำการปรับราคาจำหน่ายของผลิตภัณฑ์ดังกล่าว โดยอาจจะต้องมีการพิจารณาปัจจัยอื่นๆ เช่น สภาพะความต้องการของตลาด เป็นต้น เพื่อทำให้เกิดกำไรสูงสุดต่อกิจการ

สำหรับปัญหาและข้อเสนอแนะของกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง พบว่า ปัญหาที่ทำให้ความสำคัญมากที่สุด คือ ปัญหาแรงงานฝีมือหายาก รองลงมา คือ ปัญหาราคาของวัตถุดิบสูง และปัญหาคุณภาพของวัตถุดิบ อยู่ในระดับมาก และปานกลางตามลำดับส่วนข้อเสนอแนะ พบว่ามีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกระบวนการผลิต ในด้านของสมาชิกที่ยังขาดความชำนาญ และการขาดแคลนแรงงานฝีมือรุ่นใหม่ (จำนวน 9 ราย) รองลงมาเป็นข้อเสนอแนะด้านการจัดหาวัตถุดิบ ที่บางครั้งในท้องถิ่นใกล้เคียงมีไม่เพียงพอ ทำให้ต้องสั่งซื้อจากพื้นที่ไกลออกไปทำให้ต้นทุนสูง (จำนวน 6 ราย) และด้านการบริหารจัดการของกลุ่มฯ ที่สมาชิกมีส่วนร่วมน้อย (จำนวน 2 ราย)

6.2 อภิปรายผลการศึกษา

จากการศึกษาเรื่อง ต้นทุนและผลตอบแทนการผลิตจากผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมืองลายภูเขาของกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ สามารถอภิปรายผลจากการศึกษาได้ดังนี้ สมาชิกส่วนใหญ่มีอายุ 40-49 ปี เป็นแรงงานในการทอผ้าพื้นเมืองและ ตัดเย็บเสื้อผ้า โดยได้รับความรู้และเทคนิคจากพ่อแม่และบรรพบุรุษ ในปัจจุบันคนรุ่นใหม่มักจะนิยมทำงานเงินเดือน มุ่งหาความมั่นคง และอยู่อาศัยในชุมชนเมือง ทำให้ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่น ถูกเลือนหายไป เช่นเดียวกับกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง ที่ได้รับผลกระทบด้านแรงงาน ขาดคนรุ่นใหม่ในการสืบสานองค์ความรู้ในการทอผ้าและตัดเย็บ ด้านต้นทุนในการผลิตผลิตภัณฑ์ พบว่า เมื่อคิดเป็นต้นทุนการผลิตเฉลี่ยต่อตัว ชุดสตรีมีต้นทุนในการผลิตสูงสุด ราคาเฉลี่ยตัวละ 1,246.73 บาท รองลงมาคือ ผ้าซิ่น ราคาเฉลี่ยตัวละ 974.94 บาท เสื้อสตรี ราคาเฉลี่ยตัวละ 794.83 บาท และ เสื้อบุรุษ ราคาเฉลี่ย ตัวละ 629.32 บาท เสื้อบุรุษ เป็นผลิตภัณฑ์ที่มียอดขายน้อยที่สุด อยู่ที่ 600 ตัว มีรายได้ต่อปี เท่ากับ 720,000.00 บาท ให้ผลกำไรมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 47.56 ของกำไรทั้งหมด ส่วนเสื้อสตรี เป็นผลิตภัณฑ์ที่มียอดขายสูงที่สุดถึง 9,000 ตัว มีรายได้ต่อปี เท่ากับ 6,975,000.00 บาท แต่มีผลขาดทุนคิดเป็นร้อยละ 2.56 จากการศึกษาดังต้นทูลต่อตัวของแต่ละผลิตภัณฑ์ พบว่า การกำหนดราคาจำหน่ายผลิตภัณฑ์เสื้อสตรีโดยเฉลี่ย เท่ากับ 775.00 บาท ซึ่งต่ำกว่าต้นทุนต่อ

ตัวของเสื้อสตรี เท่ากับ 794.83 บาท แสดงให้เห็นถึงผลิตภัณฑ์เสื้อสตรีที่มีการกำหนดราคาที่ไม่สอดคล้องกับต้นทุนการผลิตผลิตภัณฑ์ที่เป็นสินค้าขายดี ควรมีการกำหนดราคาให้เหมาะสม ไม่ควรต่ำกว่าต้นทุนการผลิต และไม่สูงมากเพื่อไม่ให้กระทบยอดขาย และหากพิจารณาถึงการศึกษาทางเลือกเพื่อการตัดสินใจขายเป็นผ้าทอฝ้าย หรือผลิตต่อเป็นผลิตภัณฑ์ พบว่าผลิตภัณฑ์ชุดสตรี และเสื้อบุรุษ มีรายได้ส่วนเพิ่มมากกว่าต้นทุนส่วนเพิ่ม เท่ากับ 773,869.50 บาท และ 369,728.25 บาท ตามลำดับ สำหรับเสื้อสตรี และผ้าชิ้น มีรายได้ส่วนเพิ่มน้อยกว่าต้นทุนส่วนเพิ่ม เท่ากับ 1,418,076.25 บาท และ 92,503.50 บาท ตามลำดับ จากผลการศึกษาแนวทางเพื่อการตัดสินใจทางกลุ่มฯ ควรพิจารณาผลิตภัณฑ์ที่มีรายได้ส่วนเพิ่มน้อยกว่าต้นทุนส่วนเพิ่ม ได้แก่ ผลิตภัณฑ์เสื้อสตรี และผ้าชิ้น โดยทำการตัดสินใจในการจำหน่ายผ้าทอฝ้ายเป็นผลิตภัณฑ์ ซึ่งต้องมีการพิจารณาปัจจัยอื่นๆ เช่น สภาพความต้องการของตลาด ช่องทางการจำหน่าย เป็นต้น หรือพิจารณาถึงการกำหนดราคาจำหน่ายของผลิตภัณฑ์ดังกล่าว ควรปรับให้มีความเหมาะสมกับต้นทุนการผลิต และพิจารณาถึงต้นทุนการผลิตส่วนเพิ่ม ที่สามารถควบคุมได้ เพื่อลดต้นทุนในการผลิต ทำให้มีกำไรเพิ่มขึ้น

เมื่อพิจารณาถึงเงินลงทุนเริ่มแรกของกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวงแล้ว จะเห็นว่ามูลค่าไม่สูงมาก ซึ่งรายจ่ายในการลงทุนส่วนมากเป็นอาคารสถานที่ที่ใช้ในการผลิต ร้อยละ 60 ที่เหลือเป็นรายจ่ายเกี่ยวกับเครื่องจักร (กี่ทอ) และอุปกรณ์การผลิต ที่มีราคาไม่สูงนัก เน้นที่การใช้แรงงาน และฝีมือ เป็นหลัก

6.3 ข้อจำกัดของการศึกษา

การศึกษาครั้งนี้มีข้อจำกัดในเรื่องข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ต้นทุนและผลตอบแทนของการผลิตผลิตภัณฑ์ผ้าทอลายภูเขา ของกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ โดยข้อมูลที่ได้รับเป็นข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ และผู้ศึกษาได้รับข้อมูลในลักษณะการเฉลี่ย ไม่มีการแยกผลิตภัณฑ์ออกมาเป็นแต่ละแบบ หรือแยกออกแต่ละขนาด ดังนั้น ในการนำข้อมูลไปใช้ ควรคำนึงถึงข้อมูลดังกล่าวด้วย

6.4 ข้อค้นพบจากการศึกษา

จากการศึกษาต้นทุนและผลตอบแทนการผลิตผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมืองลายภูเขา ของกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ มีข้อค้นพบที่ได้จากการศึกษา ดังนี้

1. ต้นทุนการผลิตของผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมืองลายภูเขา มีสัดส่วนค่าแรงงานทางตรงสูงสุด คิดเป็นร้อยละ 63.87 ของต้นทุนการผลิต ส่วนใหญ่เป็นค่าแรงงานในแผนกทอ รองลงมาคือ ค่าแรงงานในแผนกตัดเย็บ และแผนกย้อม ตามลำดับ ในขณะที่ต้นทุนวัตถุดิบทางตรง และค่าใช้จ่ายในการผลิต คิดเป็นร้อยละ 33.24 และ 2.89 ของต้นทุนการผลิต

2. เมื่อทำการวิเคราะห์กำไรขั้นต้นของผลิตภัณฑ์ผ้าทอลายภูเขา มีสัดส่วนของกำไรขั้นต้นเท่ากับ ร้อยละ 13.40 ของยอดขาย โดยผลิตภัณฑ์ที่มีอัตรากำไรขั้นต้นสูงสุด คือ เสื้อบุรุษ มีสัดส่วนของกำไรขั้นต้น เท่ากับ ร้อยละ 47.56 ของกำไรขั้นต้นทั้งหมด ผลิตภัณฑ์ที่มีกำไรขั้นต้นต่ำสุด คือ เสื้อสตรี มีผลขาดทุนขั้นต้นเท่ากับ ร้อยละ 2.56 ของกำไรขั้นต้นทั้งหมด

3. การวิเคราะห์ทางเลือกเพื่อการตัดสินใจ ในการขายเป็นผ้าทอพื้น หรือผลิตเป็นผลิตภัณฑ์เพื่อจำหน่าย จากการวิเคราะห์เชิงเปรียบเทียบรายได้ส่วนเพิ่ม และต้นทุนส่วนเพิ่ม เป็นดังนี้ ผลิตภัณฑ์ชุดสตรี และเสื้อบุรุษ มีรายได้ส่วนเพิ่มมากกว่าต้นทุนส่วนเพิ่ม เท่ากับ 773,869.50 บาท และ 369,728.25 บาท ตามลำดับ สำหรับเสื้อสตรี และผ้าชิ้น มีรายได้ส่วนเพิ่มน้อยกว่าต้นทุนส่วนเพิ่ม เท่ากับ 1,418,076.25 บาท และ 92,503.50 บาท ตามลำดับ จากผลการศึกษาทางกลุ่มๆ ควรพิจารณาผลิตภัณฑ์ที่มีรายได้ส่วนเพิ่มน้อยกว่าต้นทุนส่วนเพิ่ม อันได้แก่ เสื้อสตรี และผ้าชิ้น โดยทำการตัดสินใจในการจำหน่ายผ้าทอพื้นเป็นผลิตภัณฑ์ หรือ ทำการปรับราคาจำหน่ายของผลิตภัณฑ์ดังกล่าว โดยอาจจะต้องมีการพิจารณาปัจจัยอื่นๆ เช่น สภาพะความต้องการของตลาด ช่องทางการจำหน่าย เป็นต้น เพื่อทำให้เกิดกำไรสูงสุดต่อกิจการ

4. กลุ่มคนทำการผลิตผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมืองลายภูเขา ส่วนใหญ่มีอายุ 40-49 ปี ส่งผลให้ในปัจจุบันขาดแรงงานที่เป็นคนรุ่นใหม่ ที่จะทำการสืบทอดองค์ความรู้

6.5 ข้อเสนอแนะจากการศึกษา

จากการศึกษาด้านทุนและผลตอบแทนการผลิตผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมืองลายภูเขา ของกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ มีข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษา ดังนี้

1. กลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง ควรมีการพิจารณาราคาจำหน่ายผลิตภัณฑ์ให้มีเหมาะสมกับต้นทุนการผลิต ซึ่งจะเห็นได้จากผลิตภัณฑ์เสื้อสตรี ที่มีผลขาดทุนขั้นต้น ร้อยละ 2.56 เนื่องจากต้นทุนการผลิตเฉลี่ยต่อตัว ราคาตัวละ 794.83 บาท ในขณะที่ราคาขายเฉลี่ย เท่ากับ 775 บาท อีกทั้งการวิเคราะห์ทางเลือกเพื่อการตัดสินใจ พบว่า เสื้อสตรีมีรายได้ส่วนเพิ่มน้อยกว่าต้นทุนส่วนเพิ่ม เท่ากับ 1,418,076.25 บาท ดังนั้น ทางกลุ่มๆ ควรมีการพิจารณาทั้งในส่วนของการ

ปรับราคาจำหน่ายของผลิตภัณฑ์เสื้อสตรีให้เหมาะสมกับต้นทุนการผลิต และพิจารณาการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ผ้าทออื่น เพื่อสร้างรายได้ที่มากขึ้น

2. ในการดำเนินชีวิตปัจจุบันของคนรุ่นใหม่มักออกไปหาความเจริญ หางานที่มีรายได้สูง มีความมั่นคง วิถีชีวิตแบบดั้งเดิมอาชีพในท้องถิ่น จึงเริ่มหายไปเนื่องจากขาดคนรุ่นใหม่สืบทอด จะเห็นได้จากกลุ่มคนทำการผลิตผลิตภัณฑ์ผ้าทอพื้นเมืองลายภูเขาของกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง ส่วนใหญ่มีอายุ 40-49 ปี ดังนั้น ทางกลุ่มฯ ควรให้สมาชิกในกลุ่มมีการปลูกจิตสำนึกแก่บุตรหลานของตนให้มีความภูมิใจในภูมิปัญญาของบรรพบุรุษ และสร้างความชอบในอาชีพทอผ้า ทำให้บุตรหลานเกิดความสนใจอยากเรียนรู้ และสืบสานอาชีพ ต่อไป อีกหนึ่ง ทางกลุ่มฯ ก็ควรมีการพัฒนา กลุ่มวิสาหกิจนี้ให้เติบโต พัฒนาทั้งด้านตัวผลิตภัณฑ์ให้มีความทันสมัย สามารถจำหน่ายได้มากขึ้น มีรายได้ที่ยั่งยืน และมีการกระจายรายได้ต่อสมาชิกที่เพียงพอต่อการกินอยู่ที่ดีของสมาชิก หากวิสาหกิจชุมชนยั่งยืน สมาชิกมีรายได้ที่มั่นคง การออกจากถิ่นที่อยู่เพื่อไปหางานทำในเมืองก็จะน้อยลง แรงงานรุ่นใหม่ก็จะมีมากขึ้น

3. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทางภาครัฐ ได้แก่ สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอสันทราย สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่ และองค์การบริหารส่วนตำบลสันนาเม็ง ควรเข้ามาให้การสนับสนุน ในด้านการจัดหาช่องทางการจัดจำหน่าย ตลาดในการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ รวมทั้งการประชาสัมพันธ์ให้คนทั่วไปได้รู้จักผลิตภัณฑ์ผ้าทอ และกรรมวิธีการผลิตผ้าทออย่างแพร่หลายมากขึ้น และให้คำปรึกษาด้านการตลาด การพัฒนารูปแบบผลิตภัณฑ์ ให้มีความทันสมัยตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้าที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

เอกสารอ้างอิง

- กนกวรรณ ตันติวารงกูร. 2554. **ต้นทุนและผลตอบแทนของการผลิตผ้าทอกะเหรี่ยงลายโบราณของวิสาหกิจชุมชนบ้านเด่นยางมูล อำเภอสี จังหวัดลำพูน.** การค้นคว้าอิสระปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- กมลทิพย์ คำใจ. 2553. **การบัญชีเพื่อการจัดการ.** เชียงใหม่ : IRADA COPY TEC.
- แก้วพา ถวาย. **ประธานกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่. สัมภาษณ์** (13 สิงหาคม 2555)
- คลังภูมิปัญญา OTOP. **“ฝ้ายเสน่ห์เหนือ.”** [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : <http://www.otoptoday.com/wisdom/provinces/north/เชียงใหม่/1309925279> (วันที่ค้นข้อมูล : 10 สิงหาคม 2555)
- จรรยา ลิ้มปภากุล. 2545. **การบัญชีต้นทุนเพื่อการจัดการ.** กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด ที พี เอ็นเพรส.
- ฐาปนา นีนไพศาล. 2551. **การเงินธุรกิจ.** กรุงเทพฯ : ขงพลเทรดดิ.
- ทัศนีย์ สุทธภักติ. **“กลยุทธ์การตลาดสิ่งทอไทย.”** [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก : http://www.qsds.go.th/qthaisilk/upload_page/Strategy.pps (วันที่ค้นข้อมูล : 1 เมษายน 2555).
- พรรณภา ชวนมิตรกุล. 2549. **การเงินธุรกิจ.** กรุงเทพมหานคร : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พิกุลทอง กันทรส. **เหรียญกกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่. สัมภาษณ์** (7 มิถุนายน 2556)
- พิชญานันท์ อมรพิชญ์. 2545. **ผลตอบแทนจากการลงทุนในการผลิตผ้าทอพื้นเมืองระดับอุตสาหกรรมในครัวเรือน ในเขตอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่.** การค้นคว้าอิสระปริญญาบัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ลำไย มากเจริญ. 2551. **การบัญชีต้นทุน.** กรุงเทพฯ : ทริปเฟล็ด เอ็ดดูเคชั่น.
- วรรณภา ถวาย, แก้วพา ถวาย, พิกุลทอง กันทรส, แสงหล้า, และวันดี อินสันทราย. **ประธานและคณะกรรมการดำเนินงานกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่. สัมภาษณ์** (7 มิถุนายน 2556)
- วรรณภา ถวาย. **ประธานกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่. สัมภาษณ์** (25 กุมภาพันธ์ 2556)

แหวดาว อุตดา. 2551. ต้นทุนและผลตอบแทนจากผลิตภัณฑ์ผ้าทอลายน้ำไหลของวิสาหกิจชุมชน : กรณีศึกษากลุ่มสตรีทอผ้าบ้านทุ่งสูง อำเภอทุ่งช้าง จังหวัดน่าน. การค้นคว้าอิสระปริญญา บัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สมนึก เอื้อจิระพงษ์พันธ์. 2553. การบัญชีต้นทุน 1. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ท็อปจำกัด.

หอการค้าจังหวัดเชียงใหม่. “งานทอเส้นฝ้าย สานเส้นใย ใสสี่ธรรมชาติ ครั้งที่ 14.” [ออนไลน์].

เข้าถึงได้จาก : http://www.chiangmaichamber.com/newsdetail.php?id_news=480

(วันที่ค้นข้อมูล : 7 สิงหาคม 2555)

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาคผนวก

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ภาคผนวก ก

หนังสือยินยอมให้ข้อมูลเพื่อการศึกษา และเผยแพร่ผลการศึกษา

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

หนังสือยินยอมให้ข้อมูลเพื่อการศึกษา และเผยแพร่ทางศึกษา

วันที่ 22/11/2564 ณ จังหวัดเชียงใหม่
ณ ห้องประชุม ศ. มีนิจาพร

วันที่ 21/11/2564

โดยหนังสือฉบับนี้ ข้าพเจ้า นายนางนางสาว สุวิภาภา จวงชัย (ผู้มีอำนาจลงนาม)
บริษัท กลุ่มบริษัทเซ็นทรัลเทรดดิ้ง สัญญาเลขที่ 22/11/2564 ส.ค.ค.น.ค.ค.
อ.เชียงใหม่ อ.เชียงใหม่ ขอทำหนังสือฉบับนี้เพื่อเป็นหลักฐานแสดงว่าข้าพเจ้าได้
รับทราบและยินยอมให้ นายนางนางสาว วิรัชชัญญา พงษ์ดี
รหัสนักศึกษา 5.4150221.5 ศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ผู้ทำการค้นคว้าแบบอิสระวิทยานิพนธ์ เรื่อง วิจัยรูปแบบผลตอบรับจากนิสิตรับใช้การศึกษาในศูนย์บริการผู้พิการและ معلุม
เข้ามศึกษาและเก็บข้อมูล ณ หน่วยงานของข้าพเจ้า ตามคำขอร้องของผู้ศึกษา และอนุญาตให้นำผลการศึกษาค้นคว้าเผยแพร่
สู่สาธารณะได้

ทั้งนี้หากผู้ศึกษาได้กระทำภายในขอบเขตอำนาจของหนังสือยินยอมฉบับนี้ให้มีผลสมบูรณ์และ
ขอสงวนสิทธิ์ในข้อมูลและการเผยแพร่หากมีผลกระทบหรือเกิดความเสียหายขึ้นจะไม่มีการเรียกร้องแต่อย่างใด
เพื่อเป็นหลักฐานแห่งความยินยอมนี้ ข้าพเจ้าได้ลงลายมือชื่อและประทับตรา (ถ้ามี) ไว้ต่อ
หน้าพยาน

ลงชื่อ <u>นางสุวิภาภา จวงชัย</u> (ผู้มีอำนาจลงนาม) ประทับตราองค์กร	ลงชื่อ <u>[ลายมือชื่อ]</u> (ผู้ศึกษา)
ลงชื่อ <u>[ลายมือชื่อ]</u> (พยาน)	ลงชื่อ <u>นางวิรัชชัญญา พงษ์ดี</u> (พยาน)

ภาคผนวก ข

แบบสอบถาม

เรื่อง ต้นทุนและผลตอบแทนจากผลิตภัณฑ์จากผ้าทอพื้นเมืองลายภูเขา
ของกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

แบบสอบถามชุดที่ 1

**เรื่อง ต้นทุนและผลตอบแทนจากผลิตภัณฑ์จากผ้าทอพื้นเมืองลายภูเขา
ของกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่
สำหรับประชาชนและกรรมการกลุ่มฯ**

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

แบบสอบถาม

เรื่อง ต้นทุนและผลตอบแทนจากผลิตภัณฑ์จากผ้าทอพื้นเมืองลายภูเขาของ
กลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่
สำหรับประธานและกรรมการกลุ่มฯ

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของการค้นคว้าอิสระตามหลักสูตรปริญญาบัญชี
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยแบบสอบถามได้
แบ่งเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง อำเภอสันทราย จังหวัด
เชียงใหม่

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการผลิตและค่าใช้จ่ายในการผลิต ของกลุ่มเย็บผ้า
บ้านสันหลวง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับรายได้ และผลตอบแทนจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์จาก
ผ้าทอพื้นเมืองลายภูเขา ของกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

ส่วนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคจากการดำเนินงานของกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง
อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

ข้อมูลที่ได้รับนี้จะนำไปใช้ประโยชน์ในการศึกษาวิจัย จึงใคร่ขอความกรุณาจาก
ท่านโปรดให้ข้อมูลในแบบสอบถามนี้ตามความเป็นจริง ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

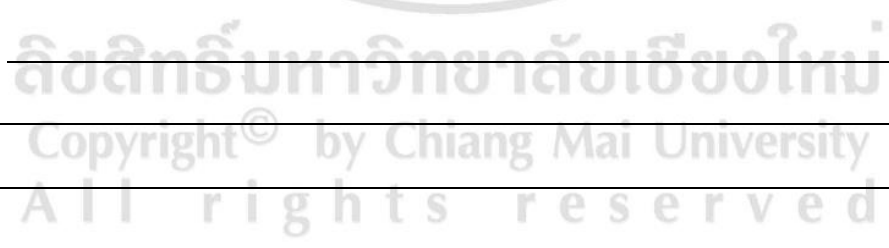
ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

1. ประวัติความเป็นมาของกลุ่ม

2. โครงสร้างกลุ่ม

3. แหล่งเงินทุนในการก่อตั้งและจัดหาเงินทุน

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

4. ประเภทของผลิตภัณฑ์

5. กระบวนการผลิตของผลิตภัณฑ์

6. การจัดจำหน่าย

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับการผลิต และค่าใช้จ่ายในการผลิต ของกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

1) ต้นทุนในการผลิตผ้าทอลายภูเขา (แผนกย้อมเส้นด้าย)

1.1) วัตถุประสงค์โดยตรง ต่อ 1 ครั้ง

กลุ่มที่ 1 เส้นด้ายยืน

รายการ	ปริมาณที่ใช้ (หน่วย)	ราคาต่อหน่วย (บาท)	จำนวนเงิน (บาท)
1. เส้นด้ายยืน			
2. สีสังเคราะห์			
3. น้ำยากลั่นสีต่าง			
4. น้ำยากลั่นซึม			
5. แป้งข้าวเจ้า			
6. แก๊ส			
7. อื่นๆ.....			
8. อื่นๆ.....			
รวม			

กลุ่มที่ 2 เส้นด้ายพุ่ง

รายการ	ปริมาณที่ใช้ (หน่วย)	ราคาต่อหน่วย (บาท)	จำนวนเงิน (บาท)
1. เส้นด้ายยืน			
2. สีสังเคราะห์			
3. น้ำยากลั่นสีต่าง			
4. น้ำยากลั่นซึม			
5. แก๊ส			
6. อื่นๆ.....			
7. อื่นๆ.....			
รวม			

1.2) ค่าแรงงานทางตรง

ประเภทผ้า	ค่าแรงงานในการย้อม			
	จำนวน แรงงานต่อวัน (คน)	ระยะเวลาใน การย้อม (วัน)	ค่าแรงงานในการ ย้อมต่อคนต่อวัน (บาท)	รวมค่าแรงงาน (บาท)
1. ผ้าพื้น				
2. ผ้าทอลาย				

1.3) ค่าใช้จ่ายในการผลิต

1.3.1) ค่าวัสดุสิ้นเปลือง

รายการ	หน่วย	ราคาต่อหน่วย	จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ผลิตได้

2) ต้นทุนในการผลิตผ้าทอลายภูเขา (แผนกทอ)

2.1) วัตถุดิบทางตรง ต่อผ้า 2 เมตร

กลุ่มที่ 1 ผ้าพื้น

รายการ	ขนาด (เบอร์)	จำนวนหน่วยที่ใช้ (ใจ)	ราคาต่อหน่วย (บาท)	ต้นทุนรวมต่อผืน (บาท)
1. เส้นไหมยืน				
2. เส้นไหมพุ่ง				

กลุ่มที่ 2 ผ้าทอลาย

รายการ	ขนาด (เบอร์)	จำนวนหน่วยที่ใช้ (ใจ)	ราคาต่อหน่วย (บาท)	ต้นทุนรวมต่อผืน (บาท)
1. เส้นไหมยืน				
2. เส้นไหมพุ่ง				

2.2) ค่าแรงงานทางตรง

ประเภทผ้า	ค่าแรงงาน ต่อ ผ้า 2 เมตร			
	ค่าแรงงานใน การค้นเครื่องทอ (บาท)	ระยะเวลาใน การทอผ้า (วัน)	ค่าแรงงานในการ ทอผ้าต่อผืน (บาท)	รวมค่าแรงงาน (บาท)
1. ผ้าพื้น				
2. ผ้าทอลาย				

2.3) ค่าใช้จ่ายในการลงทุน

เครื่องมือและอุปกรณ์ในการทอ

รายการ	จำนวนที่ใช้	อายุการใช้งาน (ปี)	ราคาต่อหน่วย (บาท)	ราคารวม (บาท)
1) กี่ทอผ้าขนาด.....				
2) กี่ทอผ้าขนาด.....				
3) กี่ทอผ้าขนาด.....				
4) อื่นๆ				
5) อื่นๆ				

2.4) ค่าใช้จ่ายในการผลิต

ค่าวัสดุสิ้นเปลือง

รายการ	หน่วย	ราคาต่อหน่วย	จำนวนผลิตภัณฑ์ที่ผลิตได้

3) ต้นทุนในการผลิตผลิตภัณฑ์จากผ้าทอลายภูเขา (แผนกตัดเย็บ)

3.1) ต้นทุนผ้าทอ

1) เสื้อบุรุษ

ประเภทผ้าที่ใช้ในการผลิต	จำนวน (เมตร)	ราคาต่อหน่วย (บาท)	รวม (บาท)
ผ้าพื้น			
ผ้าทอลาย			

2) เสื้อสตรี

ประเภทผ้าที่ใช้ในการผลิต	จำนวน (เมตร)	ราคาต่อหน่วย (บาท)	รวม (บาท)
ผ้าพื้น			
ผ้าทอลาย			

3) ชุดสตรี

ประเภทผ้าที่ใช้ในการผลิต	จำนวน (เมตร)	ราคาต่อหน่วย (บาท)	รวม (บาท)
ผ้าพื้น			
ผ้าทอลาย			

4) ผ้าซิ่น

ประเภทผ้าที่ใช้ในการผลิต	จำนวน (เมตร)	ราคาต่อหน่วย (บาท)	รวม (บาท)
ผ้าพื้น			
ผ้าทอลาย			

3.2) ค่าแรงงานเย็บผ้า

ผลิตภัณฑ์	ระยะเวลาที่ใช้ในการเย็บผ้า (ชั่วโมง)	ค่าแรงงาน (บาท/ผลิตภัณฑ์)	รวม (บาท)
1. เสื้อบุรุษ			
2. เสื้อสตรี			
3. ชุดสตรี			
4. ผ้าซิ่น			
รวม			

3.3) ค่าใช้จ่ายในการลงทุน

เครื่องมือและอุปกรณ์ในการเย็บผ้า

รายการ	จำนวนที่ใช้	อายุการใช้งาน (ปี)	ราคาต่อหน่วย (บาท)	ราคารวม (บาท)
1) จักรเย็บผ้า				
2) จักรโพง				
3) จักรแซกรังคุม				
4) อื่นๆ				
5) อื่นๆ				

3.4) ค่าใช้จ่ายในการผลิต

ค่าวัสดุสิ้นเปลือง

1) เสื้อบุรุษ

วัสดุสิ้นเปลืองที่ใช้ในการผลิต	จำนวน (หน่วย)	ราคาต่อหน่วย (บาท)	รวม (บาท)
1. กระดุมสำเร็จ			
2.			
3.			
4.			

2) เสื้อสตรี

วัสดุสิ้นเปลืองที่ใช้ในการผลิต	จำนวน (หน่วย)	ราคาต่อหน่วย (บาท)	รวม (บาท)
1. กระดุมสำเร็จ			
2.			
3.			
4.			

3) ชุดสตรี

วัสดุสิ้นเปลืองที่ใช้ในการผลิต	จำนวน (หน่วย)	ราคาต่อหน่วย (บาท)	รวม (บาท)
1. กระจกสำเร็จ			
2.			
3.			
4.			

4) ผ้าชิ้น

วัสดุสิ้นเปลืองที่ใช้ในการผลิต	จำนวน (หน่วย)	ราคาต่อหน่วย (บาท)	รวม (บาท)
1. กระจกสำเร็จ			
2.			
3.			
4.			

4) ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน

ค่าใช้จ่ายอื่นๆ ต่อเดือน

รายการค่าใช้จ่ายอื่นๆ ต่อเดือน	จำนวน (บาท/เดือน)
1. เงินเดือน (ลูกจ้าง)	
2. ค่าเช่าร้านขายของ	
3. ค่าขนส่งออก	
4. ค่าน้ำสำนักงานขาย	
5. ค่าไฟฟ้าสำนักงานขาย	
6. ค่าโทรศัพท์	
7. ค่าซ่อมแซม	
8. อื่น ๆ	

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับรายได้ และผลตอบแทนจากการจำหน่ายผลิตภัณฑ์จากผ้าทอพื้นเมืองลาย
ภูเขา ของกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

1) รายได้ในการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ต่อเดือน

ประเภทของผลิตภัณฑ์	ปริมาณที่ขายได้ ต่อเดือน (ชิ้น)	ปริมาณการ ผลิตต่อปี	ราคาต่อชิ้น (บาท)	รวม (บาท)
เสื้อสตรี				
เสื้อบุรุษ				
ชุดสตรี				
ผ้าชิ้น				

ส่วนที่ 4 ปัญหาและอุปสรรคจากการดำเนินงานของกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง อำเภอสันทราย
จังหวัดเชียงใหม่

1) ด้านการบริหารงานของกลุ่ม

2) การจัดหาวัตถุดิบ

3) กระบวนการผลิต

4) การจัดจำหน่าย

5) ด้านการเงิน และการลงทุน

6) อื่น ๆ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

แบบสอบถามชุดที่ 2

**เรื่อง ต้นทุนและผลตอบแทนจากผลิตภัณฑ์จากผ้าทอพื้นเมืองลายภูเขา
ของกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่
สำหรับสมาชิกกลุ่มฯ**

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

แบบสอบถาม

เรื่อง ต้นทุนและผลตอบแทนจากผลิตภัณฑ์จากผ้าทอพื้นเมืองลายภูเขาของ
กลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

.....

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นส่วนหนึ่งของการค้นคว้าอิสระตามหลักสูตรปริญญาบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยแบบสอบถามได้แบ่งเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ของกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

ส่วนที่ 2 ปัญหาและข้อเสนอแนะ ของกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

ข้อมูลที่ได้รับนี้จะนำไปใช้ประโยชน์ในการศึกษาวิจัย จึงใคร่ขอความกรุณาจากท่าน โปรดให้ข้อมูลในแบบสอบถามนี้ตามความเป็นจริง ขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

.....

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ของกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง อำเภอสันทราย จังหวัด
เชียงใหม่

1. อายุ
() ต่ำกว่า 20 ปี () 20 – 29 ปี () 30 – 39 ปี () 40 – 49 ปี () 50 – 59 ปี
() 60 ปีขึ้นไป
2. ระดับการศึกษา
() ต่ำกว่าประถมศึกษา () ประถมศึกษา () มัธยมศึกษาตอนต้น
() มัธยมศึกษาตอนปลาย () ปวช. () ปวส.
() ปริญญาตรี () สูงกว่าปริญญาตรี
3. ลักษณะการประกอบอาชีพการทอผ้าพื้นเมือง
() อาชีพหลัก () อาชีพเสริม
4. ท่านได้รับความรู้และเทคนิคในการทำผลิตภัณฑ์ผ้าทอลายภูเขาจากใคร
() พ่อแม่ และบรรพบุรุษ () สามีหรือภรรยา () เพื่อนบ้าน
() ศึกษาด้วยตนเอง () อื่น ๆ (โปรดระบุ)
5. วัตถุดิบทางตรงที่ใช้ในการผลิต เช่น ฝ้าย สีย้อม ท่านซื้อมาจากแหล่งไหน
() ซื้อจากพ่อค้าคนกลาง () ผลิตด้วยตนเอง
() ซื้อจากกลุ่มหรือองค์กรที่เป็นสมาชิก
6. วิธีการจำหน่าย
() จำหน่ายโดยผ่านพ่อค้าคนกลาง () จำหน่ายด้วยตนเอง
() จำหน่ายทั้งผ่านกลุ่มที่เป็นสมาชิก
7. การกำหนดราคาจำหน่าย
() ผู้ผลิตกำหนดเอง () พ่อค้าคนกลางกำหนด
() กลุ่มเป็นผู้กำหนด () อื่น ๆ (โปรดระบุ)
8. การขนส่ง
() ส่งเอง () พ่อค้ามารับ
() ทางกลุ่มเป็นผู้จัดส่ง () อื่น ๆ (โปรดระบุ)

ส่วนที่ 2 ปัญหาและข้อเสนอแนะ ของกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

1) ปัญหาของกลุ่มเย็บผ้าบ้านสันหลวง อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่

ปัญหา	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ราคาผลิตภัณฑ์ต่ำ					
ตลาดในการจำหน่ายมีน้อย					
คุณภาพของวัตถุดิบ					
ราคาของวัตถุดิบสูง					
แรงงานฝีมือหายาก					
อื่นๆ(ระบุ)					

2) ข้อเสนอแนะ

2.1) ด้านการจัดหาวัตถุดิบ

.....

.....

.....

.....

.....

2.2) ด้านกรรมวิธีการผลิต

.....

.....

.....

.....

.....

2.3) ด้านการจัดจำหน่าย

.....

.....

.....

.....

.....

2.4) ด้านการจัดการ

.....

.....

.....

.....

.....

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright© by Chiang Mai University
All rights reserved

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ – นามสกุล	นางสาววีรนนท์ พาวดี
วัน เดือน ปี เกิด	1 กันยายน พ.ศ. 2525
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2544 ประกาศนียบัตรวิชาชีพ โรงเรียนพาณิชยการลานนาเชียงใหม่ พ.ศ. 2546 ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยอาชีวศึกษาเชียงใหม่ พ.ศ. 2548 วิทยาศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยแม่โจ้ พ.ศ. 2551 บัญชีบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
ประวัติการทำงาน	พ.ศ. 2549 – 2550 ลูกจ้างชั่วคราวรายเดือน ตำแหน่ง นักวิชาการเงินและบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ พ.ศ. 2551 – ปัจจุบัน พนักงานมหาวิทยาลัย ตำแหน่ง นักวิชาการเงินและบัญชี คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยแม่โจ้

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
right© by Chiang Mai University
rights reserved